

T.C.
SİYASİYETİN KURUMU AÇLIĞI
ASKERİ SAVCILIK
ANKARA

26 TEMMUZ 1971

SAYI : 1971/48
ESAS : 1971/105
KARAR : 1971/85

İ D D İ A N A M E

SUÇ

- Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmeye, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya, memleket içinde müesses, iktisadi ve sosyal temel nizamlar devirmeye matuf cemiyet kurmak bunların faaliyetini tanzim sevk ve idare eylemek ve bu hususlarda yol göstermek, bu maksatla kurulmuş cemiyetlere dahil olmak ve propogandâ yapmak .
- Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya Milli duyguları yok etmeye, veya zayıflatmaya matuf bulunan cemiyetleri kurmak ve bu cemiyetin faaliyetlerini tanzim sevk ve idare etmek yol göstermek böyle bir amaçla kurulmuş cemiyete dahil olmak aynı maksatlarla propoganda yapmak .
- Cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrik etmek .
- Bir suçun işlenmesini tahrik ve teşvik etmek .

SANIKLAR :

- 1- Behice BORAN, (HATKO) Sadık Kızı 1910 yılında Mahire'den doğma İstanbul-Besiktas Arnavut Köyü nüfusunda kayıtlı Ankara Güvenevler Çarşısı Gülten Sokak 6/1 de oturur Genel Başkan tutuklu ,
- 2- Şaban Erik, Emin Oğlu 1926 Doğumlu Edirne Merkez Nüfusund kayıtlı Ankara, Aşağı Ayrancı Meneviş Sok.69/A-8'de oturur Genel Sekreter Tutuklu ,
- 3- Sait Çiltas, Mehmet Oğlu 1937 Doğumlu Sarıkamış Yeniköy nüfusunda kayıtlı Ankara Cebeci Sılâ Sok.No.:61'de oturur. Aynı Partinin Genel Sekreteri , tutuklu ,
- 4- Osman SAKALSIZ, Zekir Oğlu Şerife'den Doğma 1947 Doğumlu İskilip Merkez nüfusunda kayıtlı Ankara Aşağıayrancı Alidede Sok. 3/12 de oturur. Tıp Merkez Yürütme Kurulu Üyesi , tutuklu ,
- 5- Adil ÖZKOL, Mashar Oğlu, 1943 Doğumlu Ankara Çankaya Nüfusunda kayıtlı Kurtuluş Umut Sok.A/4 Blok numara 49'da oturur. Merkez Yürütme Kurulu Üyesi, tutuklu ,
- 6- Yalçın Cerit, Hasan Tahsin Oğlu 1933 Doğumlu Elâzığ Ağın İlçesi Nüfusunda kayıtlı Ankara Selânik Cad.65/4 de oturur Merkez Yürütme kurulu üyesi , tutuklu ,
- 7- Necat ÖKTEN, Mustafa oğlu Fatma'dan Doğma 1934 Doğumlu FATİH-FENER Hızırçavuş Mahallesi Nüfusa kayıtlı olup İSTANBUL Topkapı Merter Sitesi Bozkurt Apt.A/4 D.1'de oturur. Merkez Yürütme Kurulu Üyesi, tutuklu ,
- 8- Sedun Aren, Yusuf Mashar oğlu 1922 Doğumlu İstanbul nüfusunda kayıtlı Ankara Şehit Ersen Cad.34/18 de oturur. Merkez Yürütme Kurulu Üyesi tutuklu .

Yabancı bir dünya görüşünü Ülkede Millete (Marksist-Leninist Maolist metodlarda enjekte ederek kendi felsefesi Dünya görüşü kendi bilinç ve karakteri olan Milliyetçi-Toplumcu görüşünden kopmasını sağlamak gayesine matuf olarak bu yabancı dünya görüşüne oturtmak eğilim, Türk Milletinin Bütünlüğü ve benimsenen Demokratik İlkelerle bağdaşmaz. Türk Millete özgürlük, mutluluk, eşitlik getirmeyin sistemler Türk Milletinin Yönetim Tarzı olamaz. Büyük Atatürk Diktatörlüklerine karşı: "Bazı adi politikacıların ve hasis menfaatpereslerin Cumhuriyetten başka bir idarenin vehim ve hayalini uyandırmaya çalışmaları menfaat hislerini tatmin içindir. Bütün mevcudiyetimle temin ederimke, bu gibiler hernesekide, sureti olursa olsun, mevcudiyetlerini ihsas ettirdikleri gün Türk Milletinin amansız kahrına hedef olmaktan kurtulamayacaklardır" demek sureti ile Tarih ve Dünya önünde karanlık sistemlerin taraflısı ve hiveslilerine akıbetlerini açıkça göstermiştir. Yine ATATÜRK "Şurası unutulmamalıdır ki Türk Aalenini Enbüyük Düşmanı Komünistliktir. Her Görüldüğü yerde ezilmelidir." diyerek enbüyük tehlikeye işaret etmiş onun ezilmesini kudretini damarında dolasan asil kandan alan her TÜRK Vatandasına emretmiş ve bu memleketteki Komünistlerin sadece kendilerinin Tevkif ettirdiklerinden ibaret bulunmadığı gerçeğinede değinerek bu işlerle bizzat yakından alakadar olacağını izah ve ifade etmişlerdir.

Görülüyorki, Türk Aaleminin Enbüyük düşmanı Komünistliğin kökleri günümüzden çok gerilere gitmektedir. Türkiyede yarım asırdan fazla bir maziye sahip bulunan bu tür hareketler Tarihi seyir içerisinde günün icaplarına uyarak, çeşitli değişimler geçirerek günümüze kadar gelebilmişlerdir. Kuzu postuna bürünmüş Kurt tak tiği ile Milli bünyeyi kemirmeğe, Milli bütünlüğü bozmağa yönelen amaçlarına erismek gayret ve faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

TÜRKİYEDE K MİNİST HAREKETLERE KISA BAKIŞ:

Genel hatlarıyla Türkiyede ilk Komünist hareketin başlaması 1916-1917 yıllarında Türkiye dışında olmuştur. Komünist (komünist enternasyonal) in kuruluşundan sonra Türkiye'ye intikal etmiştir. Türkiyenin ilk komünistide Mustafa Suphidir. Mülteci olarak kaçtığı 1919'da üçüncü enternasyonal'in Moskova'daki toplantısına Türk Delegesi olarak katılmıştır. Bakü'deki Türkiye Komünist Fırkasını dağıtarak yerine kendisi yeni bir Komünist Fırkası kurmuştur. 10 Eylül 1920'de Bakü'da "Birinci ve Umumi Türk Komünistleri Kongresi" toplandı. Mustafa Suphi Türkiye Komünist Fırkası başkanı seçildi. G.T. K.P. (Gizli Türkiye Komünist Partisi)'nin birinci genel sekreteri Yakup Demir (Zeki Baştımar) Partinin kuruluş yıldönümünü 10 Eylül 1920 olarak kutlar. Bundan sonra Şefik Hüsnü'yü perde önünde görüyoruz. 1919'da Berlin'de "Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi"ni kurmuş olan Almanya grubunun başına geçmiştir.

1) Çarlık Rusya'sında komünizmi öğrenen bu şahıs... Sonradan Türkiye'ye gelen Şefik Hüsnü ve Berlin grubu Berlin'de kurdukları partinin bir de sosyalist ekliyerek 22/9/1919 tarihinde Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'nı kurdular.

Kurulmuş adlı dergi ile fikirlerini yaymağa başladılar. 16/3/1920'de İstanbul'un İngilizler tarafından işgali üzerine Kurtuluş adlı dergi yayımını tatil etti. 12/7/1921'de "aydınlık" dergisini çıkardılar. Moskova'da üçüncü enternasyonel'in kongresi yapılırken artık İstanbul'da G.T.K.P. si tesekkül etmiş oluyordu. Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Partisi bu partinin legal cephesi, Aydınlık adlı dergide legal organı yerine geçiyordu.. Şefik Hüsnü 1921 yılında Galata'da Komintern'in İstanbulfaaliyeti cümlesinden olan Türkiye İşçi Derneklerini kurdu. İşçiler arasında bazı hareketlere tevessül olundu. İzmir'de toplanan "Türk İktisat Kongresinde" İşçi ve köylülere komünizm aşılacak istendi. Her zaman olduğu gibi o günlerde de Türkiye işçi ve köylüleri bunlara iltifat etmedi. Maksatları Türkiyeyi komünist bir temel üzerine oturtmaktı. Daha sonra "Orak-Çekiç" dergisi çıkarıldı. 1925 Şubat ayında Şeyh Said isyanı başladı. 4/3/1925'de çıkarılan 578 sayılı "Tahrir-i Sükun kanunu Türk komünistlerinin tevkifine yol açtı. Aydınlık ve Orak Çekiç dergileri kapatıldı. 1925 tevkifatından sonra bazı komünistler yurt dışına kaçtılar. Böylece gizli T.K.P. yurt dışına taşınmış oldu. Dışarıya kaçanlar partinin dış bürsunu Almanya'da kurdular. Türkiye'de kalanların başında Vedat Nedim Tör vardı. Bunların çalışmaları Moskovayı memnun etmediği için Şefik Hüsnü İstanbul'a geldi. 1926 Ekiminde siyasi af ilân olunmuştu. Yeniden Moskovanın istediği tarzda çalışabilecek bir merkez komitesi kuruldu. Vedat Nedim Tör'ün İhbarı ile yakalanıp 18 Ay'a mahkûm olarak cezasını çektikten sonra Avrupaya gitti. 1939'a kadar orada kalıp Türkiye'deki Komünist faaliyetleri oradan idare etti. 1939'da Türkiye'ye geldi ve faaliyetlerini Türkiye'de devam ettirdi. G.T.K.P. zaman zaman legal neşriyata önem verdi. Bu önem verisi asla amacından sapma değildi. Büyük harp patlaması bu sebeple büyük harple ilgili görüşleri yürütecekleri politika için Türk Kanununa duyurmanın faydasını görmüşlerdi. Sanık Behice BORAN'ında yöneticileri arasında bulunduğu "Yurt ve dünya", "İleri adımlar" Sertellerin çıkardıkları "tan gazetesi" de G.T.K.P. o günün şartlarına göre legal dernek ve teşebbüslerle bir cephe politikasının tabakkukuna çalıştı. Bunlar Ankara'da kurulan "Türkiye Gençler Derneği" Komünist Nazım Hikmet'in affı Kampanyaları, İstanbul Yüksek Gençlik Derneği ve

1).....basına.....sanık Behice BORAN'ın başkanı* nda kurulan ve şehir eskı yası Sıvan CEMGİL'in babası Adnan CEMGİL'inde dahil olduğu Türk Barış Sevenler Cemileti idi. Bütün bunların asıl amacı G.T.K.P.' in cephe faaliyetini olgunlaştırmaktı. 1950 yılı nükleer silah üstünlüğünün hür batı ülkelerinde ve Nato'da bulunduğu ve Komünist ülkelerin kuvvet dengesi kurabilmek için bütün hür ülkelere Kolünist teşkilatları yoluyla propagandası savayın önem verdikleri bir yıldır. Sovyet Rusya Atom sırlarının risken casuslara vasıtası ile ele geçirip Nükleer silahları geliştirinceye kadar bütün dünyadaki Komünist Partilerine talimat vererek, her ülkede birbirine benzer usullar ve sloganlarla sözde barış kampanyası açmıştır.

O yıllarda bütün dünyanın komünist Partilerinin ileri gelenleri İsveç'de toplanmış ve ortak bir çağrı kaleme almışlardı. Sovyet Rusyanın o sırada nükleer silahlar bakımından zavıf ve geri durumda olmasının tesirini azaltmak için Komünist Blok'un dış politika menfaatlerine hizmet amacı ile Kominform bünyesinde bir barışseverler teşkilatı kurulmuştu.

Bu teşkilatta bir süre önce Türkiyeden kaçan G.T.K.P.'nin eski başkanlarından Nazım HİKMET'e ve Zekeriya SERTER'e görev verilmişti.

İşte Behice BORAN'ın başkanlığında ve birçoğu aşırı solun ta-
nınmış simaları olan başka kurucuların şönetiminde faaliyete
geçen "Türk Barışseverler Cemiyeti" o yıllarda her batı ülkesin-
de Kominformun amaçlarına hizmet için Komünistler tarafından
kurulan benzeri yan örgütlerden biri idi. Behice BORAN başkanlı-
ğindeki bu derneğin ilk faaliyetli 27 temmuz 1950 de Türkiye'
nin Bir askeri birlik ile Birleşmiş B Milletler Kararına uya-
rak ve bu teşkilatın bir üyesi sıfatı ile "Kominist saldırıya
uğrayan bir ülkeye yardım i in Kore savaşına katılması hareke-
tini protesto etmek olmuştur. Bu insancıl yardımı protesto e-
den bu dernek onbinlerce protesto beyannameleri tarafından 13.
HAZİRAN. 1951 tarih ve 951/14 sayılı kararla ve yargıtayında-
tastikinden geçmek üzere kesinleşen 1 yıl 3 Ay hüküm giymiştir.
1951-1952 Tevkifatından sonra 1952-1960 dönemleri arasında Ko-
minizm'in gelişmesinde legal mücadele etmenin müsait olmaması
sebebi ile susmayı tercih eden G.T.K.P.'si bazı bazı militanla-
rını muhalefet partisi içerisine sokmaya çalıştılar ve edeti
faaliyetlerine hız verdiler. 1946 yılında Türkiye çok partili ha-
yata girdi. Böylece artık amaç ve gayelerini gizlemek suretiyle
legal bir parti kurmak fırsatı doğmuştu. GTKP 'nin legal bir
veçhesi olan Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi ve Türkiye
Sosyalist Partisi kuruldu . Fakat bunların amaç ve gayeleri kısa
zamanda anlaşılacak aynı Sıkı Yönetim Komutanlığına kapatıl-
dılar.

1951-1952 tevkifatından sonra Türkiyede sınıf esaslı üzerinde
Parti kurmak yasak edildi. Amaçlarına erişmek için başka faali-
yetlere giriştiler. 1954 yılında son anarşik olayların ele-
başısı Dr.Hikmet Kıvılcımlı tarafından Vatan Partisi kuruldu.
Zamanında çeşitli gürültülere yol açan bu Parti 1957 seçimlerin-
den sonra gerçek hüviyetleri anlaşılacak o da tarihe karıştı.
Bu durum 1960 yılına kadar süre geldi. Bu süre zarfında yukarıda da
değindiği üzere karanlık fikir mensupları yıkıcı ve bölücü
fikirlerini çeşitli kuruluşlar içerisinde mecmua, gazete, dergi
vb gibi yayınlarla devam ettirdiler.

1960 yılının başlarında " Türkiye Sosyalist Partisi" kuruldu.
Bu teşkilâtın ana amacı bugün anayasamızın öngördüğü batılı an-
lamdaki demokratik Sosyalizmi benimseyen bir teşkilâtın Türkiyede
gelişmesiydi. Ancak 27 Mayıs 1960 inkılâbından sonra her sosyalist
hareketi kendi ana amaçlarına ulaşmak için kendi fikirleri doğ-
rultusunda önerme tekniği taraftarı aşırı solcular bu par-
tiyi de bu yöne itmek isteyince enselerinde komünizmin soğuk
nefesini hissettiklerini beyan ederek kurucular partiden istifa
ettiler bu beyan büyük bir gerçeği ifade etmesi yönünden üzerinde
ibret ve dikkatle düşünmeye değerdir.

27 Mayıs 1960 ' da başarılan devrim komünistlerin ümitlerini
yine kırmıştı. Büyük Millet ordusu ve bütün fertleriyle Atatürk'e
sahip çıkmış şer kuvvetleri kovuklarına çekilmeye mecbur etmişti.
Ama onlar gayeye ulaşmak için her vasıtayı mubah görmek tekniği
içerisinde devrin Milli Birlik Komitesi üyelerine methiyeler
yağdırmaya başladılar. Nihayet 13 Şubat 1961 yılında İstanbul'da
" Türkiye İşçi Partisi" kuruldu .

Bu kuruluş aşırı solcular için yeni bir hamlenin başlangıç noktasıydı. 1962 yılı başlarında Türk-İş çevresinden "Çalışanlar Partisi" adı altında yeni bir Partinin kurulması hazırlıkları başladı.

Bu durum sol cephenin işine gelmeyecekti çünkü böylece işçi sınıfı üzerindeki hakimiyetleri zayıflayacak ve amaca ulaşmak çımaza girecekti. Bunu en iyi yürüteceğine inandıkları TİP sınıfı ele aldılar. Onların çok iyi bildikleri gerçek şuydu : Doktrinleri gereğince burjuva devletinin yıkılması için işçi sınıfının örgütlenmesi gerekir. Bunu da ancak kuvvetli ve bölünmez bir disiplin sağlayacaktır. Bunun tahakkuku için de en uygun sınıf tabiatları icabı kamucu kuruluşlara ve disipline edilmiş olan işçi sınıfıdır. Bu sınıfın birleşmesi gereklidir. Çünkü ustaları Komünist Manifesto'nun sonunda "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz" demekle kendilerine gerekli ilhamı ve direktifi vermiştir. İşçi sınıfının kendi fikir yapıları ve amaçları doğrultusunda olmayan bölünmelerine asla müsamaha edilmemelidir. İşte bu esastan hareketle TİP tek başına faaliyete başladı. Genel Başkanlığında "Hür ve Zincirli Hürriyet" gazetelerinin sahibi ve bu gazetelerde Marksist ajitasyonlarıyla dikkati çekmiş bulunan ve hareketlerinin öncülüğünü yapacak olan M. Ali Aybar getirildi.

O tarihten günümüze kadar bu teşekkül ana amacını kamufle gayretleri içerisinde faaliyetlerini sürdürdü. Yurdumuzda her geçen gün daha fazla kendini hissettiren bir otorite zaafı baş göstermişti. Sosyal yapının dengesizliği ve otorite zaafı faaliyetlerini sürdürmek için müsait bir zemin hazırlamıştır. Böylece TİP takdik ve sistemlerinin icabı asıl amaçlarını tahakkuk ettirme devrinin geldiğini anlayarak rahatlıkla faaliyetlerini sürdürmeye başladılar. Artık onlara göre ideolojilerini yaymak için ortam müsaitti. Bunu fırsat bilip kavram kargaşalıkları yaratarak avlarını yakalamak için ağırlar uzmaya başladılar. Günlük yazıları toplantı ve beyanları ile Türkiye'nin ancak kendi görüşlerine uygun bilimsel sosyalizmle kalkınabileceği propagandasını yaymakla komünist bir yönetim hevesinde olduklarını ilân etme ten çekinmediler. Bazı savcı ve hâkimler ve bilirkişilerin hoşgörüsü veya çekingenliği ile de karşılaşarak işi daha ileri götürmek ve son darbeyi vurmak hevesine kapıldılar. Marx- Lenin- Mao ve diğer Komünist liderlerin kitaplarını ucuz fiyatlarla en ucra köşelerdeki dükkanların vitrinlerini doldurdu. Faültelerdeki sosyalist ve devrimci dernek toplantılarında devlet radyosunda, sol ve cebri diktatörlüğün, gerçek manası ayaklanma olan devrimin övgüsü hoş görü ile karşılanıyor oldu. Milli bünyenin hassasiyetine ve komünizmin kanunla yasaklanmış bulunmasına rağmen bu suçların neden takipsiz kaldığı sebepleri bir türlü anlaşılamamıştır. Bir avuç komünist ve sapık memleketin aydınlarını ideolojik kamplara ve memleketi kin ve nefret saflarına bölerek suretiyle sosyal bünyede geniş bir tahribat yaptılar. Milli ve sosyal hayat felce uğramış Türkiye'de bir hükümetin mevcut olup olmadığı sorusu ciddiyetle sorulmuştur. En iptidai devirlerde dahi hükümetin görevi milletin emniyeti, memleketin asayisini sağlamak olduğu halde bu maceracılara neden bu kadar müsamaha edilip, ne sebeple mesolenin basitleştirilerek millete o şeilde açıklama hükmünü duyulmuş sebepleri karanlık kalmıştır. Türkiye'mizde komünizmi yasak eden kanunlar hükümsüz bırakılmış, fikir hürriyeti yerini fikir anarşisine bırakmış, komünizm milliyetçilikten daha fazla hürriyete sahip olmuştur.

TİP başlangıçtan beri tamamen benimsediği Marksist-Leninist teorile- doğrultusunda ve bunun tabii bir sonucu olarak hür ve demokratik düzen ile asla bağdaşmayan işçi sınıfı diktatörlüğün temasını siyasî propogandalarında işleyerek üyelerini bu görüşün militanı olarak yetiştirdiklerini yayınladıkları gazete ve dergilerde teşkilât çalış- malarında aynı görüşleri savunduklarını açıklamakta mahzur görmemiş böylece T.C.Kanununun 141.maddesindeki bir cemiyet niteliğini iktis- etmiştir. TİP'in bu karakterini anayasamız ve parti tüzüğü- den başlayarak açıklanacak belgelerle ispat etmiş olacağız .

ANAYASAMIZDAN

Devletin bütünlüğünü, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, hay- yetlerini, insan haklarına dayalı millî demokratik, laik ve sosyal hukuk devletinin bütünlüğünü teminat altına alan 334 sayılı Türk Anayasası kişilere ve sosyal gruplar için geniş bir hürriyet alanı ve serbesti tanımaktadır. Ancak bu alan devletin selâmetini, kişinin temel hak ve hürriyetini muzur ve yıkıcı faaliyetlere karşı koruma yönünden dikta eğilimli ve metodlu aşırı uçları da içine alan bir genişliğe varmaktadır. Türk siyasal ve sosyal yapısı bu tür sivrilim- leri ve aşırılıkları barındıracak nitelikte ve karakterde değildir. Anayasamızda " Hürriyetleri tahrip etme hürriyeti" olmadığı gibi sağ ve aşırı solcu sistemlerin (Teokratik düzenin, faşizmin, komün- Marksizm, Leninizm, Maoizm) savunucularına demokratik hürriyetten yarar- lanma hakkı da tanınmış değildir.

Komünizm bir işçi sınıfı tahakkümüdür. İhtilâlcidir : Sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerindeki tahakkümü eylemi Anayasamı- zın 2. maddesinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti, İnsan haklarına ve başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan millî demokratik laik ve sosyal bir hukuk devletidir" ilkesiyle başlangıç kısmındaki öngörülen " Bütün fertlerin kaderde kıvançta ve tasada ortak bölünmez bir bütün halinde millî şuur ve ülküler etrafında toplayan ve milletimizi dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak millî birlik ruhu içinde daima yücelmeyi amaç bilen Türk Milliyetçi- liğinden hız ve ilham alarak ve " Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilke- sinin Millî Mücadele ruhunun, millet egemenliğinin, Atatürk Devrimleri- bağlılığın tam şuuruna sahip olarak insan hak ve hürriyetlerini, millî dayanışmayı, sosyal adaleti ferdin ve toplumun huzur ve refahını ger- çekleştirmeye ve teminat altına almayı mümkün kılacak demokratik hukuk devletini bütün hukuki ve sosyal temelleri ile kurmak" ilkeleri aykırıdır. Sosyal bir sınıfın tahakkümü halinde milletin bütün fertle- rinin kader, kıvanç ve tase ortaklığı bölünecek, sınıflara mahsus kader, kıvanç, tase ayrılıkları çıkacak, bu da millî bütünlüğü zedeleyerek bir çatışma zemini doğuracaktır. Bu çatışmalar millet olarak topyekî vatanın kurtarılması yolundaki birliği, millî mücadele ruhunu kökten sarsacaktır.

Komünizm, Marksizm(bilimsel sosyalizm) in ideolojisi ve kabul ettiği nihai bir toplum şerhidir. Marksist görüşün sadece bir iktisadi doktrin olmayıp aynı zamanda siyasî doktrini de vardır. Bu doktrinin esası hükmetme, zorba ve ihtilâlcidir. Bu doktrin hiçbir zaman demokratik değildir. Baskı ve terör ile hürriyet bir arada bulunamaz. Bu telâkkide hürriyet bir gaye değil, erişilmesi gereken bir vasıtaadır. Bunu tahak- kuk ettirebilmek için de tek kuvvet ve enerji sınıf diktatoryasıdır.

Bu eylem Anayasamızın 4. maddesinde " Egemenlik kayıtsız şartsız Türk Milletindir... Egemenliğin kullanılması hiçbir surette belli bir kişiye ve zümreye veya sınıfa bırakılamaz.." 12.maddesindeki " Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz" hükmüne aykırıdır. Çünkü Komünizmde egemenlik sadece bir sınıftır Egemenliğin kullanılması da tamamen emir ve direktifleri itirazsız

şekilde kabul edilen küçük bir grubun elindedir. Anayasamız bu hükmü getirmekle devletin iktisadi, sosyal, siyasi ve hukukî yapısını, fertlerin temel hak ve hürriyetlerini tahrip eden sınıf tahakkümünün Anayasa düzenine uygun düşmeyeceğini açıkça ortaya koymuş bulunmaktadır.

Bu eylem Anayasamızın 10.maddesindeki " Herkes kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir" kuralına aykırıdır. Çünkü sınıf tahakkümü kişinin bu hak ve ödevlerini belli bir sınıfa hasretmiştir. Kişinin temel hak ve hürriyetlerini elinden alan bir sistem Anayasamızın reddettiği bir sistemdir.

Sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıfa tahakkümü Anayasamızın 36. maddesindeki " herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz" ilkesine aykırıdır. Çünkü sınıf tahakkümünde mülkiyet ve miras hakkı yoktur. Bu haklar tamamen bu sınıfın tekelinde bulunan Devletin elindedir. Bu sistemde mülkiyet ve miras hakkında bahsedilemez.

Bu eylem Anayasamızın 1.maddesinde " Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir" ilkesine aykırıdır. Çünkü bu madde ile ifadesini bulan Cumhuriyet her türlü saltanat, şahıs ve zümre hakimiyetini reddeden demokratik bir devlettir. Demokratik devlette iktidar millet yararına ve milletin reyî ile kullanılır. Burada zor ve tahakküm yoktur. Sınıf tahakkümüne ise iktidar bütün milletin değil belli bir sınıfındır .

Ana asamız dikta taraflılarına, hürriyetten yararlanarak onuyok etmeye amaç edinenlere, sınıflar çatışması ve sınıflar farklılığı varıtıp sonunda bir sınıfın egemenliğini esasına daylı bir düzen peşinde kovanlara siyasal örgütlenme hürriyetini de tanımamıştır. Anayasamızın 57. maddesinin 1. fıkrası "siyasi partilerin tüzükleri, programları ve faaliyetleri insan hak ve hürriyetlerine dayanan demokratik ve lâik cumhuriyet ilkelerine ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği genel hükme uymak zorundadır. Bunlara uymayan partiler temelli kapatılır" demek suretiyle bu hususu açıklamıştır. Niteki m, bu temel ilke ve aykırı hareket eden TİP'de bu esasta hareketle temelli kapatılmıştır.

Görülüyorki , 1961 Anayasamızı demokratik düzeni kabul etmeyen veya iktidara geldikleri vakit Demokratik düzeni ortadan kaldıracak olan doktrinlere toplumumuzun kapılarını kapamıştır. Faşist-Komünist Doktrinler yurdumuzda ne programlarını uygulayabilirler ne de teşkilâtlanarak iktidara gelebilirler. 27 Mayıs Devriminin eseri olan Anayasamız Marksizm'i siyasi görüş olarak Anayasa dışına sürmüş ve yasaklamıştır. Memleketimizdeki sosyalist kuruluşlara ancak Marksist olmadıkları takdirde cevaz vardır. Önemli olan husus TİP'in demokratik yoldan iktidara gelmeden söz etmekten ziyade bütünüyle Marksist olup olmadıklarını beyan etmeleridir. Bütünüyle Marksist olduklarını ifade eden bu teşekkülün iktidara geldiği takdirde Marksizm'in mantıkî gereği olan tek parti esasını ve proletarya diktatörlüğünü kurmak için siyasi iktidarını bu yolda kullanacağı, memleketin demokratik rejimine tahrif ve tahrip edeceği şüphesizdir. Marksçı görüş bunların belli bir sınıfın temsilcisi ve icrası olduğu görüşüdür. Bu böyle olunca Demokratik yolla dahi iktidara gelirse, toplumda ancak tek sınıf yani emekçi sınıfı kaldığına göre birtek siyasî partiden fazlasını kurmanın gereği kalmayacağından hangi yolla iktidara gelinirse gelinsin demokrasiye paydos denilecektir. Her vesile ile sınıf kavgasını körükleyen ve milletler arası Komünizm'in batı düşmanlığı taktikleriyle aynı paralelde bulunan TİP adındaki kuruluşun sahte demokratik sosyalizm gevelemeleriyle kanun mercileri aldatmak gayesini güttüğü açıkça ortadadır.

TİP TUZUĞU A. BİSİNDAN

TİP'in 1968 olağanüstü büyük kongresinde değiştirilen tüzüğünün 2. maddesinde partinin karakteri "Türkiye İşçi Partisi Türkiye işçi sınıfının ve onun tarihi ve bilime dayanan demokratik öncülüğü etrafında toplanmış, onunla kader birliğinin bilinç ve mutluluğuna varmış bütün emekçi sınıf ve tabakaların (ırgatların, topraksız ve az topraklı köylülerin, zanaatkârların, küçük esnafın, aylıklı ve ücretlilerin, dar gelirli meslek sahipleri ile ilerici gelişimin ve aydınların) kanun yolundan iktidara yürüyen demokratik bağımsız sosyalist örgütüdür" diye belirtilmiştir. Madde dikkatle incelendiğinde partinin karakterinin ne olduğu açıkça ortaya çıkacaktır.

Önce parti bir sınıf partisi olduğunu açıkça belirtiyor. Bu yukarıda savılan Anayasa ilkesine ve TCK 141 nci maddesinde ifadesi bulunan sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerindeki tahakkümünü yasaklayan hükmüne aykırıdır. Çünkü Marksist-Sosyalist olduklarını açıklamada sakınca görmeyen bir partinin Demokrasiden bahsetmesi esas amacını gizleme gayretini arkaya koymaktadır. Çünkü Marksist-Sosyalizm (Komünizm) demokratik değil zorbacı ve ihtilalcidir. Marksizmin çeşitli yorumlarına göre iktidara ve şiddete dayanan bir ihtilal ile gelmek veya demokratik yolla iktidara gelip proleterya ihtilali yapmak arasında tercih edilecek yol önemli değildir. Önemli olan iktidara gelindikten sonra nasıl hareket edileceğidir. Bu bakımdan tüzükte partinin karakterini belirtirken kullanılan... demokratik... kanun yoluyla iktidara yürüme... şeklindeki ifadeler partinin izah edilen karakterini gizlemek için kullanılmıştır.

Tüzüğün 3 üncü maddesinin "e" fıkrası "herkesin emeğine göre iş gücü sahibi etmek, işsizliğe kesinlikle son vermek ve ulusal gelirin dağıtımında emeğe göre gelir ilkesini hakim kılmak yani herkese yaptığı işe göre ücret, aylık ve gelir sağlamak" hükmü konulmuştur ki, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Anayasasının birinci bölümünün 12. maddesinde aynen "SSC Birliğinde iş, çalışmaya erkli her yurttaş için (Çalışmayan yemez) ilkesine uyan bir görev ve sereftir. SSC Birliğinde herkesten yeteneğine göre herkese çalışmasına göre sosyalist ilkesi gerçekleşir), hükmü ile tamamen aynı mahiyette bulunmaktadır. Bu hükmün mülkiyet hakkını tanımayan bir sistemin de demokratik değil tamamen komünist bir sistem olduğu böylece ulaşılmak istenen amacın ne olduğu ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Tüzüğün 3 üncü maddesinin "f" fıkrasında "... insanın insan tarafından sömürülmesi sistemine son verip..." hükmü yer almıştır ki, bu hükmün yine SSCB Anayasasının (Sosyal Buaye) başlığı taşıyan birinci bölümünün 4. maddesindeki "... üretim araçlarının kaldırılması ve insanın insan tarafından sömürülmesinin yok edilmesi..." hükmü ile tamamen aynı bulunmaktadır. Aynı fıkranın son paragrafında "halkın oyu ile kanun yolundan iktidara gelen TİP halkın oyunu kaybedince yine kanuni yoldan iktidardan çekilir" hükmü getirilmekle fıkranın diğer paragraflarındaki amacın sezilmesi endişesiyle şüpheleri dağıtmak ve niyetleri gizlemek gayreti gösterilmiştir. Gerçek demokrasilerde iktidara oy ile gelinip yine oy ile gidileceği onun esas felsefesidir. TİP'in felsefesinde oy ile gelip diktatörvayı kurduktan sonra gitmemek bir amaç olduğundan bu hükmü getirmekle demokratik ve kanun yolu gibi ibaretlerin tamamen aldatmaca olduğunu da bizzat kendisi isbat etmiştir. Siyasal eylem yoluyla gerçek düşünüş çıkarlarını savunmak üzere kurulmuş guruplar, amaçlarına ulaşmak için siyasal ortamda o ortamın meşrutiyet şartlarını dikkatle izleyip o şartlar istikametinde görünüp gerçek maksatlarına o perdede arkasında varmak arzu ve istikametindedirler.

Tüzüğün 11 nci maddesinin "a" fıkrasında parti büyük kongresinin görevlerinden birinin de yurt ve dünya olaylarını parti programı ışığı altında Türk işçi sınıfının ve emekçi halk yığınlarının menfaatleri açısından değerlendirilmek olduğu belirtilmiştir.

Tüzüğün " b" fıkrası da merkez yürütme kurulunun görevlerinden birinin " partinin teşkilâtını genişletmek, işçi sınıfını ve emekçi halk yığınlarını parti programı ışığı altında eğitmek ve aydınlatmak" olduğunu belirtmiştir.

Tüzüğün 53 ncü maddesinde partinin bütün organlarında görevli bulunanlardan yarısının kendisi üretim araçlarına sahip olmadığı için emek gücünü üretim aracı sahiplerine satarak yaşayanlar veya işçi sendikaları yönetim organlarında görevli bulunan üyeleri arasından seçilmiş olması" hükmü yer almıştır. Bu hükümlerde İşçi Partisinin bir sınıf partisi olduğu ve dolayısıyla sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerinde tahakkümü gayesiyle örgütlendiğini ispata yetecektir. Kaldı ki, bu partinin sınıf partisi olduğunu da genel başkanları sanık Behice BORAN dördüncü kongrede yaptığı konuşmada " ... Partimizin Türkiye İşçi Sınıfının partisi olduğuna hiç kimse- nin şüphesi olmasın..." diyerek bunu açıklamaktan kendini alamamıştır. Böylece T.C.K.nunun 141 nci maddesinde öngörülen temel şart açıkça tahakkuk etmiş bulunmaktadır. T.C.K.nunun 141 nci maddesinde aranan temel şart Türk iktisadi ve sosyal nizamlarının istihdaf edilmesi ve Türkiye'de sınıf tahakkümü tesisi gayesi güdülmesidir .

TİP PROGRAMI AÇISINDAN (EK-3)

TİP programının tetkikinde bu partinin ve yöneticilerinin hangi ideolojiyi benimsedikleri ve kurmayı tasarladıkları yeni düzenin milli şuur ve beraberliği, demokratik ilke ve insan haklarını ne kadar yıkıcı ve zedeleyici olduğu görülecektir. Yine programın tetkikinde yöneticilerin gerçek amaçlarını ne olduğu ve bu amaçlarını gizliyebilme için yapılmış olan kelime ve cümle cambazlıklarının bütün çıplaklığıyla gözler önünde serildiğini görmek mümkün olacaktır. Programın tahliline geçmeden önce bizzat kendileri tarafından yapılan tahlile bir gözatmak bile kendi hüviyetlerinin ne olduğunu ortaya çıkaracaktır. Sanıklardan Şaban Erik'in sahibi bulunduğu Emek Dergisinin Haziran 1969 tarihli 4ncü sayısında Cem Eroğlu imzalı makalenin (parti içi tartışma mihrağı olarak program) başlıklı kısmın sonunda (Ek-2) "...Bu tahlili yaparken burada ispatına çalışılacak tez, programın BİLİMSEL SOSYALİZMİN esaslarına göre kaleme alındığıdır...denildikten sonra (Bilimsel Sosyalizmin esasları) başlıklı bölümde "....Bilimsel sosyalizmin savunduğu en temel prensip başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi sınıfların toplumun her kesiminde iktidarı ele almaları gerğidir..." denmektedir.(Bilimsel Sosyalizm ve program) başlıklı bölümünde "... Bilimsel Sosyalizmin bu çok kaba hatlarla özeti dahi TİP programının verilere uygunluğunu göstermeye yetecektir.." Programın (içindekiler) kısmına üstünkörü bir bakış dahi bu metni hazırlayanların bilimsel sosyalizmi esas aldıklarını göstermeye yeter.. Bu inceleme sonunda vardığı sonuç kapitalist üretim ilişkileriyle memleketimizin üretim güçlerinin gelişiminin zıdlaştığıdır. Çare bilimsel sosyalizmde dediği gibi yeni üretim ilişkileri kurmaaktır. Program buna kapitalist olmayan kalkınma yolu diyor.. demek ki,bu temel noktada program bilimsel sosyalizmle uyuma halindedir.Bilimsel sosyalizm ile ilgili olarak üzerinde durulması gerekli ikinci nokta sınıf tahlilidir.. Üretim araçlarına sahip olan sınıflar hâkim sınıflardır. Bilimsel sosyalizmle ilgili olarak programın benimsediği üçüncü önemli husus sınıf mücadelesidir.Gerçekten program,kapitalist üretim ilişkilerini değerlendirmede en dinamik güç olan işçi sınıfının hâkim sınıflara karşı yaptığı mücadeleyi uzun uzun anlatıyor..Program bilimsel görüşe en uygun olarak ..daima işçi sınıfının öncülüğünde emekçi sınıfların iktidarını hedef aldığını belirtiyor..Programın yine bilimsel sosyalizme uygun olarak kabul ettiği bir diğer ilke işçi sınıfının öncülüğüdür..(Türkiye İşçi Partisi bilimi biricik yol gösterici olarak tanır ve politikasını bilimsel gerçeklere göre çizer ve uygular)bu bilime dayanan parti(Yurt ve Dünya Olaylarını işçi sınıfı

ve emekçi yığınları açısından değerlendirir). Çünkü bu bilim ona öğretmiştir ki (Ulusun büyük çoğunluğu meydana getiren emekçi halk yığınları... sosyal gelişmenin biricik kuvvetidir,) Böyle bir bilimin bir tek adı vardır, o da bilimsel sosyalizmdir... Bunların büyük üretim araçlarındaki mülkiyetine son vermek için vadedilen reformlar nelerdir, Toprak reformu, dış ticaretin devletleştirilmesi, kilit sanayiinin devletleştirilmesi ve nihayet bankacılık ve sigortacılığın devletleştirilmesi...denilerek " ... bir kere parti programının bilimsel sosyalizme dayanması demek o programın bütünüyle sosyalist bir program olmak demek değildir. Program aslında sosyalizme geçiş döneminin modelini çizmektedir. Ancak bu modeli çizmek için dayandığı temel bilimsel sosyalizmdir..." " ... Onemli olan programa rehberlik eden ana çizgisini veren sistematik düşüncenin bilimsel sosyalizm olmasıdır." "... yoksa bu programda bu düşüncenin yadırganacağı bir çok husus vardır.. Bir tek örnek vermek gerekirse 83.sayfadaki şu cümleye isaret edilebilir..(eşitlik ve hürriyet insan varlığının ayrılmaz nitelikleridir.) Böyle felsefi anlamda idealist bir cümlenin bilimsel sosyalizmle ilgisi olmadığı meydandadır. Zira bilimsel sosyalizme göre insan varlığı denen şey toplumsal ilişkiler bakımından belirlenir. Tarihsel gelişiminden bağımsız olarak bir takım ebedi nitelikler taşıyan bir insan varlığı yoktur. Ancak bu gibi hatalar ayrıntılardadır. Metnin esas niteliğini değiştirmez... TIP 'in programının bilimsel sosyalizme dayalı olması partinin bu bilime uygun bir yol izlemesini garanti etmez. Programın bilimsel sosyalist niteliğini muhafazası bunu uygulayanların bilimsel sosyalizmi gerçekten hazmetmiş ve benimsemiş insanlar olmasına bağlıdır...denilmektedir. Bu arada sanık Behice Boran'ın partinin 4.Büyük Kongresinde eleştirilere cevap olarak yaptığı konuşmadan bazı pasajlara göz attığımızda TIP adı altındaki kuruluşun hangi temelden hareket ettiğini ve programlarının dayandığı temel ilkenin ne olduğunu ve yöneticilerinin neyin özlemi içerisinde bulunduklarını en ufak bir tereddüde yer vermeyecek şekilde görülecek ve yüzlerindeki yanıltıcı maskenin düşerek gerçek yüzlerinin Marksist (Komünist) bir yüz olduğu anlaşılacaktır. Emek dergisinin aralık 1970 sayısının 27.sayfasında sanık Behice Boran aynen " Nedir bilimsel sosyalizmin temel ilkesi, bir ülkenin devrimci hareketi devrimci teorisiz yürümez..." demekte aynı derginin 36.sayfasında sanık Sait Çiltas'ın (Güçlü adımlara hazırlanıyoruz) başlığı ile 4.Büyük Kongre konuşmasında kısaltılarak verilen yazıda " Devrimci teori olmadan devrimci eylem olmaz...) demektedir. Şimdi bir de büyük ustaları Lenin'in (Ne Yapmalı ?) isimli kitabının 32.sayfasındaki sözüne bir bakalım: Lenin bu sayfada " ... Devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz..." diyor

Görülüyor ki gerek makale ve gerekse sanık Behice Boran ve Sait Çiltas beyanlarıyla TIP'in bilimsel sosyalizmi yani komünizmi klavuz ittihaz ettiklerini ve böylece Marksist (Komünist) bir parti olduklarını bizzat kendileri ilân etmişlerdir. Marks ve Engels birlikte yazdıkları Dünya Komünistlerinin ve Komünizmin rehberi olan " Komünist Manifesto " nun baş tarafında Marks'ın esaslarını ve nazariyatını vazettiği Komünizmi bilimsel sosyalizm olarak tanımlamışlardır. Eşitlik ve Hürriyet sözünü dahi bilimsel sosyalizmde yer almasını felsefi bulan bir sistemde hürriyetin varlığından söz edilmeyeceği aşikâr bulunmakla eşitlik ve hürriyetlerin inkâr edildiği bir sistemi programlarının ana hedefi olarak alan bir teşekkülünde niteliği böylece belirmiştir.

Sanıkların komünizmin T.C.K.'nın 141 ve 142.maddeleri ile yasak edilen yurdumuzda, kurdukları teşekkülün komünist ilkelerini kendine temel ilke olarak almıştır, demesini beklemek aşırı bir iyimserlik olur. Eugün Marksizmin çeşitli yorumlarında meydana gelen teori ve doktrinlerle istigal eden Marksoloji'ye göre Marksizm (Marksist- Leninist) denilen Komünizme müncer olmuştur. Bilimsel sosyalizm deyimini Marks-Engels, Lenin, Stalin, Mao gibi ünlü komünistler kullanmışlardır. Türkiyede bilimsel sosyalizm tamamen demokratik sosyalizmin karıştı olarak kullanılmıştır. Bilinen gerçek şudur ki , TIP'in kullandığı bilimsel sosyalizm terimi, yurdumuzda ceza kanunları ile yasak edilen komünizmin adıdır.

TİP'in programının dikkatlice tetkikinde bu programda gerçek amaçları olan sınıf tahakkümü, kişinin temel hak ve hürriyetlerinin ortadan kaldırılması hususlarının nasıl ustaca kelime ve cümle oyunları ile gizlendiği görülecektir.

Programın 14.ncü sayfasında yeralan TİP Türk işçi sınıfının ve onun tarihi bilimine dayanan demokratik öncülüğü etrafında toplanmış..kısacası emeğiyle yaşayan bütün yurttaşların kanun yolundan iktidara yürüyen teşkilâtıdır. TİP yurt ve dünya olaylarını Türk işçi sınıfı ve emekçi halk yığınları açısından değerlendirir onların menfaatlarını savunur..." cümleleriyle TİP bir sınıf partisidir.

Programın 57 nci sayfasında "...politik yapı son bir tahlil ile kamu gücünün sosyal sınıflar açısından kullanılış şeklidir.." 59 ncu sayfanın sonunda ve 60 nci sayfanın başında " Kurtuluş yolu, köklü dönüşümlerle toplumu yapısını değiştirmektir." " TİP işçi sınıfını ve bütün emekçi halk kitlelerini .. eğitip aydınlatmayı, toplumcu aydınların emekçi halk kitleleriyle kaynaşma sına ortam hazırlamayı ve böylece kurulacak aşağıdan yukarı geniş bir halk topluluğuyla demokratik yoldan iktidara gelmeyi .. görev bilir" denilmektedir. TİP'in bilimsel sosyalizmi temel ilke aldığını izah etmiştik. Programın bu bölümünün bilimsel sosyalizm açısından değerlendirilmesi halinde (gerekli devrimlerle toplumun yapısını değiştirmek) ve (geniş bir halk topluluğu ile iktidara demokratik yoldan gelmek) ibarelerinde saklı bulunan amacın bilimsel sosyalizm (komünizm) metodlarıyla sınıf diktatoryasının kurulması olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Duradaki demokratik yol sırf aldatma olarak kaydedilmiştir. Çünkü Bilimsel Sosyalizmde (Komünizmde) iktidara ihtilâl ile gelme veya demokratik yoldan gelmek hususları cemiyetin sosyal müsamaha derecesine göre saptanır. Mühim değildir. Onun için TİP iktidara geldikten sonra (Demokratik yolla olsa dahi) Marksizmin mantıki gereği olarak sınıf diktatoryasını kuracağını programıyla açıklamıştır.

Programın 54 ncü sayfasında "...Ancak bu işçi sınıfının öteki halk sınıf ve tabakaları karşısında herhangi bir üstünlüğü olduğu ve imtiyazlı bir duruma getirileceği anlamına asla gelmez.." denilmekte ise de programda savunulan işçi sınıfı ve iktidarı esasları karşısında bu cümle de kanundan kaçmak için konulmuş aldatıcı bir taktikten ibarettir. Çünkü programın 57nci sayfasında "...Politik yapı son bir tahlil ile kamu gücünün sosyal sınıflar açısından kullanılış şeklidir..." 59 ncu sayfada " ..Hakim sınıfların yukarıdan beri sıraladığımız tutumları bunların Türkiye'nin bir adım bile ileri götürülmesinde hiçbir tarihi görevleri kalmadığını açıkça göstermektedir.." "...Kurtuluş yolu gerekli köklü dönüşümlerle toplumun yapısını değiştirmektir" "...Türkiye İşçi Partisi işçi sınıfını ve bütün emekçi halk kitlelerini.. eğitip aydınlatmayı görev bilir.." 73 nci sayfada ise "...Halkçılık emekçi halkı bir numaralı yurttaş durumuna yükseltmektir.." denilmek suretiyle egemenliği işçi ve emekçi sınıflara tanımak gayesini güden bir parti olduğu 54 ncü sayfadaki kayda, esas amacı gizleme ve ceza takibatından kurtulmak için konduğu anlaşılmış bulunmaktadır. Program bu kısmıyla da Anayasamızın 12 nci maddesindeki "...Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz " ilkesini de ortadan kaldırmıştır.

Programda özel teşebbüse yer verilmediği de yine aldatma cümlelerle kabul edilmiştir. Programın 64 ncü sayfasında "...Böyle bir düzende kamu sektörü esastır ve ekonomiyehakim olacak kadar geniştir. Özel Sektör plân çerçevesi içerisinde kamu sektörünün yardımcısı olarak çalışır ve gelişir.." 101 nci sayfada "...yönetim ve denetime emekçilerin de katıldığı emekten yana bir devletçilik hakim kılınacak, özel sektör bu plânlı devletçiliğin önemi git-tikçe azalan bir yardımcısı durumuna getirilecektir. Piyasa mekanizmasının düzenleyici rolü de ortadan kalkacaktır..." denmektedir.

Buradaki şasırtmaca meydandadır. Gaye özel sektörü ortadan kaldırmaktır. Başlangıçta özel sektör bir basamak olarak kullanılıp gitgide eritilecek ve piyasa me'nizmasının düzenleyici rolü elinden alınacak ve dolayısıyla kendi si ortadan kaldırılacaktır. Görülmektedir ki, neticede özel sektör ortadan kaldırılacağına göre bu nihai hedef bir takım cümle ve kelime oyunları ile gizlemek istenmektedir.

Programın 71. sayfasında "... Bu amaçla ulusal ekonomide kilit taşı olanlardan başlanarak ve ekonomik kalkınma ve sosyal ilerlemenin gerekli kıldığı bir sıra izlenerek büyük üretim ve ulaştırma araçlarıyla dış ticaret bankalar, sigortalar devletleştirilecektir..." 112 sayfa da "... Bu gün %75'i devlet elinde bulunan madenlerin tümünün mülkiyeti ve işletmeciliği tamamıyla devlete ait olacaktır..." 2. özel sektöre maden arama ruhsatı verilmeyecektir..." denilmektedir. Bu da özel teşebbüsün yok edileceğinin tipik ifadesidir. Böylece Anayasamızın 40. maddesindeki herkesin dilediği alanda çalışma, sözleşme hürriyetlerine sahip olduğu ve özel teşebbüsler kurmasının serbest olduğu yolundaki ilke de ihlâl edilmiş, mülkiyet ve buna bağlı haklar tanınmayarak ortadan kalkmıştır.

Programın mülkiyet bölümünde 82. sahife de "...TİP Mülkiyet ve miras hakkını tanır, mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına da olmak gerekir. Çünkü mülkiyet hakkı sahibine ödevler de yükler" denilmektedir. Şimdi bir de Anayasamızın 36. maddesine bakalım : Anayasamızın 36. maddesinde "... Herkis mülkiyet ve miras haklarına sahiptir..." "...Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz" denilmektedir. An yasamızın bu hükmü leprogranda yer alan esaslar mukayese edildiğinde progranda mülkiyet hakkının olmadığı gerçek iken ustaca kaleme alınarak varmış gibi gösterildiği meydandadır. Anayasamızdaki "... Herkes" tabiri kaldırılmış, "Haklar" kelimesi de "Hak" yapılmıştır. "Toplumsal yararına aykırı olamaz" sözü "toplum yararına da olmak gerekir" şeklinde yazılmış ve anayasamızda mevcut olmayan " Çünkü mülkiyet hakkı sahibine ödevler de yükler" şeklinde bir esas getirmiştir. Yine paragrafın devamında "...TİP büyük üretim araçlarının özel mülkiyet konusu olmasına prensip itibarıyla karşıdır. ...demek suretiyle mülkiyet hakkı topyekün reddedilmiştir. Programın yalnız mülkiyet bölümü dahi TİP'in Marksist- Leninist (Komünist) görüşü benimsediğini ortaya koymaya yetmektedir. Marksist (komünist) sistemde bütün üretim araçları devlete aittir. Devlet ve komünist partisi iç içe girdiğinden üretim araç miktarı ve çeşitleri, üretimin terkip tarzı, dağılışı hep komünist partisinin elindedir. İnsan mutluluğunun kişiliğinin ve hürriyetinin garantisi olarak mülkiyet ve buna bağlı haklar devletleştirilmiş, kişinin temel hak ve hürriyetleri ellerinden alınarak yerine tahakküm ve zorunlu içeren bir hakmîyet tesis edilmiştir. Programın genel uslubu dolayısıyla komünist parti programlarının benzerliği de bu teşekkülün ana hedeflerini göstermesi bakımından tablosunu çizmiştir. Nitekim programın 26. sayfasında "... Demokratik ülkelerin ceza kanununda bulunmayan ve faşist İtalya ceza kanunundan aktarılan suçlar ceza kanunundan çıkartılacaktır..." satırlarıyla T.C. Kanununun 141 ve 142. maddelerinin bertaraf edilmesi esası ele alınmış bu yolda teşebbüse girilmiştir. Anayasa mahkememiz bu maddelerin Anayasaya aykırılığı iddiasını kabul etmeyerek Marksist görüşleri Anayasamızın dışına ittiğini perçinlemiştir.

TİP'İN BAZI TEŞKİLAT FAALİYETLERİ AÇISINDAN

TİP'in Eminönü ilçesi olağan kongresinde 7.12.1969 tarihinde ittihaz edilmiş bulunan karar metni (Ek-4) tetkik edildiğinde bu teşekkülün tamamen işçi sınıfının tahakkümünü tesis etmeye matuf ve bilimsel sosyalizmi (Komünizmi) eylem kılavuzu olarak alan komünist taktik ve usullerle hedefe ulaşmak olduğu açıkça görülmektedir. Adi geçen kararın "...Biz TİP'in sosyalist üyeleri aşağıdaki hususların yerine getirilmesini gerekli ve partimizin ideolojik ve örgüt birliği için vazgeçilmez görürüz: parti teşkilatlanmasında demokratik merkezîyetçilik esasına dikkat edilmelidir..."

Partimiz tüzüünün 7.maddesinde yer alan tenkit ve kendi kendini tenkit prensibi uygulanmalı... Partimiz içinde ideolojik birliği sağlamak üzere şu tedbirler alınmalıdır. Eğitim : Partiye işçi sınıfının ideolojisinin egemen kılınması , parti faaliyetinde bilimsel sosyalizmin eylem klavuzluğunun sağlanması , parti üyelerine dialektik materyalizm ve tarihi materyalizm, bilimsel sosyalizmin teorik ve stratejik esasları öğretilmelidir. Tenkit, kendi kendini tenkit , kadroların eğitimi ve öğretimi metodudur. Bu güne kadar partimiz kitlelerle sağlıklı bağlar kurmamış, şehirlerde ve kırlarda gelişen sosyal mücadelenin önder devrimci gücü haline gelmemiştir... denilmekte ve gönüllü üyelerin iyi bir eğitime tabi tutularak propaganda, kitle eylemlerinin düzeyini geliştirme ve kitle eylemleri düzenleme konularında yetiştirilmeleri için (TİP İstanbul ili eylem için eğitim komitesi) kurulması kararlaştırılmıştır. Görülüyor ki bu kararda komünist partilerinindeki demokratik merkezîyetçilik tenkit ve kendi kendini tenkit prensipleri esas alınmıştır. Yine bu kararda nihai zafer olarak sosyalizm düşünülmektedir. Komünist lider Mao - Çetung da nihai zaferin sosyalizm ve komünizm olduğunu bildirmektedir. Buradaki sosyalizm bilimsel sosyalizmdir. Bilimsel sosyalizmin nihai zaferinin komünizm olduğu da bilinen bir gerçektir. Bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu olarak kabul edilmesi parti üyelerinin dialektik materyalizm ve tarihi materyalizm ve bilimsel sosyalizmin teorik ve stratejik esaslarıyla eğitilmelerinin kabul edilmiş bulunması TİP'in işçi sınıfının diktatörlüğünü kurmak amacını güden bir teşekkül olduğunu ortaya koymuş bulunmaktadır.

TİP Eminönü ilçesinde yazılıp çoğaltılan(ek 5) Partizan adlı derginin 1.sayfasında bir arbedede öldürülen Vedat Demircioğlu Komünist Mustafa Suphi ile kıyaslanarak "... Mustafa Suphilerin günümüzdeki adıydı, o bir partizandır..." denilmek suretiyle bugünkü sosyalist hareketlerin gerçek gayesinin komünizmi tahakkuk ettirmek olduğunu ortaya koymaktadır.

Aynı derginin 7.sayfasında " ... Elbette partimiz en devrimci partidir ve biz bu nedenle partimizin üyeleriyiz, fakat mevcutların içinde en iyi olmak başka şeydir, proletaryanın öncü ve örgütlü müfrezesi olmak başka şeydir. Biz de diyoruz ki partimizi burjuva parlamenterizmine teslimiyetten kurtaralım... Eminönü ilçesinde çalışmalar bu yolda hız vermek şarttır. Bir yandan ideolojik çalışmamıza diğer yandan da eylemleri yoğunlaştırırsak öncü müfreze doğru üstümüze düşen görevi bir yanını başarmış oluruz. Meselâ ilçede girilen (Marksist felsefe dersleri) çalışmasına katılan arkadaşların az veya çok ideolojik düzeyi yükseldi. Hep birlikte Marksizmi öğreneceğiz, bu bir iştir, hep birlikte eylemlere gireceğiz, bu da bir iştir... Bütün ilçe üyeleri devrimci ilkeler etrafında birleşsin... " denilmiştir. Burada komünist Çin lideri Mao-Çetung ve Stalin tarafından yazılan "... Leninizmin İlkeleri" adlı kitabın 99.sayfasında " Parti işçi sınıfının öncü müfrezesidir. Partinin herşeyden önce işçi sınıfının öncü müfrezesi olması gerekir. Fakat gerçekten bir öncü müfreze olması için partinin, devrimci teori ile hareketin kanunlarının bilgisi ile , devrimci kanunların bilgisi ile silâhlanmış olması gerekir... " şeklindeki öğütleri esas ittiha edilerek böylece Marksist - Leninist bir parti oldukları anlaşılmaktadır. Derginin 9.sayfasındaki ilçe üyelerine yapılan bildiride " Pazartesi günleri saat 20.00 de ilçemizde Marksist Felsefe dersleri verilmektedir. Bütün üye arkadaşlar bu derslere katılmalı , ilçemizde sağlam bir ideolojik temel sağlanmalıdır... " şeklindeki çağrı da TİP'in marksist (komünist) ideoloji ile çalıştığını ve komünizmi tahakkuk ettirmek istedi lerini açık seçik ortaya çıkarmış bulunmaktadır.

Derginin 19.sayfasında "...Bütün partililer soruyorlar, sınıf mücadelesini nasıl yöneteceğiz ? Bu soruya şöyle cevap verdik. Öncü müfrezeyi gerçekten yarattığımız oranda, Bütün gruplar soruyorlar, öncü müfrezeyi nasıl yaratmalıyız ? Bu soruya da şöyle cevap verdik, sınıf mücadelesinin aleyhinde olan gruplaşma sürecini lehine çevirerek, grupların varlığını görüp gruplaşmaların öncü müfreze ile ortodan kalkması için arada doğru bağlantılar kuran TİP etrafından devrimcilerin birliğini - oportünizme ve hatalara karşı ve bilimsel sosyalizmin ilkeleri temelinde - oluşturarak.

Yaşasın Oportunizmle ve bütün hatalarla savaşıyan sosyalistlerin devrimci birliği..."denilerek TİP adı altındaki kuruluşun bir bütün halinde komünist faaliyetler içerisinde bulunduğunu ve tamamen Marks Lenin ile diğer komünist liderlerin çizdiği yolda yürüdüğü anlaşılmaktadır.

TİPGazi Osmanpaşa ilçe yönetim kurulunun 1970 yılı çalışma programı (EK-10)ve keza aynı ilçe yönetim kurulu tarafından yayınlanan (EK-11)(UYE ARKADAŞ)başlığı ile başlayan bildirilerinde de komünizmin ana kanunlarından ve kaynaklarından biri olan dialektik ve tarihi materyalizmin yol göstericiliğinin kabul edilerek,üyelirini eyleme koşarak eğitilmiş eylemci olarak yetiştirilmek istendiği, eğitim mevzuunda Komünist Doktor Hikmet Kıvılcımlı tarafından tamamen komünizmi öğretici mevzuunda dersler ve konferanslar verildiği görülmektedir.

TİP. 4. BÜYÜK KONGRESİ VE ALINAN KARAR AÇISINDAN

29 EKİM 1970 ile 1 KASIM 1970 tarihleri arasında yapılan TİP'in 4. büyük kongresinde sanıklardan Behice BORAN ve Sadun AREN tarafından dağıtılan (TÜRKİYE'DE SOSYALİST DEVRİM MÜCADELESİ) (EK-12)başlıklı bildiride:

"....Kapitalist üretim biçiminin temel gelişmesinin sınıflar düzeyindeki iki kutbu işçi bildiğimiz gibi işçi sınıfı ile burjuvazidir. Yani temel çelişki sermaye ile ücretli emek arasındadır. Bu çelişmenin çözümü ise biliyoruz ki, sermaye sömürü ve baskısının son verilip işçi sınıfı iktidarının kurulması ve giderek sosyalist bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ile mümkündür.

Türkiye'de temel çelişmenin sermaye ile ücretli emek arasında olması gerçeği Türkiye'nin önündeki devrimci adımı kesin bir şekilde belirlemiştir. Bu sosyalist devrimdir... Sosyalist devrim mücadelesinin sosyal ittifak tabanı esas itibarıyla proleter ve yarı proleter unsurlardan oluşmaktadır... Bu durumda sosyalist devrim mücadelesinde kurulacak cephe bileşik emek cephesidir. Bu cephenin öncüsü ve temel gücü işçi sınıfıdır. İşçi sınıfını onun partisi temsil eder. Türkiye'de sosyalist devrim mücadelesi kapitalizme karşı sınıflar mücadelesi şeklinde yürütülecektir. Bu anda Türk halkının demokratik özlem ve istekleri uğruna geldiği mücadelenin de bu çerçevede içindeki unsurlardan biri olarak düşünülmesi zorunludur..."denilmek suretiyle TİP'in tamamen bir sınıf partisi olduğu işçi sınıfının iktidarını istihdaf ettiği ve işçi sınıfı iktidarından sonrada komünist bir toplum kurmayı amaç edindiklerini açıkça belirtmiştir. Burada sosyalist devrim derken neyi kast ettiklerimeydandadır. Şimdi ÇİN komünist lideri Mao-Çetung'un sözleri isimli küçük el kitabının sekizinci sayfasındaki şu sözlerine bakalım. "....Devrim okadar zarif, okadar başka bir sınıfı devirdiği şiddet hareketidir..." Yine aynı komünist liderin "....Bir bütün olarak ele alındığında komünist partisinin yönettiği Çin Devrim hareketi şu iki aşamayı kapsamaktadır: Demokratik devrim ve sosyalist devrim. Bunlar özünde iki farklı devrim sürecidir, ikinci süreç ancak birincisi tamamlandıktan sonra gerçekleştirilebilir. Demokratik devrim sosyalist devrim için zorunlu hazırlık, sosyalist devrim ise demokratik devrimin kaçınılmaz sonucudur. Bütün komünistlerin uğrunda var güçleriyle mücadele ettikleri nihai amaç sosyalist ve komünist toplumu kurmaktır."demektedir...İşte sosyalist devrim ile komünist bir devletin kurulması amacının güldüğü, ilhamın dereden geldiği belirgin şekilde ortaya çıkmaktadır. İlerde tahlil edilecek olan 4. Büyük Kongre Karar tasisinde Demokratik Devrim Aşamasının tamamlandığı ve sosyalist devrimin başladığı karar altına alınmıştır.

Aynı kişilerin yani kongrede emek grubu olarak adlandırılan grubun kongrede dağıttığı (sosyalizm ve parti)(EK-13)başlıklı yazıda::

"....Siyasal mücadele işçi sınıfının mücadelesinin en yüksek biçimidir...işçi sınıfının gerçek mücadelesi ancak günlük ekonomik mücadele delenin siyasal mücadeleye dönüşmesiyle başlar. Siyasal mücadele biçimleri işçi sınıfı hareketinin örgütlenme seviyesi, gücü, siyasi bilinci gibi iç ve dünya şartları, burjuvazinin tavrı gibi dış şartlara bağlı olmak üzere siyasi gösteriher, yığın grevleri, genel siyasi grevler, parlementer çalışmalar ve silahlı mücadele gibi çeşitli biçimlerde yürütülür. Siyasal mücadelenin bir parçası olarak (Filipin demokrasisi) nde-Bu ad komünist çevrelerde Türk demokrasisinin adıdır, Parlementer faaliyetlerine katılmayı keskin devrimcilikle küçümseyenlere şu sözleri hatırlatmakta fayda vardır. (Bize bütün siyasal eylemin kurulu düzeni kabul etme anlamına geldiği söyleniyor: ne varki kurulu düzen bize kendisine karşı protestoda bulunmamız için araçlar verdiği zaman bu araçları kullanmak, kurulu düzeni kabul etmek anlamına gelmez)" denilmek suretiyle Lenin'in fikirlerinin benimsenmiş olduğu, hareket tarzlarının tamamen bu fikirlerin ilhamı ve ışığı altında ele alındığı partinin Leninist ilkeleri tahakkuk ettirmek gayesini güttüğü anlaşılmaktadır. Burada kitlelerin kanun dışı hareketlere sevkı suretiyle memleketle karışıklıklar çıkarılmasının hedef ittihaz olunduğu açıklanmış memleketle parlementer hareketlere katılmanın ise sadece bu vasıttan istifade etmek olduğu hususu açıklanmıştır. Bu fikrinde ilham kaynağının Lenin ilkeleri olduğu ortadadır. Lenin, partinin görevinin bir eklenti parlementer grubuna hizmet etmekle görevli bir unsur sayılamayacağını böyle bir partinin idaresi altında sınıfları devrime hazırlamanın söz konusu bile olmayacağını belirtmiştir. İşte bu bildiride de aynı esastan hareket edilmiş partinin esas gayesinin sosyalist devrim olduğu, parlementer hareketlere katılmanın kurulu düzeni kabul etmek manâsına gelmediği, nihai hedefin kurulu düzeni devirerek sınıf diktatoryasının tahakkuku olduğu ifade edilmiştir. Bildirinin devamında "....Parti işçi sınıfının öncüsü ve yürütücüsüdür. Bunun için parti işçi sınıfının ileri unsurlarından oluşmalıdır...Parti işçi sınıfının en bilinçli bölümüdür, öncü müfrezesidir..."denilmektedir. Tamamen Leninizm ilkelerinin esas alınması bu teşekkülün karakter ve yapısının ne olduğunu göstermiştir. G.T.K.P.(EK-7)'nin teşkilat prensiplerinde de ön görülen "....Parti işçi sınıfının öncüsü ve yürütücüsüdür, Parti işçisinin en bilinçli bölümü öncü müfrezesidir..." esasına tamamen uygunluğu da bunun gösteren açık bir delildir. Bir teşkilatın gerçek karakteri fikir yapısının muhteva ve muhassıslıdır. Benimsenen fikirler hangi ideolojiyi aksettiriyorsa o teşekkülün bu fikirleri bu fikirlerin teşekkülü olacağı şüphesizdir. Yine bildiride",...Partinin yığınlarla yaşayan bağları ancak il ve ilçe örgütlerinden daha aşağıda, daha küçük örgüt biçimleriyle meselâ mahalle işçi komitesi aracılığıyla sağlanabilir ve sağlamlaştırılabilir... Partinin temel örgütlenme birimleri bu türlü komiteler olmalıdır..."denmektedir. Bu da G.T.K.P.'nin teşkilat prensiplerinde bahis konusu edilen, komünist partilerinin temel örgütlenme birimlerinin üretim birimlerine kurulduğu esasına tamamen paralel bir örgütlenmeyi esas almaktadır. Bugün Türkiye komünistlerinin yurt dışındaki temsilcisi olan Moskova'ya bağlı komünist toplanmalarına katılan Türkiye komünistleri adına konuşma yapan komünistlerin dış seksiyon faaliyetlerini yöneten, Almanyadaki kollarıyla meşgul olan, Zeki Bastımar (Yakup Demir) bu günde Türkiye içinde desteklenen kuruluşun TİP olduğu tezini savunmasının nedenleride böylece ortaya çıkmıştır. Bildirinin devamında "....Parti içinde işçi sınıfı ideolojisi etrafında tam birlik sağlanabilmelidir. Ancak o zaman kararların ve tatbiklerin başarıya götürücü bir şekilde uygulanabilmesi...bunun için parti üyeleri bilimsel sosyalizm(komünizm) teorisiyle donanmış olmalıdır...."denilerek bilimsel sosyalizm(komünizm) teorisiyle donanmış üyelere sahip bir teşekkülün Marksist (komünist) bir teşekkül olmasından daha tabii bir şey olmadığı gerçeği ifade edilmiştir.

TİP'in 4. büyük kongresi bu teşekkülün Marksist-Leninist ilkeleri amaç edinen ve faaliyetlerini bu yolda yürüten T.C. Kanununun 141. maddesinde ifadesini bulan sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe, sosyal bir sınıfa ortadan kaldırmaya ve memlekette içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamları devir meğe matuf bir teşekkül olduğunu belgeleridir. Bu kongre aldığı karar ile kurulduğundan bugüne kadar, esas amaçtan sapmadan, çesitli dalgalanmalarla, nihai hedefe ulaşmak için, gerekli bulunan demokratik devrim aşamasının aşılması sosyalist devrim aşamasına geçirildiğini tescil etmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÜYÜK KONGRE KARARI

Kongre kararının birinci bendinde "Türkiye'nin en azından 60 yıldır demokratik devrim sürecinde olduğunu...Türkiye'de demokratik devrimin başlıca amaçlarının esas itibarıyla gerçekleşmiş olduğunu..Türkiye'nin önündeki devrim aşamasının sosyalist devrim olduğunu"...bir komünist toplumu kurmak olduğunu ortaya koymuş bulunmaktadır. Burada kidevrim, mevcut düzenin Anayasa ve halka rağmen, zor kullanılarak değiştirme hareketidir. Bütün komünist toplumlar Marksist Leninist devrimci teori üzerine ve Marksist-Leninist devrim ve sosyalist devrim sürecinden geçmek suretiyle kurulmuşlardır. Komünist toplumun kurulması için gerekli olan iki aşamayı tahakkuku gerekli amaç bilip, faaliyetlerini bu yolda sürdüren bir teşekkülün, komünist bir idare tarzını benimseyip onu gerçekleştirmek istediği her türlü süpheden uzak ve bütür çıplaklığıyla ortadadır. Sosyalist devrim sözü komünistlerin dilinde komünist ihtilâl olarak kullanılır. Bunun böyle olduğunu bu teşekkülün dış yayın organı halinde gördüğümüz "TÜRKİLEDE KURTULUŞ"(EK-23)Gazetesinde bizzat kendileri söylemektedirler. Türkiye'nin en azından 60 yıldır demokratik devrim sürecinde olduğu ifade edilerek başlangıç kısmında ifade edilen komünist hareketlerin kendi hareketleriyle aynı gaye içinde olduğu ve kendi hareketlerinin devam olduğu da böylece açıklanmış bulunmaktadır.

KARARIN ÜÇÜNCÜ BENDİNDE:

"Sosyalist mücadelenin ancak işçi sınıfının bağımsız siyasi örgütü tarafından yürütülüp başarıya ulaşabileceğini...TİP'in Türkiye işçi sınıfının iktidara yürüten bağımsız siyasi örgütü olduğunu...Türkiye işçi sınıfının tarım proleteryasını kapsadığını...parti programının bilimsel sosyalizm esaslarına dayanmasının...partinin sosyalist niteliğinin başlıca kanıtları olduğunu bilimsel sosyalizmin parti kadrolarına öğretilmesi özümlemesinin...ve böylece işçi sınıfının eylemsel öncülüğünün de gerçekleştirilmesinin bilimsel sosyalist ilkelere dayalı değerli bir kılavuz olan parti programının...ele alınarak geliştirilmesinin....başta gelen görevler olduğunu belirtir..."denmek suretiyle işçi sınıfı iktidarı ve işçi sınıfının eylemsel öncülüğü esas alınarak Anayasamıza ve T.C. Kanununun 141. maddesine aykırı olarak bir sosyal sınıf iktidarı için çalışıldığı, böylece bu teşekkülün T.C.K.nun 141. maddesinde ifadesini bulan bir cemiyet olduğu anlaşılmış bulunmaktadır. İşçi sınıfının tarım proleteryasını da kapsadığı esas alınmakla tamamen komünistlerin görüşleri benimsemistir. Tarım proleteryasında, toprağın kollektifleştirilmesi halinde kâr ve mülkiyet hakları ortadan kaldırılarak bu haklar hakim ve sömürücü bir sınıf olan komünist partisine mensup merkezîyetçi, bürokratik sınıfın elinde toplanacağından böyle bir sistemi karar altına alan kurulusun da maksat ve gayesinin ne olduğu görülmektedir.

KONGRE KARARININ 7 .BENDİNDE:

"...Politik iktidar konusunda da, mevcut kapitalist sistem çerçevesi içerisinde işçi sınıfına tavizler koparmayı öngören sosyal demokrat görüşle, kapitalizmden sosyalizme geçmek amacıyla işçi sınıfının...iktidara gelmesi görüşünün belirlediğini ve çatıştığının..."denilmek suretiyle hür ülkelerde iktidara gelebilen ve Anayasamızın da benimsediği demokratik sosyalizm yani sosyal demokrat görüşün reddedilerek işçi sınıfı iktidarıyla belirlediği komünist idari tarzının benimsendiği görülmüştür. Mehmet ALİ AYBAR olayı da bu teşekkülün hangi çizgide olduğunu göstermesi bakımından önemlidir.

Fransa'da nasıl komünist partisi merkez komitesi üyesi Roger Garaudy Çekoslovakya işgalini tenkide kalktığı için Moskova ya sadık olan Fransız komünist partisinden bir takım bahaellerle uzaklaştırılmış ise, Çekoslovakya komünist partisi eski 1. sekreteri Dupeck, nasıl önce Çekoslovakya komünist partisi Genel Sekreterliğinden sonra Merkez komitesinden sonra parti üyeliğinde uzaklaştırılıp Moskova çizgisine sadık bir ekip iş başına geçirilmişse TİP'te de Marksist görüşleri malûm olan Mehmet ALİ AYBAR'ın emkârın baskısı altında Varşova Paketi üyeleri tarafından Çekoslovakya'nın işgalinin hafifçe tenkide cür'et ettiği andan itibaren Moskova çizgisindeki militanların saldırısına uğramış ve önce TİP Genel Başkanlığından ve Genel Şönetim Kurulu üyeliğinden uzaklaştırılmış ve daha sonra da TİP'ten ihraç edilmiştir. Sanık Behiçe BORAN'ın Genel Başkanlığı ile iş başına gelen sanıklar gurubunun elinde Moskova çizgisine daha bağlı hale gelen TİP'in kendi görüşlerini yayan Emek Dergisinde Sovyet Rusya'ya çatılmasına karşı çıkılmış, Parti gazetesinin (EK-22) 1. Mart. 1971 günlü sayısında da bu hareket sosyal demokrat sapma olarak nitelendirilmiştir. Sovyet Rusya'ya en ufak bir çatmanın sosyal demokrat sapma olarak nitelendirilen bir teşekkülde sosyalist devrim anlayışından neyin gerçekleştirilmek istendiği ortaya çıkmaktadır. Komünizm ve onun ideoloji olan Marksizme olan bağlılık bazı boş kafalarda ve ruhlerdeki demokrasi idealinin çöküşünden başka bir şey olmadığına göre, bu görüşte demokrasi den hürriyetten söz etmeğe imkan yoktur.

KONGRE KARARININ 8. BENDİNDE:

"...Türkiye'nin doğusundaki Kürt halkının yaşamakta olduğunu kabul ve ilân eder..."denmektedir. Burada Anayasamıza göre Türk olan ve Türk Vatandaşına sadakatle bağlı bulunan insanları, bilimsel sosyalizm (Marksist-Leninist görüş) ve sosyalist devrim (Komünist ihtilâl) amaçlarıyla bir malzeme gibi istismar etmektedir. Büyük ATATÜRK "Bu günkü TÜRK milleti siyasi ve içtimai camiası içinde kendilerine Kürtlük fikri çerkezlik fikri, ve hatta lazlık fikri veya boğnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatan daş ve millet daşlarımız vardır, fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış terimler hiçbir millet ferdi üzerinde teellünden başka bir tesir hüsil etmemiştir. Çünkü bu millet efradı umum TÜRK camiası gibi aynı müsterek maziye, tarihe, ahlaka, hukuka sahip bulunuyorlar..." demek suretiyle bu zihniyeti mahkûm etmiş, böyle bir ayırımında ancak zulüm ve tahakküm temsilcilerinin mahsulü olduğu gerçeğini de ortaya koymakla TİP temsilcilerinin gerçek amaçlarını pek gütel tanımlamaktadır. Anayasamızın 54. maddesindeki "...Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür" ilkesinde ihlâl edilmiştir. Etnik ayrılıkları sömürerek ayaklanmaları, ayrılıkları teşvik etmek, etnik ayrılıkları kızıl ihtilâlî bir vasıtası olarak kullanmak her yerde komünistlerin izledikleri bir usuldür. Halklar ve etnik gruplar, din ve mezhep sorunlarının bilimsel sosyalizm (Komünizm) açısından ve işçi sınıfının sosyalist devrim mücadelesi açısından ele alındığı bir sistem komünizmden başka bir şey olamaz. Kararda devamlar:

"...Bu nedenle doğu sorununu bir bölgesel kalkınma sorunu olarak ele almak hakim sınıf iktidarlarının söven milliyetçi görüşlerinin ve tutumunun bir uzantısından başka bir şey değildir..."denilmek suretiyle Kürt sorunu adını verdikleri konuyu amaç ve gayelerinin tahakkuku için nasıl istismar ettiklerini, komünizm propagandası yaptıklarını, gerçek amaçlarının ne olduğunu, ortaya koymuş bulunmaktadır. Açıkça meseleyi bir bölgesel kalkınma sorunu olarak ele almadıklarını itiraf etmektedirler. Doğru bölgemizin geri kalmışlığını ortadan kaldırmak için çalışmak, bölgenin çeşitli tedbirlerle her alanda kalkınmasını istemek normal ve haklı gösterilecek talirdir. Fakat TİP adı altındaki kuruluşun güttüğü maksat ortadadır. Maksatlarını da:

"...Partinin kürt sorununa işçi sınıfının sosyalist devrim açısından baktığını kabul ve ilân eder..." demekle konuyu milli birlik ve milli beraberlik açısından değil, sınıf mücadelesi açısından bakmak ve böylece girişcekleri sosyalist devrim açısından süistismar olduğunu ortaya koymuş bulunmaktadır.

Bu konuyla ilgili dördüncü büyük kongrenin ne getirdiğini partinin resmi yayın organı PARTİ Gazetisinde (EK-22) sanıklardan Sait ÇİLTAS'ın eleştirme yazısına değinmeden önce, gazetenin 1. sayfasının sol üst köşesinde ise "...Devrimci teori olmadan Devrimci eylem olmaz" ibareleri yer almıştır. Nedir bilimsel sosyalizm? Yukarıda izah edildiği gibi bir kerre de kendi ağızlarından bilimsel sosyalizmin ne olduğunu görelim. Adeta kendi yayın organları haline gelen ve kendi amblemleriyle çıkan çeşitli yayınlarda Bilimsel Sosyalizm, Marksizm-Leninizizm-Mao-ÇE-TUNG düşüncesidir. Bilimsel sosyalizm denince Marks-Engels-Lenin, Stalin ve Mao, Çe-Tung akla gelir denmektedir. Bu düşüncelerin kavrusu, bir hareket kitleleri komünizme götürür. Parti işçi sınıfının öncü müfrezesi ve onun savaş kürmay heyeti olduğuna göre, bilimsel sosyalizm(komünizm) de ancak bilimsel sosyalizm(yani komünizm)gerçekleşir. Devrimci teori olmadan Devrimci eylem olmaz sözüne Atatürk'ün Yavun'un ne Kanunilerin sözüdür. Bu söz tamamen komünist lider Lenin'e aittir. Bunu sanık Fehice Boran ve Sait Çiltas'ta 4. büyük kongre konuşmalarında propaganda halinde kullanmışlardır. Partinin resmi organının baş köşesinde yer alan bu görüşler bu teşekkülün gerçek görüşünün ne olduğunu, karakter ve amaçını tayin bakımından izah etmeye yeterlidir. Sanıklardan Sait Çiltas'ın Parti Gazetisinde çıkan "...4. büyük kongre ve getirdikleri: "İsimli yazısında TİP'in komünist toplumun yaratılmasında aşımacı görevlerini üstlendiği, tamamen bilimsel sosyalizm(komünizm) ilkeleri etrafında yepyeni bir niteliğe kavuştuğu, yıllardır verilen işçi sınıfı mücadelesi sapsamplarından arınarak, tek hedefin işçi sınıfı kitlelerini bilimsel sosyalizm(komünizm) ilkeleriyle bilinçlendirerek demokratik merkezîyetçilik esaslarının hareketle parti içerisinde çelik gibi bir disiplin kurup, nihai hedefi olan sosyalist devrim(komünist iktidar) olduğunu, bu aşamada neselerin, yalnız ve yalnız işçi sınıfı açısından ele alınarak son hedefin işçi sınıfı diktatoryasını kurmak olduğu belirtilmiştir. Yazıda "...Bu kongrele yıllardır verilen işçi sınıfı mücadelesi sapsamplardan arınarak bilimsel sosyalizm ilkeleri etrafında yepyeni bir niteliğe kavuşmasına elde etmiştir..." denildikten sonra klasik sosyalizmin (komünizmin) teorik çalışma alanına yalnız klasik sosyalizmin (komünizmin) gerekleri açısından hareket eden düşüncecinin hakim olması, bundan en ufak sapmanın düşmanlık olacağı belirtilerek "...Bu sapmanın teorik çalışma alanına sosyalizmin klasiklerine karşı düşmanlık şeklinde yansıması..." şeklinde ifade edilmiştir. Sosyal Demokrat hareketin sapma ve klasik sosyalizmin (komünizmin) düşmanı olarak gören bir görüşün neyi temsil ettiği böylece belirlenmiş bulunmaktadır. Yine aynı yazıda:

"...kongrenin diğer belinin özelliği ise uluslararası işçi sınıfının ve dünya sosyalist sisteminin dünyada temel devrimci güç olduğunun vurgulanmasıdır...." deniliyor. Bu sözlerle de TİP adı altındaki kuruluşu 4. büyük kongre kararı ile komünist manifestonun sonundaki "Bütün dünya işçileri birleşiniz" şeklindeki çağrının benimsendiği aynı yazıda "...önümüzdeki devrimci adımın sosyalist devrim olduğuna dair kesin ve temel kararına almıştır..." ve "Bilinç düzeyi hergün yükselen işçi sınıfı devrimcileriyle tahkim edilmiş demokratik merkezîyetçi bir partiye sahipsek, devrime varacak yolda aşamayacağımız engel yoktur" demekle özlüklerinin ne olduğu ortaya konmuştur. Nedir demokratik merkezîyetçilik? Demokratik merkezîyetçilik ilkesi başta Sovyet Komünist partisi olmak üzere bütün komünist partileri içinde disiplin sağlamaya yarayan ilkenin adıdır. Gerçekten bir avuç liderin tahakkümü olan demokratik merkezîyetçilik, üzerinde "yalnız komünist partilerce kullanılır" damgası bulunan ilkedir. Yine bu ilke bütün yetkilerin noticesinde tek elde topladığı komünist sistemlere mahsus tahakküm vasıtasıdır. Sosyalist devrim ise bugün komünist sistemlerin nihai hedefe erişmek için son aşama olarak kabul ettikleri proleterya ihtilali esasıdır. Bu sistemde devlet ve komünist partisi iç içe olduğundan esas rol komünist partisindir.

TİP örgütlenme ve eğitim bürosunun merkez yürütme kuruluna sunduğu raporu (EK-26) 1 nci sayfasında "...sosyalist bir partide üzerinde üstün bir dikkatle durulması gereken bir konu da üyeliktir..Sosyalist parti işçi sınıfının öncü müfrezesidir ve bu nedenle işçi sınıfı döğüşçülerinin en sağlam en gözde unsurlarının yer aldığı bir kale olmak durumundadır. İşçi sınıfı partisinin üyesi olabilmenin birinci koşulu işçi sınıfı görüş açısını benimsemek ve en azından genel hatlarıyla kavramış olma'tır. Bir sosyalist parti üyesinin en azından toplumların sürekli bir gelişme ve ilerleme süreci içinde olduğunu, bu gelişme ve ilerlemenin itici gücünün sınıf kavgası olduğunu, bugün dünyada iki temel sosyal sistem olarak kapitalizm-emperyalizm ile sosyalizmin bulunduğunu, sosyalizmin işçi sınıfının düzeni olduğunu, bu düzeni gerçekleştirmek için işçi sınıfının kendi siyasi partisinin öncülüğünde öteki emekçi sınıflarla ittifak kurarak mücadele etmesi ve siyasi iktidarı alması yani Sosyalist devrimi gerçekleştirmesi gerektiğini..sosyalist partide parti üst organların kararlarına uymanın, azınlığın çoğunluğun kararına uymasını, karara bağlanmış konuların tartışılmamasının zorunluluğunu ancak eylemden sonra eleştiri ve öz-eleştiri yapılabileceğini yani sosyalist disiplini..." denildikten sonra "...İşçilerin partiye üye oluşunda ayrıca bilimsel sosyalizmi benimseme ve genel hatlarıyla kavrama ölçüsü işçi hareketlerindeki etkinliği veya genel fikri ve liderlik kapasitesi gözönünde tutulmalıdır. Etkinlik, üyelik için iki bakımdan söz konusudur. Birincisi çeşitli parti çalışmalarında etkinlik, ikincisi yaşın eylemlerinde etkinlik; liderlik, üyeliğe alımda özellikle bu ikinci husus önemlidir. Sosyalist teşkilât sosyalizmin gerçekleşme birimidir. Yani örgütlenme eğitimden ve eylemden bağımsız düşünülemez. Parti hiçbir yer olay olmasa da eğitime devam etmeli..örgütlenmeyi bir hareket olarak ele alma, bir şeyi gerçekleştirme olarak düşünmek ve uygulamak gereklidir.." denilmek suretiyle TİP adı altındaki kuruluşun komünist bir kuruluş olduğu, faaliyetlerinin fiilen işçi ve diğer emekçiler marifetiyle hadiselerin nasıl idare edilip, liderlerin nasıl yetistirileceği hususlarında derinliğine ve genişliğine bir plan ve program hazırlamak olduğu burada bilhassa İşçi Sınıfı Döğüşçüleri tabirini kullanmak, sahik Behice BORAN'ın İSTANBUL'da partinin 10 ncu kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada (EK-25) " Bizim kinimiz sınıf kinidir " demek suretiyle bu teşekkülün niyet ve gayretlerini ve amaçlarını ortaya koydukları görülmektedir. Yine TİP Genel Merkezinin 16 Haziran 1970 gün 70/456 sayılı basın bülteninden de (EK-8)TİP'in işçi hareketlerini kendi amaçları yönünden fiilen sevk ve idare ve destekledikleri, yine TİP İSTANBUL İl teşkilâtı, Dev-Genç İSTANBUL Bölge yürütme kurulu;devrimci işçi birliği ve TÜRKİYE Devrimci Kadınlar Derneği imzalı KARDEŞLER (EK-9) diye başlayan bildiriden de işçi sınıfının sınıf diktatoryası için bilinçlenmesi, örgütlenmesi, bilimsel sosyalizm esasları dahilinde eğitilmesi, terihî materalizm esaslarının öğretilmesi, ünlü komünist liderlerinin öğütleri uyarınca harekete geçilmesi çalışmalarının yapıldığı da anlaşılmıştır .

TİP adı altındaki kuruluşun hangi amacı tahakkuk ettirmek istediği (EK-24) Almanya'daki Marksist-Leninist kuruluş olan A.T.T.F (Avrupa Türk Toplumcuları Federasyonu)nun sahibi olduğu, her sayısında açıkça komünizm propoganda yapılan " Türkiye'de Kurtuluş" adlı derginin tetkiki de gösterecektir. Bu derginin 34 sayılı nüshasında devletin temelini kökünden sarsan kökü dışarıd karanlık ideoloji mensuplarının, anarşistlerin kanun önüne çıkarılışları komünist bir taktikle verilmekte,orta sayfasında TİP emblemi ile bu partinin

propagandası yapılmakta, TİP Genel Başkanı Sanık Behice BORAN'ın resmi konulan 6. sayfada kanun icabı ve kanuna göre yapılan tutuklamalar TİP'e saldırı olarak gösterilmektedir. Aynı derginin son sayfasında da Çekoslovakı Rus kuklası Husak Rejimi hararetle öğülmektedir. Açıkça komünist bir federasyon olan ATTF ile TİP yakından ilgilidir. ve her zaman bu örgütle temas halindedir. Bu federasyon kendi paralelinde bulunan TİP adı altındaki kuruluşu her konuda desteklediği gibi mali konuda da desteklemeyi görev bilmektedir. Bu federasyonun başkanı Metin GÜR imzasıyla 11.4.1970 tarihinde bütün örgütlere gönderdiği yazı münderecatı itibarıyla bu kanıları doğrulamaktadır. Bu yazıda TİP Genel Merkezinden bir yazının mali meselenin partinin en hayati meselesi olduğunu bildirdiği, bu sebeple TİP'e yardım kampanyası açıldığını belirtilerek aynen "...TİP'in nasıl yokluklar içerisinde mücadelesini sürdürdüğü hepimizce bilinmektedir. Bunun en belirgin belgesi Genel Merkezden gelen yazıdır, bu konuda şöyle denmekte (Genel Merkezin aylık geliri 2500 TL.dir bu da üç milletvekilinin aidatlarından toplanmaktadır... Bu nedenle mali mesele partimizin en hayati meselesi olmuştur...) görülmektedir ki mali mesele konusunda partimizi hiçbir zaman yalnız bırakamayız, ona yardım etmek görevimizdir. Bu konuda federasyonumuz TİP'e yardım kampanyası açmıştır. ATTF de toplanan paralar Türkiye'ye TİP'e gönderilecek..." denmektedir. Bu belgede TİP adı altındaki kuruluşun Marksist-Leninist bir kuruluş olduğunu ortaya koymaktadır.

İddianamemizin başlangıç kısmında Anayasamızda hürriyetleri yok etme hürriyetinin mevcut olmadığına değinmiştik, Hürriyetlerin düzenlenmesi sorunu bir Anayasa sorunudur, hal böyle olunca hürriyetlerin korunması, dolayısıyla kötüye kötüye kullanılmalarının önüne geçilmesi herşeyden önce Anayasanın korunması ile mümkündür. Hür ve demokratik düzen yerine dikta rejimini getirmek üzere hürriyetlerin kötüye kullanılması veya kullanılmaya teşebbüs edilmesi bahis mevzuu hallerde başvurulacak yol ceza ve Anayasa müeyyidelerinin harekete geçirilmesidir. Hür ve demokratik düzene yönelecek tehditler kanunlara uygun olarak kurulan teşekküller tarafından ve meşruiyet perdesi arkasında icra edilirse Anayasa ve ceza kanunları normlarıyla bertaraf edilir. Burada teşekkülün tüzel kişiliği ile o teşekkülü vücuda getiren bireylerin kişisel sorumluluğunun birbirinden tefrik etmek lazımdır.

Bilinen şudur ki teşekküle meşruiyet veya ademi meşruiyet izafesi bireylerin fikir ve arzuları doğrultusunda belirlenir. Teşekkül tüzel kişi olarak boş bir kalıptır. Ona rengini, şeklini, iradesini, yönetimini veren ihata ettiği bireylerin hakim irade yekunudur. Bu hakim irade birikiminin yansıması teşekkülün karakteridir. Bu, hareketlerde teşekküle istikamet verme ve idame ettirme yetkisi ile mücehhez üyelerin arzu ve iradeleridir. Bu arzu ve iradeler meşru hareket ve fiillerin temsilcileri ise teşekkül de, teşekkülü yetki ile temsil eden bireylerde Anayasa ve ceza hukuku yönünden meşru addedilir. Aksi halin tezahürü halinden teşekkül de ve teşekkülü terkip eden yetkili üyeler de mesuliyetlerinin gerektirdiği yetkili mercilerce kendine özgü normlarla bertaraf edilecektir. TİP'de meşruiyet perdesi altında hür ve demokratik düzene yönelttiği tehditler sonucu parti olarak yetkili merci Anayasa Mahkemesince Anayasanın 57. maddesi ve 648 sayılı siyasi partiler kanunu mucibince kapatılmak suretiyle parti tüzel kişiliği olarak Anayasal normlarla bertaraf edilmiştir. Partiye bu vecheyi kendi yetki ve fiilleriyle veren partinin en yetkili organı merkez yürütme kurulu ile tabii üyesi genel başkan ve sekreterlerin kişisel fiilleri de ceza hukuku normlarıyla bertaraf edilecektir. Çünkü bir parti o parti mensuplarının suç işlemeleri halinde onları koruyan bir kalkan olamaz. Şahsi sorumluluk tüzel kişilik sorumluluğu içinde düşünülemez.

S O N U Ç :

Böylece TİP'in Anayasamızın egemenliğinin kayıtsız şartsız millettin olup hiç bir kişiye/şümreye imtiyaz tanınamayacağı ilkesine aykırı olarak emekçi sınıfını mümtaz bir sınıf olarak kabul, işçi iktidar ve hakimiyetini esas alan bütün faaliyetlerini Marksizm (Leninizm, Sosyalizm-Komünizm) in yol göstericiliği ile yürütülen ve üyelerini bu maksatla tarihi materyalizm ile eğiten, bilimsel sosyalizmi (komünizmi)eylen kılavuzu alıp nihai hedef olarak komünist bir toplumu yaratmak için Mao-Çe-Tung, Lenin gibi komünist liderlerin kabul ettiği ve uygulamaları demokratik devrim ve sosyalist devrim aşamalarını tahakkuk ettirmeye çalışan, bu komünist liderlerin kabul ettiği şekilde partiyi işçi sınıfının öncü müfrezesi sayan, komünist partilerde olduğu gibi ve aynı terimlerle parti içinde çelik gibi bir disiplin eleştirisi ve özeleştirisi devrimci teori, devrimci eylem, demokratik merkeziyetçilik, feodal kalıntıların tasfiyesi, hakim sınıfların bertaraf edilmesi, çalışma yerlerine göre kuruluş, halkın sabıslı istihlak tercihlerine müdahale, üretim biçimleri, tarım proleteryası, emeğe göre gelir, işe göre ücret, insanın insan tarafından sömürülmemesi gibi esasları benimseyen, Anayasamızın herkesin mülkiyet ve miras hakkına sahip olacağı, özel teşebbüs kurmanın serbest olduğu, ancak kamu yararının bahis konusu olduğu hallerde bu hakkın kısıtlanabileceği yolundaki ilke ve hükmüne aykırı olarak özel teşebbüslerin tasfiye olunacağı, mülkiyet hakkının kısıtlanacağı, üretim araçlarından başlamak suretiyle devletleştirilmeye gidileceği prensiplerini kabul eden, işçi sınıfı iktidarını esas alıp sınıf diktatoryasını kurmağa reyret eden, bu itibarla TC kanununun 141. maddesi 1. fıkrasındaki sosyal bir sınıfın, yani işçi sınıfının tahakkümünü tesis ettirmeye ve diğer sınıfları ortadan kaldırmağa, memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamları devirmeye matuf ve bu yolda faaliyet gösteren bir cemiyet olduğu ve yine bu yolda propaganda yaptığı Anayasamızın tanıdığı kamu haklarına ilk mülahazasıyla kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya milli duyguları yok etmeye veya zayıflatmaya matuf bulunan cemiyet olduğu ve bu yolda propaganda yaptığı,

Yurdumuzda cereyan eden bütün işçi, öğrenci ve köylü hareketlerini kıskırtmağa ve meydana gelen hareketleri sevk ve idare etmeye, gelecekte geniş hareketler meydana getirerek için fikren gelişmiş tecrübeli militan bir kadro yetiştirmeğe çalıştığı, bu militan kadro ile vatandaş arasında sınıf kavgası fikrini geliştirerek cemiyetin muhtelif sınıflarını toplumun emniyeti için tehlikeli şekilde kin ve adavete tahrik ettiği, sorumluluğun partinin en yüksek yürütme organı olan Merkez Yürütme Kurulunun olduğu, 4. Olağan Büyük Kongrede yapılan konuşmalarla komünizm ve Kürtçülük propagandası yapıldığı, muhtelif sınıfların tehlikeli şekilde kin ve adavete tahrik edildiği, ~~Parti~~ Parti tüzüğü ve programında kabul edilen esaslar, Eminönü ve Gaziosmanpaşa ilçe teşkilatları tarafından yayınlanan bildiriler, çalışma programları, 4. olağan kongrede ittihaz edilen karar, Emek dergisinde çıkan yazılar, kongreden sonra parti genel merkezi tarafından yayımlanarak muhtelif yerlere gönderilen Faşizme Karşı Birleşelim, Faşizme Bayır başlıklı bildiriler, basın bülteni, 4. kongrede yapılan konuşma zaptı, Parti Gazetesi, delil klasöründe mevcut sair deliller ve dosya münderعاتı ile sabit olmuştur,

Bu itibarla sanıklardan:

1- Merkez Yürütme Kurulu üyeleri bulunan sanık Behice BORAN, Şaban ERİK Sait ÇİTAŞ, Osman SAKALSIZ, Adil ÖZKOL, Valçın CERİT, Nejat ÜKTEN, Sadun AKEN-, Turgut KAZAN'ın sosyal bir sınıfla diğer sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmeye, sosyal sınıfları ortadan kaldırmaya, memleket içinde müesses iktisadi sosyal temel nizamları devirmeye matuf cemiyet kurdukları bu cemiyetin faaliyetini tanzim sevk ve idareyle 4. Büyük Kongre karar tasarısı ile Türk milletini komünizme meylettirmek için bu yolda komünizm propagandası yapmak milli duyguları kısmen veya tamamen kaldırmaya matuf cemiyet kurup cemiyetin faaliyetlerini tanzim sevk ve idare etmek, 4. Büyük Kongre karar tasarısı, Faşizme Bayır, Faşizme Karşı Birleşelim adlı bildirilerle kürtçülük propagandası yapmak, cemiyetin muhtelif sınıflar

tehlikeli şekilde kin ve adavete tahrik etmek, halkı suç işlemeye teşvik suçlarından TC Kanununun 141/1-4, 142/1-3-6, 311, 312, 79, 80, 71, 74, 173/3, 31, 33 maddeleri,

2- Sanık Behice BORAN'ın ayrıca 4. Genel Kongrede yaptığı konuşmalarıyla kongredeki eleştirilere cevap olarak yaptığı konuşmanın 7 sayılı Emek dergisinin 1-8 sayfalarında yayınlanmak suretiyle nesren ve sair şekilde komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçlarından TC Kanununun 142/1-3-6, 79, 80, 71, 74 maddeleri,

3- Sanık Sait Çiltas'ın 4. olağan büyük kongre konuşması ve bu konuşmanın kısaltılarak 7 sayılı Emek dergisinde yayınlanması suretiyle nesren ve sair şekilde komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçlarından TC Kanununun 142/1-3-6, 79, 80, 71, 74 maddeleri,

4- Sanık Yalçın Cerit'in 4. Kongrede yaptığı konuşmasıyla İstanbul'da meydana gelen kanun dışı ve suç sayılan 15-16 Haziran işçi olaylarını övmek suçundan TC Kanununun 312 maddesi,

5- Sanık Ejder İme ve Mehmet Tuncer'in 4. Kongrede yaptıkları konuşmalar ile komünizm propagandası yapmak suçundan TC Kanununun 142/1, 173/3, 31, 33 maddeleri,

6- Sanık Kemal Burkay'ın 4. Büyük Kongrede yaptığı konuşma ile komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçlarından TC Kanununun 142/1-3, 79, 173/3, 31, 33 maddeleri,

7- Sanık Erdal Orhan'ın 4. Kongre konuşması ile komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak, cemiyetin muhtelif sınıflarını kin ve adavete tahrik suçlarından TC kanununun 142/1-3, 79, 312, 74, 173/3, 31, 33 maddeleri,

8- Tümüyle komünizm ve kürtcülük propagandalarını havi karar tasarısını misyona sunan Oral Çalışlar'ın ve sunulan karar tasarısını aynen kabul ve genel kurula sevk eden komisyon üyelerinden sanık Hüseyin Ergün, Hüseyin Korkmaz ve Adnan Keserbiçer'in bu suçta aynen iştirak suçundan, TC Kanununun 64/1, 142/1-3, 79, 173/3, 31, 33 maddeleri,

9- Sanık Nurettin Pirim'in sanık Behice BORAN, Sait Çiltas'a ait suç teşkil eden yazıları sorumlu yazı işleri müdürü bulunduğunda 7 sayılı Emek Dergisinde yayınlamak sureti ile iştirak suçundan, TC Kanununun 64/1 Basın Kanununun 16. maddesi delaletiyle, TC Kanununun 142/1-3-6, 79, 173/3, 31, 33 maddeleri,

10- Sanık Oral Çalışlar'ın 4. Kongre konuşmasıyla komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçlarından TC Kanununun 142/1-3, 74, 79, 173/3, 31, 33 maddeleri,

11- Sanık Savaş Al'ın 4. Kongre konuşmasıyla kürtcülük propagandası yapmak suçundan TC Kanununun 142/3 maddesi,

12- Sanık Hüseyin Özşahin'in 4. Kongre konuşmasıyla komünizm ve kürtcülük propagandası yapmak suçlarından TC Kanununun 142/1-3, 79, 173/3, 31, 33 maddeleri gereğince cezalandırılmaları, sanıklara ait aramayla ele geçen ve suçların işlenmesinde kullanılan matbuanın TC kanununun 36. maddesi gereğince zapt ve müsaderesine karar verilmesi, tutuklu bulunan sanıkların tutukluk hallerinin devamı ve duruşmalarının Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı askeri mahkemesinde yapılması talep ve iddia olunur.

Mustafa Denizli
Hakim Kd. Bnb.
Sıkıyönetim yrd. Askeri Sav.

Hüküm fıkrasındaki kanuna aykırılıklar

I) Kitapların müsadere, yasaklanıp toplattırılması:

I-Kitapların müsadere, hususunda karar vermek Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin görevi dışındadır. 353 Sayılı Kanun'un 68.maddesine göre, " Bu konuda aksi yazılı olmadıkça C.M.U.K.nun arama ve zapt hakkındaki hükümleri askeri mahkemelerce de uygulanır.

Bu hükme göre, müsadere bakımından C.M.U.K.nun 392. maddesi uygulanacaktır.

Takdir buyrulacağı gibi "zapt" başka, "müsadere" başka bir işlemdir. Verilen karar zapt olmayıp müsadere olduğuna göre, mahkeme bu kararı vermeğe görevli değildir. Görülmekte olan dava ile ilgisi olmayan hususlarda müsadere kararı vermek ancak Sulh Hukuk Mahkemelerinin görevlerine dahildir.

2-Müsadere kararı suçta kullanılan eşya için verilecek bir karardır. Sanıkların evlerinde bulunan kitaplar ise yargılanan fiilin konusu değildir. T.C.K.nın 36. maddesinin 3 ve 2inci fıkralarına göre müsadere, o eşyanın, bizatihi suç teşkil etmesinden ileri gelmektedir. Kitap, hiçbir zaman bizatihi suç teşkil eden bir eşya değildir. Ancak bir suçun konusunu teşkil ederse, suçluluğun sübutu ile birlikte müsadere düşünülebilir.

Olayımızda ise evde bulunan kitaplar suçun konusu değildir.

Yargıtay içtihadları da bu yoldadır. Yargıtay I. Ceza Dairesi, 17.11.1971 gün ev E.71/3973, K.72/3804 sayılı kararıyla;

" Sanıktan elde edilen kitapların kendisine atılan suçla ilgisi bulunmadığı gibi, yasak kitabın evde bulundurulması da suç teşkil etmeyeceği ve müsadereyi gerektirmeyeceği cihetle"

evdeki kitapların müsadere edilemeyeceğini belirtmiştir. Bu bakımdan da müsadere kararı kanuna aykırıdır.

3-Kitaplar, müvekkillerimizin gözaltına alınmaları için evlerine gelen polis memurları tarafından, kendi bilgileri dairesinde kullandıkları takdir yetkileri ile alınmıştır.

Bu hususta gerekçeli kararda;

"evlerinde ve işyerlerinde yapılan aramalarda ele geçen ve sanıkların Marksist-Leninist yönde bilinçlenmelerinde kullanılan ve muhtevalarında komünizm propagandası unsurlarıyla yasal düzene karşı suç teşkil edip, bu günkü ortamın hazırlanmasına yarayan kitap dergisi, broşür vs." (karar, sayfa:69)

a)Aramada ele geçen" tabiri doğru değildir. Kitaplar gizli ve saklı değildir. Kitaplıklarda duruyordu.

b)Bu kitaplar: sanıkların Marksist-Leninist yönde bilinçlenmelerinde "kullanılıyor, "yasal düzene karşı suç teşkil" ediyor, "muhtevalarında komünizm propagandasının unsurları" var.

Bu üç husus ne ile sabit ? Karar da bu yazılı değil. Hangi kitap alınıp değerlendirilmiştir? 360 adet kitabın mahkemece tek tek okunmuş olmasına da zaman bakımından imkan yoktur. Bir yıl içinde bütün bu kitapların okunabilmesi imkansızdır. Bir yılda 360 gün olduğuna göre günde bir kitabın okunup bitmesi gerekir ki bunu da imkan yoktur.

Kaldı ki kitapların bir kısmı türkçe yazılmış da değildir. Mahkeme kitapları tercüme ettirmemiştir. Şu halde suç teşkil edip etmediği yolunda verilen karar kitaplar tetkik edilmeden verilmiştir. Müsadere kararı bu yönüyle de yerinde değildir.

c) Anayasamızın 21. maddesi:

"Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir." der.

Gerekçeli kararın, kitapların müsadere, toplattırılması yolundaki kararı Anayasaya aykırıdır. Ve unutulmamalıdır ki sanıkların bir kısmı bu kitapları ayrıca ilmi araştırmalarda kullanırlar. Örneğin Sadun Aren iktisat profesörüdür. Ve x evinden alınan kitaplar onun araştırma ve çalışmalarında kullandığı kitaplardır.

Netice olarak, karar bu noktadan da Anayasamıza ve kanunlara aykırıdır, bozulması gerekir.

II) Takdiri teşdit sebebi:

Eğer cezalar kanunda yalnız genel olarak gösterilmiş ve miktarını tayin hususu, yargıcın mutlak takdirine bırakılmış olsaydı, yahut her suçun kanunda cezası muayyen ve sabit olsaydı, ceza kanunun 29. cu maddesindeki kaidelere ihtiyaç kalmıyacaktı. Fakat o takdirde "cezanın ferdileştirilmesi" imkansız hale gelecekti. Ceza kanunumuz cezanın ferdileştirilmesi esasını kabul etmiş ve cezayı ferdileştirme imkanı veren hükümler vazgetmiştir.

Kanunumuza göre ancak yazılı hallerde cezalar arttırılabilir, eksiltilebilir ve değiştirilebilir. Bu kaide ceza kanunun 1. maddesindeki "kanunsuz ceza olmaz" kaidesinin, cezanın tayini konusundaki uygulamasından başka birşey değildir.

Kanunda sarahaten yazılı hallerde cezalar arttırılabilir, eksiltilebilir. Kanunda yazılı olan sebepler kanuni teşdit ve tahfif sebepleridir.

Bunun dışında "takdiri tahfif sebepleri" de vardır. Ve TCK. nın 59. maddesi ile 29. maddesinin beşinci fıkrasında bu cihet açıktır.

Ancak, kanunumuzda "takdiri teşdit sebebi" yoktur. Prof. Faruk Erem bu hususta:

"İki had arasındaki takdir ameliyesinden müstakil (takdiri teşdit sebepleri) ne kanun yer vermemiştir."

(Ceza hukuku, sayfa: 245)

dxremektedir.

Hakim, bir suç için kanunda tayin edilen cezaların alt ve üst hadlerini tecavüz etmemek üzere bir ceza tayin eder. Onun takdir hakkı ki buna doktrinde "genel takdir hakkı" denir-budur. İki had arasında tayin edilen ceza, kanuni teşdit sebebi varsa, (tekerrür gibi) kanunda yazılı nisbette teşdit edilir.

A-) Gerekçeli kararın hüküm fıkkasında "sanıklar hakkında takdiri şiddet sebebi kabul edilerek" (karar, sayfa: 68) ceza tayin edilmesi kanuna aykırıdır. Zira yukarıda izah olunduğu veçhile "takdiri şiddet" in yeri yoktur.

B_) Gerekçeli kararda takdiri şiddet sebebi:

"Bir siyasi parti olarak memleket sathında devlet idaresine namzet ve demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarından olan bir teşekkülün, gizli gayelerine ulaşmak için sistemli olarak memlekette idari düzen ve tedbirleri bozmak, yasalara ve bunların tatbikatlarına karşı vatandaşların itimatlarını sarsmak, fakirlik ve sömürü edebiyatı yaparak halkı demokratik anayasal düzene karşı çıkmaya teşvik gibi anarşik ortamın yaratılmasının

daki kesif faaliyetleri, memleketi telafisi oldukçazor ve büyük badirelere sürükleyip geri kalmışlık savaşında en büyük silahımız ve ümidimiz olan gençlerimizden pek çoğunun hayatlarını kaybetmelerine, binlercesinin ise devrimcilik (ihtilal) uğruna tahsillerinden olup, aile yuvalarında tahammülü zor derin yaralar açılmasına, bir çok ailenin sönmesine, sebebiyet vermeleri ve suçun vehameti, sanıklar hakkında takdiri şiddet sebebi kabul edilerek"

a-) Cümle "bir siyasi parti olarak" diye başlıyor ve "şiddet" adları yazılı hakiki şahıslara tatbik ediliyor.

b-) Şiddet sebebi olarak gösterilen husus ispatlanmış değildir. Kararda sık sık kullanıldığı gibi sadece "mahkemenin mantığı gereğidir."

c-) Teşdit nedeni olarak gösterilen aslında ceza sebebinden başka bir şey değildir. Çünkü kanaatimizce gerekçeli kararda ceza yok, sadece şiddet vardır. Ceza yoktur, çünkü suç yoktur.

Bu noktadan dahi kararın bozulması gerekir.

SONUÇ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı üç numaralı Askeri Mahkemesince ittihaz olunan 17.Ekim.1972 tarih 972/3 esas, 1972/144 sayılı kararı bozmanızı talep ediyoruz.

Başta Anayasa olmak üzere tüm kanunlara aykırı olan bu kararı bozunuz. On yıldır görev yapan tüm yargı organını, Anayasa Mahkemesini, Adli ve Askeri yargıyı (zira bu on yıl içinde iki def'a sıkıyönetim ilan edilmişti) Cumhuriyet Başsavcısı ile tüm savcılarını, haklarında kesinleşmiş bir mahkeme kararı yokken "bu ortamı yaratanlar ve yaratılmasına bigane kalanlar" olarak vasıflandırıp mahkum eden bu kararı bozunuz.

Bu memlekette milletvekili, öğretim üyesi, avukat olarak senelerce görev yapanların, Türk iktisadiyatına alın teriyle katkıda bulunan namuslu işçilerin ağzından çıkan her doğruyu "Uydurmaca", "Kandırmaca", "Aldatmaca" olarak tavsif edip insan vakarını hiçe sayan bu kararı bozunuz. Biz, bozma sebeplerimizi yukardan beri arza gayret ettik. Tayin buyrulacak günde de şifahen arz ve izah edeceğiz.

Dairenizin de re sen nazara alacağı sebeplerle tarih ve sayısı yazılı kararın bozulmasını;

Mahkemece verilen tutuklama kararının esbabı mucibesi olan (Muadeletin temini) gibi bir sebebin kanunda ve esasen tutuklu kalmalarını icap ettiren bir cihet de bulunmadığı, tutuklu kaldıkları uzun müddet de göz önünde bulundurularak müvekkillerimizin tahliyesi hususunda karar ittihaz buyrulmasını saygı ile arz ve talep ederiz.

Sanıklar vekilleri

Gerek iddianamede ve gerekse esas hakkındaki mütalâada açıkça belirtilmemekle beraber, bu davadaki bazı sanıkların suçlanmasında tek delil olarak kullanılan ve Askeri S avcılığın deliller klasörü içinde "Ek 16" ismiyle yer alan, TİP 4. Büyük Kongresi ile ilgili polis notlarının delil niteliğinde olup olmadığı konusunun tartışılması da kaçınılmaz bir zorunluluktur. Ancak, TİP 4. Büyük Kongresi polis notlarını tutan memurların ifadesi üzerine, Hükümet Komiseri de dinlenmiş ve tuttuğu notlar celbedilmiştir. Bundan dolayı önce polis notlarının, sonra da, hükümet komiseri notlarının delil niteliği taşıyıp taşımadığı konuları ele alınacaktır.

I. TİP DÖRDÜNCÜ BÜYÜK KONGRESİ POLİS NOTLARI

1) Ankara Emniyet Müdürlüğü memurları kongrede resmen görevli değildirler. Tutukları notların resmi belge niteliği yoktur: Her şeyden önce bu notları tutan polis memurlarının bu işle görevli olup olmadıkları sorusunun karşılığını aramak gerekecektir.

Siyasi Partiler Kanunu madde 59 un atıf yaptığı Cemiyetler Kanununun söz konusu maddeleri genel kongrenin yapılacağı yer, gün ve saatin hükümete bildirileceğini hükme bağlamıştır. Genel Siyasi Partiler kanunu madde 135, Cemiyetler Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin, siyasi partiler hakkında da uygulanacağını belirtmiştir. Bundan dolayı, Cemiyetler Kanununun "Cemiyetlerin umumi içtinalarında mahalli hükümet lüzum görürse bir hükümet komiseri bulundurulur." diyen 31 inci maddesi, genel kongrenin hükümete bildirilmesi yolundaki kanuni gerekliliğinin normal bir sonucu olarak anlaşıp uygulanmaktadır.

Bunun dışında gerek Siyasi Partiler Kanunu ve gerekse başka kanunlarda, partilerin genel kongrelerinde, hükümet komiseri dışında başka görevlilerin de katılacağı konusunda herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. O halde, kanunda belirtilen hükümet komiseri dışında bir partinin genel kongresine katılan görevliler, resmi kuruluş üyesi olsalar bile, kanuni bir sıfatları (hakları) olmadığından, özel olarak görevlendirilmiş kişiler durumunda bulunacaklardır. Her ne kadar polisler, hükümet komiserine yardımcı olarak görevlendirildiklerini, ve onun namına not tuttuklarını ileri sürmüşlerse de, gerek ayrı ve kendi şubeleri açısından not tutmaları ve gerekse, tuttukları notları kendi şubelerine teslim etmeleri, bunun doğru olmadığını göstermektedir. Gerçekten:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "Biz hükümet komiserinin emri altında çalışırız. Hükümet komiserinin zabıt tutmak şeklinde herhangi bir fonksiyonu yoktur. Onun da ayrıca notları ve raporu mevcuttur." "Kendi notlarını nereye verdiğini bilmeden, Vilâyete vermiş olması gerekir."

BURHAN ÇINAR: "Türkiye İşçi Partisi'nin 4. Kongresine ben ve arkadaşlarım hükümet komiserinin yardımcısı olarak iştirak etmiştik"

"Bir şahsın konuşmalarından biz sadece şubenizi ilgilendiren kısımları zapta geçtik."

AHMET ARSLAN: "Tutulan notlar üç gün tutuldu,...Daktiloya çekildi ve ilgili şubeye tevdi edildi."

ZÜLFÜ AYKANAT: "Ben diğer arkadaşlarımla birlikte hükümet komiseri- ne yardımcı olmak üzere Türkiye İşçi Partisinin 4. kongresinde görevliydim. ...Hükümet komiseri de bizzat not aldı."

"biz emniyetin ayrı gruplarından gönderildiğimiz için ben ayrıca not tutmak lüzumunu hissettim"

ŞENER UNCÜ MUSA OĞLU: "Türkiye İşçi Partisinin dördüncü büyük kongre- sinde hükümet komiserine yardımcı olarak ben ve dört arkadaşım görevlendiril- miştik...zabıt işinde ben ve Mehmet Emin Doğancaı ayrı ayrı not tutmak suretiy- le çalıştık...bilâhare iki arkadaş tuttuğumuz notları karşılaştırdık, Emniyet Birinci Şubede yaptığımız bu karşılaştırmada birbirimizin eksikliğini tamamladık, konuşmalara ait zaptı tek notin haline getirdik"

"Hükümet komiseri de ayrıca zabıt tutuyordu."

MEHMET HALUK BAŞCAVUŞOĞLU: "Ben Türkiye İşçi Partisinin dördüncü büyük kongresine Vilâyet tarafından hükümet komiseri olarak tayin edilmiş- ve görevlendirilmiş-idin...konuşmalar hakkında notlar almıştım. Bunları temi- ze çekip Vilâyet makamına arz etmiştim." (Duruşma tutanakları s.48 ve sonrası)

İfadelerden açıkça anlaşılacağı veçhile polis memurları hükümet ko- miserinin tutmak istediği rapora yardım etmemiştir. Kendileri ayrıca Kongreyi tesbite çalışmışlardır. Ve bu suretle hükümet komiserinin yardımcısı olarak görev yaptıkları iddiası kendi beyanlarıyla açıkta kalmaktadır.

2) Polis memurları istihbaratla görevlidirler Ankara Emniyet Müdürlüğü görevlileri, TİP Dördüncü Büyük Kongresinde, üyesi oldukları kuruluş için bilgi toplanmak amacıyla bulunmuşlardır. Kongrede bulunma yönünden resmi sı- fatları olmayan sadece kendi şubeleri için ve bu şubenin görüş açısına uygun bir şekilde bilgi toplayan istihbarat görevlileridirler. Nitekim, kamu tanığı olarak dinlenen polisler bu noktayı açık bir şekilde belirtmişlerdir:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "ben birinci şubenin partiler masasına baka- rım, halbuki Zülfü Aykanat ile Ahmet Arslan, E masasına bakarlar bu masanın görevi gizlidir, bu bakımdan söyleyemiyordum...ben konuşmaları zapta geçmeğe uğraştım...ayrıca Zülfü Aykanat da notlar alıyordu"

BURHAN ÇINAR: "Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Sendikalar ve Par- tiler masasında görevli polis memuru"

"Bu zaptın tutulmasında şubenin özelliği olarak siyasi konuşmaların zaptına uğraşıldı...biz sadece şubemizi ilgilendiren kısımları zapta geçtik"

"Ben siyasi kısımları tesbit ettik deyince Emin Doğancaı'nın tesbit ettiği konuşmalardan bu mahiyetteki olanların bizim masamızı alâkadar ettiği- ni söylenek istenmiştir."

ZÜLFÜ AYKANAT: "konuşmalardan zararlı gördüğümüz şeyleri mümkün olduğu kadar aynen tesbite uğraştık, bir kısım konuşmalar ise zararlı görülmediğinden hiç tesbit edilmemiştir."

"biz emniyetin ayrı gruplarından gönderildiğimiz için ben ayrıca not tutmak lüzumunu hissetmiştin."

"zararlı terimini kullandım, ancak, bu siyasi şekilde de anlanabilir bu manada kullanmak istemiştin." (Duruşma tutanakları s. 48 ve sonrası)

Anayasa mahkemesi 1971/41 esas sayılı söz konusu kararında, istihbarat görevi alanların, bir tanık için baş nitelik sayılabilecek olan yansızlık asfından az veya çok uzaklaşma eğilimini gösternesi veya .-görevlinin başlıca taygısı aldığı işi başarı ile sonuçlandırmak; hiç değilse başarmış görünebilmek ve kendisine görev veronler üzerinde bu etkiyi bırakabilmek gibi nedenlerle- böyle bir zorunluğu duymasının olağan bulunmasından dolayı, bir olaya anıklık konusunda hukukça öteki olağan kilerle eş değerde tutulamayacağını belirtmiştir. Bu durumda tutulan notlar ve tutanların beyanı geçerli değildir.

3) Polis memurlarının kifayetleri ve not tutma usulleri: Ankara Emniyet Müdürlüğü memurlarının tuttuğu notlar birçok yönden yetersizliklerle doludur.

Her şeyden önce memurlar bir siyasi parti kongresinin tesbitini yapabilecek bilgi ve kültür seviyesinde değillerdir. Gerçekten:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "orta okul mezunuyun", "tuttuğumuz notlar sırasında (zabıt) anlıyamadığımız noktalar olmuştur."

"Biz zabıtları tutarken bazı yabancı terimleri anlayamadığımız için anlış yazarız maksadıyla zapta almadık."

AHMET ARSLAN: "Tahsil derecesinin öğretmen okulu orta birden ayrılış olduğu"

ŞENER UNCÜ MUSAĞLU: "anlamadığımız kolimeleri tabirleri ve cümleleri yazmak." (Duruşma tutanakları sahife 48 ve sonrası)

Polis memurlarının, bir siyasi parti kongresindeki konuşmaların tesbitini yapacak bilgi ve kültür seviyesinde olmadıkları durumu, notlarda -peşpeşe olduğu halde- birbiriyle ilgisi bulunmayan anlamsız veya söylenmesi imkânsız hatta çelişik cümleler halinde yansımıştır. Polis notlarının bütünü içinde sık sık karşılaşılan bu çeşit cümlelere bir iki örnek vermek isteriz:

"AHMET HAMDİ DİMLER Konuşmasında: ...Türkiye kapitalizmi yıkıp sosyalizmi gerçekleştiren bir ülkedir."

"EJDER İMER: Konuşmasında: ...35 milyon sosyalist Türkiye olalım. Bel-Demirel ve Feyzioğlu da memnun olur"

"DURDU ZİBA...Böyle iki yüzlü MAO bir çok şeyler getiriyor. Ben MAO-avukatlığını yapıyorum. Mini etekle sosyalistlik olamaz."

"ALİ YILDIRIM: ...MDD artık sönmüştür. Daha çok meselelerimiz var. cümet kolera korkusundan ayrı ayrı yayın yapıyor."

3
KEMAL BORAN: ...Kurt halkına devrimci bir presetsiyeni vardır. Ağalara karşı önemlidir."

"KEMAL TÜRKLER: ...DİSK bir sosyalist ve devrimci işçi kesimine ekonomik sosyalaj grubudur."

"BEHİCE BORAN: ...Halklar meselesinde faşist iktidarların zindanlarında yaşamaları Türkiyede üretim ilişkileri kapitalist üretim ilişkileridir."

Polis memurlarının ifadelerinden TİP dördüncü büyük kongresindeki konuşmaları aynen tesbit edemedikleri anlaşılmaktadır. Bunun başlıca üç nedeni vardır:

1) Daha önce de belirttiğimiz gibi, polis memurları, yalnızca kendilerini görevlendiren şubeyi ilgilendirdiğini sandıkları cümleleri not almaya çalışmışlar, diğerlerini atlamışlardır.

Bu durum, not alınan cümlelerin hangi amaçla kullanılmış olduğu ve bütün içinde taşıdığı anlamı kavramaya engel olması nedeni ile başlı başına bir sakınca değildir. Gerçekten Yargıtay kararlarında, suç unsuru olduğu ileri sürülen cümlelerin, savunulan fikirlerin bütünlüğü içinde değerlendirilmesi gerekliliği dile getirilmiştir: Meselâ:

"Herhangi bir yazının istihdaf eylediği maksat ve gayeye ve taşıdığı manaya nüfuz edebilmek için tamamının ihtiva eylediği fikirlerin birlikte mütalâasıyla münakaşaya tabi tutulması zaruri ve bir veya birkaç cümleden çıkarılan mana ile yazı sahibinin hakiki maksadına intikâl etmenin imkânsızlığı aşikârdır. Yazıda yer alan bir veya birkaç cümle veya paragraf, yalnız başına ele alınıp asıl mevzudan tecrit edilmek suretiyle netice çıkarmaya çalışmanın, kast olunan hakiki mana ve maksadın yanlış anlaşılmasına yol açacak tehlikeli bir davranış olduğundan asla şüphe edilmemek icab eder. (1).

"Bilirkişi raporunda da açıklandığı üzere dildeki her sözcüğün kullanış yer ve amacına göre değişik anlamlar kazanacağı tabiidir. Sözü geçen yazıda her verilen kavramların da tek başına değil, ileri sürülüp savunulan fikirlerin tümü içinde değerlendirilmesi icap eder. (2)

"Özellikle basın yoluyla işlenen suçlarda propagandanın yapıldığı bilmiş eserin münferit bazı kısımlarının değil, tümünün küll halinde tetkik ve mütalâası ile propaganda suçunun işlenmiş olup olmadığının tesbit ve tayini zorunludur." (3)

2) Konuşmaları tesbit etmekle görevlendirilen polis memurları -Mehmet Emin Doğanç'ının da belirttiği gibi- steno gibi bir seri not alma yolunu bilmekte değildirler; konuşmaları Türk harfleriyle tesbite çalışmışlar, yetişdiremedikleri cümle ve kelimeleri atlamışlardır.

-
- 1) Yargıtay 1. C.D., Esas 1969/937, Karar 1969/561, 22.2.1969
 - 2) Askeri Yargıtay 3. D., 14.4.1970, Karar 1970/214
 - 3) Askeri Yargıtay 1. D., 9.3.1972, Esas 1972/52, Karar 1972/69

32 3) Değişik bir anlayış ve yetersiz bir usulle kongre konuşmalarından notlar alan polis memurları, not tutarken anlayamadıkları yabancı kelime, tabir ve cümleleri atlamışlar veya sonradan, Mehmet Emin Doğançlı ile Şener Uncu Musaoğlu notlarını birleştirirken, kendilerine anlamsız gelen kısımları da çıkarmışlardır.

Bu son iki neden, kamu tanıklarının ifadelerinde şöyle dile gelmektedir:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "tuttuğumuz notlar sırasında anlayamadığımız noktalar olmuştur, yanlış birşey yazmış olmanak için bunları atlادık... biz konuşmaları Türk harfleri ile yazdık,...eski Türkçe veya steno ile tesbit edilmiş değildir."

"Biz zabıtları tutarken bazı yabancı terimleri anlamadığımız için yanlış yazarız maksadıyla zapta almadık, ayrıca yetiştiremediğimiz bazı hususları da yazmadık"

"Ben konuşulanları aynen zapta geçmek gayreti içindeyim, ancak hızlı konuşulduğu için yetiştiremediğim kelimeleri atlıyordum, ikinci cümleye geçiyordum."

BURHAN ÇINAR: "hükümet komseri bana teypi kapatmanı söyledi, bundan sonraki kısımları...Mehmet Emin Doğançlı(komser)Uncu Musaoğlu(hükümet komseri) not olarak tesbite çalıştılar. Biz de bazı anlaşılmayan kelimeler ve isimler hakkında kendilerine yardımcı olduk."

ZULFÜ AYKANAT: "Bu notlar özet olarak alınmıştır, konuşmalardan zararlı gördüğümüz şeyleri mümkün olduğu kadar aynen tesbite uğraştık...Benim özet olarak nitelendirdiğim durum budur"

ŞENER UNCÜ MUSAOĞLU: "Konuşmaların aynen kalame alınmasına maddeten imkân olmadı, ancak biz tutabildiğimiz hususları kalame aldık."

"anlamadığınız kelimeleri tabirleri ve cümleleri yazmadık."

Bütün bu nedenlerden dolayı ortaya, gerçeğe aykırı, anlamsız ya da yanlış anlamlar çıkarmaya elverişli bir metin çıkmıştır. Yalnızca kongrede yapıldıkları konuşmalar yüzünden altı mevokkilimizin aylarca tutuklu kalmasına tek dayanak yapılan polis notlarının bu genel niteliğini savunma tanıkları, ifadelerinde şöyle belirtiyorlar:

ALİ RIZA DURANLI: "bu cümleden sonraki kısımda cümleler arasında anlatılmak istenilen ile fikir ve düşünce bağı yoktur."

ŞANSAL DİKMEN: "aynı konuşmacının zabıтта yazılı diğer sözleri varittir. Ancak tam olarak ve doğru olarak konuşmacının sözleri aksettirilmemiş parça parça kısımlar alınmıştır ve bu suretle konuşmanın bütünlüğü ve anlamı değişmektedir."

"Hatırladığına göre 45 dakika süren bu konuşmacının konuştuğu sözleri zabıt tam olarak aksettirmiyor."

"bu konuşmacıya ait zapta geçirilen ve sarf ettiği iddia olunan sözler tam olarak aktarılmamış."

CEMAL HAKKI SELEK: "TİP 4 ncü Büyük Kongresinde yapılan konuşmaların tutanağa özet olarak geçirildiği anlaşılmaktadır. Özet yapmak büyük maharet isteyen bir iştir. Bu maharet gösterilmemiştir. Ayrıca bir konuşmanın mahiyetini isabetli bir suretle tayin etmek için bunun bütünü ile ele alınması gerekir ki tutanak bu geroğı yerine getirmemiştir."

FEVZİ KAVUK: "Genellikle maznunların bütün ifadeleri çok hülâsa edilerek alınmış ve bu sebeple talimata ekli zabıttan yanlış beyanlar çıkıyor. Konuşmalar tamam alınmış olsaydı yanlış manalar çıkmazdı."

VASİF KÖKSAL: "sanığın bana okunan ifadesi intizamsız yazılmış. Kopuk kopuk geliş güzel not tutulduğu anlaşılıyor."

"Nevzat Yazıcıoğlu'nun...dinlediğim konuşmasıyla okunan konuşması arasında irtibat kuramıyorum."

Polis memurlarının ifadelerindeki çelişmeleri biryana bırakacak olursak, TİP 4.cü Büyük Kongresinde, Mehmet Emin Doğanca, Şener Uncu Musaoğlu, Zülfü Aykanat ve hükümet komiseri olarak kongreyi izleyen Mehmet Haluk Başçayuşoğlu, ayrı ayrı not tutmuşlardır. Kongre bittikten sonra Mehmet Emin Doğanca ile Şener Uncu Musaoğlu bir araya gelmişler ve notlarını birleştirmişlerdir. Bu birleştirme sırasında, tuttukları notlarda anlayamadıkları kısımları çıkarmışlar, eksik kısımları da birbirlerinden tamamlamışlardır. Bu işlemlerden sonra ortaya çıkan metin daktilo edilmiştir.

Zülfü Aykanat, arkadaşlarının daha iyi not tuttuğunu düşünerek kendi notlarını kullanmamıştır. Bütün bunlardan sonra, kongrenin yapıldığı salondan sık sık dışarı çıktığını belirten Ahmet Arslan da dahil olmak üzere, polis memurları, ortaya çıkan metni inzalamışlardır. Polis memurları bu konuda şunları söylemişlerdir:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "notları ben tuttum, Uncu Musaoğlu bana yardımcı olarak cümlelerin düzenlenmesini sağladı"

"Biz tutmuş olduğumuz zabıtları aynen daktilo ettik, ayrıca memuriyet ahallimize gittiğimiz zaman herhangi bir değişiklik veya tashihi ameliyesine evessül etmedik."

ŞENER UNCÜ MUSAOĞLU: "zabıt içinde ben ve Mehmet Emin Doğanca ayrı ayrı not tutmak suretiyle çalıştık...bilahare iki arkadaş tuttuğumuz notları arşılaştırdık, Emniyet Birinci Şubede yaptığımız bu karşılaşmada birbirimizin kşığını tamamladık, konuşmalara ait zaptı tek metin haline getirdik, ve imza ettik."

Ayrıca polis memurları, üç bütün gün sürmüş bir kongrede konuşan elli beş kişinin konuşmasını on altı daktilo sayfası içinde tesbit etmişlerdir. Oysa yalnızca Behice Boran'ın konuşmasının ses bantından aktarılan daktilo metni on üç daktilo sayfası tutmaktadır.

34

Kamu tanıklarının ifadelerine göre:

MEHMET EMİN DOĞANCI: "zabıt muhteviyatı konuşmaların ancak rakkamla 3/1 ini kapsar"

BURHAN ÇINAR: "kanımca konuşmaların bir bölü üçünden daha az bir miktarı zapta geçmiştir."

"Benim konuşmaların zaptı hakkında gösterdiğim nisbet şahıs konuşmalarına da racidir"

Oysa, Behice Boran'ın kongre konuşması ile polis memurlarının aldığı notlar karşılaştırıldığında, Behice Boran'ın konuşması polis notlarında bir buçuk daktilo sayfası tuttuğu halde, asıl metin, yukarıda da belirttiğimiz gibi on üç daktilo sayfasıdır. Bu da göstermektedir ki, kopukluğu, anlamsızlığı veya yanlış anlamlar çıkarılmağa elverişli bulunması bir yana, konuşmaların ancak onda biri not alınabilmektedir. Bu durumda, konuşmaların aslını yansıtmaması bir yana, anlamını yansıtmamasının bile imkânsız olduğu açıktır.

Netice olarak; bu notlar, notları tutan memurların şahsi kapasitele-ri, notların tutuluş biçimi, tutmada gözetilen amaç gibi yukardan beri sıralama-ya çalıştığımız nedenlerle delil niteliğinde değildir ve daha mühimi, hakikati aksettirmemektedir.

II. POLİS MEMURLARININ KAMU TANIĞI OLARAK DİNLENMELERİ

1) 23 Eylül 1971 tarihli oturunda "Olay tanıkları(nın)...dinlenmeleri-e" karar verilmiş ve Kongreye ait notları tutan polis memurları, kamu tanığı olarak celp edilip şahadetlerine müracaat olunmuştur.

Bir kimse bilgisini, dava söz konusu olmadan evvel bir yazı ile tes-bit edip imzalamış is , dava açıldıktan sonra onun şahadetinden bahsedilemez. Notları tutan ve imzalayan polis memurlarından sorulacak şey sadece dosyada yer alan belgenin (Ek 16) altındaki imzanın kendilerine ait olup olmadığıdır. Usul ununu bu suretle, bir belgenin imzalayanlara aidiyetinin tesbitini esas olarak almışır. Ancak, bu şahısların şahadeti söz konusu olamaz. Bu yüzdendir ki mez-rara kararı usule aykırıdır.

2) Ayrıca, polis memurları mahkeme huzuruna celp olunduğunda, adı ge-nel belgenin imzalı nüshası dosyada mevcut değildi ve münzilerden, imzaların ken-dilerine ait olduğu sorulup tesbit edilemedi. Daha sonra bu husus mahkemeye ta-fimızdan bir çok defalar hatırlatıldığı halde, bu kanuni lâzime yerine getiril-di. Bu sebeple ek 16'da yer alan belge, imzaları tasdik edilmeyen bir vesika olarak kaldı.

3) Mahkeme kamu tanığı olarak dinlediği polis memurlarına imzasız olan 16 sayfa tutarında bulunan yazıyı göstermiş ve kongredeki konuşmalara ve sair lemlere ait yazınız budur, bu doğru mudur, Kongreyi aksettirmekte midir tarzın-bir soru yöneltmiş ve polis memurları, altında imzaları mevcut olmayan bir nin kendilerine ait olduğunu beyanda tereddüt etmemişlerdir. Şimdi, insaf

olunsun, polis memurlarının, şahadetten tam 342 gün evvel izledikleri, cereyan ettiği anda bile bir çok kelimelerini anlamadıkları bir kongreyi hatırlıyabilmeleri ve o kongre hakkında böyle bir beyanda bulunmaları, maddeten mümkün müdür? Dinlenen polis memurlarının hayatta tek görevi bu kongre olmamıştır. Kendileri bu konuya gönül bağlamamışlar, hayatlarının önemli bir hadisesi olarak da ele almamışlardır. Bu kongreyi izlemek, onlar için sadece bir görevdir. Buna rağmen uzun bir süre sonra kongreyi hatırlamak ve bu kadar kat'i bir beyanda bulunabilmek inkânsızdır. Esasen kongreden iki ay kadar sonra, Ankara Cumhuriyet Savcılığında verdikleri ve Mahkemede doğruladıkları ifadelerinde, konuşmaları hatırlamadıklarını söyleyen polis memurlarının, on altı daktilo sayfası tutan bir metnin doğruluğu konusunda bu kadar kesin konuşmaları, şüphe çekicidir ve beyanlarının bu bakımdan hukuki değeri yoktur; hadiseye ışık tutamazlar.

III. TİP 4. BÜYÜK KONGRESİYLE İLGİLİ HÜKÜMET KOMİSERİ NOTLARI

Kanuna göre, hükümet komiseri, mahalli hükümetin lüzum gördüğü kongrelerde bulunacaktır. Kanunlar kargısında, kongreyi izlemek dışında, not tutma şeklinde bir görevi yoktur. Gerçekten, TİP 4. Büyük Kongresinde hükümet komiseri olarak bulunan Haluk Başçavuşoğlu Mahkemenizdeki ifadesinde:

"Vilâyet tarafından hükümet komiseri olarak tayin edilmiş ve görevlendirilmiş idim, buradaki görevim Cemiyetler Kanununa göre Kongreyi izlemektir, bunu ben geniş manada aldığım için...konuşmalar hakkında notlar almıştım."

Polis memurlarının notlarına göre daha derli toplu ve anlamlı olması- na rağmen, hükümet komiseri notları, parça parça alınmış notların birleştirilmesi veya konuşmaların özetlendiği intibaini vermektedir. Oysa özet yapmak, son derece güç ve izlenen konuyu iyice bilmeyi gerektiren bir işlemdir. Kaldı ki, üç gün süren ve elliye kadar kişinin konuşma yaptığı bir kongreyi sağlıklı bir şekilde tesbit etmek de maddeten inkânsızdır.

Hükümet komiseri notlarında konuşmalar son derece kısadır; bir sözün hangi amaçlar ve hangi fikir bütünlüğü içinde söylendiğini gösterecek nitelikte değildir. Kamu tanığı, bu durumun nedenlerini mahkemenizdeki ifadesinde şöylece ıralanmaktadır:

(1) "Okunan yazılar benim tarafından tutulmuş notlardır, ben ihtiyaç- ar sebebiyle arada sırada dışarı çıktım, tutamadığım, yani bu suretle kaçı- rığım konuşmalar olmuştur."

(2) "ayrıca bazı süratli konuşmaları kaleme almak mümkün olmadı."

(3) "Bazılarını da sonradan hatırlayıp notuma ilâve ettim."

Bütün bunlardan dolayı, hükümet komiseri Mehmet Haluk Başçavuşoğlu - un tuttuğu notlar, davanın ciddiyetiyle bağdaşacak ve suçlamaya dayanak yapı- labilecek bir delil niteliği taşınmaktadır.

BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ :

Merkez Yürütme Kurulu'nun aldığı bir karara dayanarak, 8 Ocak 1971 tarihinde anti-faşist bir kampanya başlatılmış ve bu kampanya, Genel Başkan Be-ice Boran'ın bir basın toplantısındaki konuşmasıyla açılmıştır. Bir hafta süren bu kampanya sırasında üç bildiri ve iki afiş yayınlanmıştır. Bu bildiriler,

1. "Faşisme Hayır",
2. "Faşizme Karşı Birleşelim", ve
3. "Yeter Kanlı Ellerinizi Çekin" bildirileri;

fişleri ise,

1. "Patronların Kanlı Bekçisi Faşizme Hayır",
2. "Halkların ve Hürriyetlerin Düşmanı Faşizme Hayır" afişleridir.

Bu bildiri ve afişlerin yayınlanması ve dağıtılması nedeniyle, bir ta-
sin savcılıklarınca açılan kayuşturmalarda sırasında bilirkişi raporları alın-
ış ve bu raporlar, Askeri Savcı tarafından Mahkeme'ye ibraz olunarak, bunlar it-
am delilleri diye gösterilmiştir. Askeri Savcı tarafından bu amaçla dosyaya ika-
e olan iki bilirkişi raporu vardır:

1. Bilirkişi Sulhi Dönmezer tarafından hazırlanmış 20.3.1971 tarihli rapor.
2. Bilirkişiler Sulhi Dönmezer, Recai Galip Okandan ve Orhan Aldıkaçtı tarafından düzenlenmiş 5.5.1971 tarihli rapor.

Bu raporların ilkinde, afişlerde bir suç unsuru bulunmadığı, Faşizme ayır ve Faşizme Karşı Birleşelim bildirilerinde ise TCK. nun 142. maddesinin . bendini ihlâl eden suç unsuru bulunduğu kanaati ifade edilmektedir.

Bu bildiri ve afişleri ve bilirkişi raporlarını ele almadan önce bir meseleye değinmek gereği vardır. Acaba bu raporlar Askeri Savcı tarafından dosyaya ne için konulmuştur? Bu raporlar, bu dava için geçerli bir bilirkişi raporu sayılabilir mi?

26.7.1972 tarihli lâyihamızda da açıklandığı gibi, 20.3.1971 tarihli rapor, Selçuk Cumhuriyet Savcılığı'nın, 5.5.1971 tarihli rapor ise Zonguldak Sor-u Hakimliğinin birer tahkikatı nedeniyle alınmış bilirkişi raporlarıdır.

Birkere yargılama usulümüzde şu bir kuraldır ki, bir başka yargılama edeniyle alınmış olan tanık ifadesi, sanık sorgusu, bilirkişi raporu vs. bir başka davada kullanılamaz, geçerli sayılamaz. Zira geçerli kaide, son tahkikat afhasında hakimnin, ya da Mahkeme kurulunun delilleri bizzat takdir etmesidir. Ceza yargılamasında bunun özel bir anlamı vardır. Hakim, delilleri serbestçe de-erlendirecek, takdir edecektir. Hakimnin delilleri serbestçe takdir etmesi de-ek, keyfi surette takdir etmesi demek değildir. Bu nedenledir ki, Ceza Muhake-eleri Us'lü Kanunu, bilirkişi kanaatine delil niteliği bahsetmemiştir. Prof. aruk Erem'in dediği gibi "Bilirkişi isbat vasıtası değildir, hakimnin yardımcısıdır." 353 sayılı Kanunun 62. maddesi ile "Bilirkişilik" müessesesine yer ve-ilmiş, bu müesseseyi düzenleyen özel hükümler, ayrıca bu kanun da yer almıştır.

Bununla ilgili hükümleri C.M.U.K.'müzün 65. ve müteakip maddelerinde görmekteyiz. Şu halde, askeri mahkemelerde de bilirkişilerle ilgili olarak C.M.U.K.'nda öngörülen usul kurallarına riayet olunarak, bilirkişi incelemesi icra olunabilecektir. C.M.U.K. nun 65. maddesi, bilirkişiler için, kaide ten şahitler hakkındaki usul hükümlerinin uygulanacağına işaret etmektedir. Buna göre-aykırı hükümler hariç olmak üzere- şahitlere ait hükümler, bilirkişiler için de uygulanacaktır. Genel isbat teorisine göre şahitlik, ancak "Hakim önünde şahadet" olmak zorundadır. Şahit mahkeme huzuruna celp olunamadığı hallerde dahi, kanunlarımız "İstinabe" müessesesini kabul ile gene de "Hakim önünde şahadet" ilkelerine uyma görevini duymuş ve buna uygun hareket biçimini öngörmüştür. Gene şahitliğin bir özelliği de "Şahadette aleniyet"tir. Gerçekten kanunumuz "Gizli şahadet" biçimine yer vermemiştir.

İşte hakim önünde şahadet ve şahadette aleniyet prensipleri, Ceza yargılamasında delilleri serbestçe takdir edecek olan hakim in, keyfiliğe kaymanası ve hükme etki yapacak olan hususların bir vicdani kanaat oluşturacak şekilde celp ve istima olunmuş olması anlamını tazammun eder. Hakim i hükme getirecek olan vicdani kanaatinin teşekkülü bakımından bu ilke ve gerekliliklerden feragat olunamaz.

İşte bunlar, C.M.U.K. nun 65. maddesine göre bilirkişiler için de caridir. Yani -istinabe yoluyla dahi olsa- bilirkişilik, "Hakim önünde bilirkişilik" (Yani davayı gören hakim önünde bilirkişilik) ve "Bilirkişilikte alenilik" kulları dairesinde olmak zorundadır. Bu itibarla da başka bir davada alınan bir bilirkişi raporu, başka bir yargılamada kullanılamaz.

Bahsi geçen bilirkişi raporları, yukarıda belirtildiği gibi, biri hazırlık soruşturması, öbürü ilk soruşturma sırasında alınmış raporlardır. C.M.U.K.nun 65. maddesinin gönderme yaptığı, tanıklara ait 6. fasıl hükümlerinin 59. maddesi "Hazırlık tahkikatı sırasında şahitlere yemin verilemez" hükmünü ihtiva etmektedir. 65. maddeye göre bu hüküm bilirkişi için de geçerli sayılacağına göre, kural olarak bilirkişilik hazırlık soruşturmasında "Yeminsiz bilirkişilik" olmak gerekecektir. Kanun koyucu bu incelemeye gerek sağ lamlık ve gerekse tarafsızlık konularında bir endişe duymuş, itibar etmiştir. Gene 66. maddenin ikinci fıkrasına göre hazırlık soruşturmasında, bilirkişi tetkikatı ancak "tehirinde mazarrat" bulunan hallerde yapılabilir. Suç konusu bir bildiri olduğuna göre ortada geçikmesinden zarar doğacak bir hal yoktur. İlk soruşturmada alınan raporun ise bahsi ettiğimiz "hakim önünde bilirkişilik" ilkesine uygun olma nması nedeniyle geçerliliği bulunamaz. Yani bu raporlar kendi davalarında dahi malûldur.

Bir diğer neden de, her davanın kendi bütünü içersinde ayrı bir özellik taşımasıdır. Ezcümle uygulanılması istenen kanun maddesinin daha değişik olması, suçun işlenme tarzı, suç kastı vb. gibi. Suçun manevi unsuru olan kastın, - bu kast genel kast dahi olsa- her olayda ayrı ayrı tecelli edeceği muhakkak olduğundan, bir suçu oluşturan unsurların, başka bir suç için de aynı varsayı lıp bununla birlikte bir suç kastı ve giderek suçluluk teşhisi mantıki değildir.

Anayasa'da, kanunlarda "boşluklar" olduğu iddia ve gerekçesi de geçersizdi. Silâhlı çatışma, adam kaçırmak, dövme, öldürme, soygun ve benzerleri hareketler her zaman, her yerde kanunen suçtur ve müeyyideleri vardır.

Demirel bir taşla bir kaç kuşu birden vurmaya hedef alan bir politika izliyordu. 1) Hükümet olarak "tarafsız" durumda görünüp (gerçekte hiç de öyle değildi) doğrudan müdahaleden sakınıp solu sağa tepeltmek. Böylece hem sol ezilecek, hem kendisi özgürlükleri kısıtlanmış duruma girmiyordu. Demirel'in ve hükümetlerinin Anayasa dışına itilmek istendiğinden, ama bunu yapmıyacağından yakınması (hâlâ da yakınıyor) bundandı. 2) Ayrıca Demirel, daha 1966'da iki yüz bin kişiyi silâhlandırmaktan söz etmiş ve sonraları, seçmenlerin, oylarıyla seçtiklerini iktidarda da korumaları gerektiği temasını işlemişti. Ülke sathında genişleyip yayılan, birbiri ardına kanlı ayaklanmalar düzenleyen, Anadolu şehir ve kasabalarını ilericiler aydın kesim ve TİP'liler için âdeta yaşanmaz hale getiren, can ve konut emniyeti bırakmayan gerici örgüt ve güçlerin bir gün kendisine destek olma, solun işini bitirme açısından yararlı olacağını hesaplıyor olmalıydı Demirel. 3) Demirel, A.P. ve temsil ettikleri sermayeci sınıflar -burjuvazi- Anayasa'dan tedirgindiler. Kendi kontrolleri dışındaki güçlerin, işçi ve müttefik emekçi sınıfların gittikçe Anayasayı öğrenip demokratik hak ve hürriyetlerine sahip çıkmaları (ilk meşrutiyetten bu yana kitleler hiç bir zaman Anayasayı bu denli öğrenmiş ve ona sahip çıkmış değillerdi), T.İ.P. nin kaydettiği gelişme ve güçlenme, DİSK'in oluşup gelişmesi, işçi, emekçi, memur, aydın, gençlik kesimlerindeki mücadeleci hareketlilik, sosyalist fikir akımları ve yayınlar; burjuvazinin ve burjuva ideolojisini benimsemiş kesimlerin "vesayet altında demokrasi" anlayış ve hesaplarında yoktu. Bunlar önlenmeliydi. Demirel ve Partisi bu maksatla Anayasa değişikliği istiyordu. Ayrıca demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir dizi kanun tasarı hazırlamıştı. Yüksek yargı organları, üniversiteler, TRT, genellikle demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılışı hep "yeniden düzenleme" ameliyesine tabi tutulacaktı. Gençlerin silâhlı çatışmalı hareketleri bu tasarlanan, anayasal demokrasie aykırı "tedbirler" dizisi için bir gerekçe teşkil edecekti.

Gençlik hareketlerinin, üniversitelerin, TRT'nin çok sözü edilmek, bunlar manşetlere çıkarılmakla beraber, sermayeci sınıfların -burjuvazinin- en hassas oldukları, önem verdikleri konu aslında yine işçi sınıfı hareketi idi. T.İ.P. ne saldırılar devam ediyor, zaman zaman Meclis içinde bile baş gösteriyordu, ama kapatılma istemi ile hazırlanan dosyalar bir sonuç vermiyordu. Nihayet, seçim kanununda yapılan değişikliklerle Partinin hâzinin bir süre olsun kesileceği hesaplandı. Sendikal düzeyde işçi sınıfı hareketi ise acil bir sorun olarak belirliyordu burjuvazi için. Türk-İş sendikal hareket üzerindeki tekeli gittikçe yitiriyor, DİSK ise hayli mesafe kazanıyordu. Gençlik hareketleri, üniversite, TRT şampiyası

ÜÇÜNCÜ

BÖLÜM

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAY TARAİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/4 ve 142/3
MADDELERİNİN İHLALİ İDDİASI :

Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, 26.7.1971 tarihli iddianame de TİP 4. Büyük Kongresinde alınan kararın 6. bendindeki karar, "Faşizme Hayır" "Faşizme Karşı Birleşelim" bildirileri ile, TCK'nun 141/4. ve 142/3. maddelerinin ihlâl edildiğini iddia etmiştir.

Aynı Savcılık, 11.8.1972 tarihli esas hakkındaki mütalâasında da, iddianamesinde dayandığı Kongre Kararı ile bildirilerin, TCK'nun 141/4. maddesine aykırılık teşkil ettiklerini ileri sürmektedir.

I- Gerek Kongre kararında, gerekse bildirilerde aşağıda açıklanacağı üzere TCK'nun 141/4. ve 142/3. maddelerini ihlâl eden bir husus yoktur.

Askeri savcılık TİP'nin Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmasına ilişkin kararı, bu iddiasının bir delili olarak ileri sürmektedir. Bu bakımdan öncelikle, TCK'nun 141/4 ve 142/3 maddeleri ile, Anayasa Mahkemesinin TİP'nin kapatılmasına karar verirken sadece ihlâl ettiğini kabul ettiği, Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesinin unsurlarının tahlili gerekmektedir. İnceleme sonucunda, sözü edilen iki ayrı kanuna ait maddelerin aynı unsurları ihtiva etmedikleri ve benzerliklerinin de bulunmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Siyasî Partiler Kanunu TCK'ndan çok daha sonra çıkartılmış bir kanundur. Kanun, kendi açısından Siyasi partilerin teşkili, işleyişi ve uyması gerekli kuralları getirmiştir. Bu kanunun gerek düzenleme sahası, gerekse koyduğu müeyyideler itibarıyla TCK ile en ufak bir benzerliği yoktur. Bu itibarla da kanun, hiçbir şekilde yasaklamalarında TCK'ndaki maddelere atıflar yapmamış; yalnızca kendi sistematiği içinde partilerle ilgili yasaklamalar getirmiştir.

Söz konusu maddelerin tahliline geçildiğinde:

1) TCK AÇISINDAN:

TCK'nun 141/4 ve 142/3 ncü maddeleri iki ayrı yasaklama getirmektedir:

A) Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını, ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan cemiyetleri kurmaya tevessül etmek veya kurmak, bunların faaliyetlerini tanzim veya idare etmek veya bu hususta yol göstermek (141/4), ya da aynı amaçlara yönelik propaganda yapmak (142/3).

B) Milli duyguları yok etmeye ve zayıflatmaya natuf cemiyetleri kurmaya tevessül etmek veya kurarak bunların faaliyetlerini tanzim veya sevk ve idare etmek veya bu hususlarda yol göstermek (141/4), ya da aynı amaçlara yönelik propaganda yapmak (142/3).

2) SİYASİ PARTİLER KANUNU AÇISINDAN :

Anayasa Mahkemesi, TİP'in kapatılması için Cumhuriyet Başsavcılığınca Siyasi Partiler Kanununun 87. ve 89. maddelerine dayanılarak açılan davada, yalnızca kanunun 89. maddesinin ihlâl edildiği gerekçesi ile kapatma kararı vermiş, bu suretle 87. maddenin ihlâl edilmediği neticesini ortaya koymuştur.

TİP'nin kapatılmasına sebep olan, Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesi de siyasi partiler için iki ayrı yasaklama getirmiştir.

"Azınlıklar yaratılmasının önlenmesi" başlığını taşıyan bu maddedeki birinci yasaklama:

a) "Siyasi Partiler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde milli veya dinî kültür farklılıklarına yahut dil farklılığına dayanan azınlıklar bulunduğunu iddia edemezler" şeklindedir.

Bu fıkranın tetkikinde:

Siyasi partiler bakımından getirilen bu yasaklamanın, şahıslar bakımından bahis konusu olmadığı açıktır. Dosyadaki belgelerden de anlaşılacağı üzere devlet başkanlarından idare adamlarına, ilim adamlarından yazarlara kadar çok kimse zaman zaman bu meselolere dokunmuşlar ve bunları eleştiri mevzuu yapmışlardır. Konu, Devlet yayınlarında dahi yer almıştır.

Bir memleketin bütün meselelerinin bilinmesi ve yapılan haksızlık ve yanlışların düzeltilmesi ancak ve ancak bu nevi tetkikat ve eleştiriler ve bunlarla mücadelelerle mümkün olabilir.

Anayasamız bu mevzuda açık hükümler getirmiştir. Öncelikle Anayasamız ırk esasına göre düzenlenmiş bir anayasa değildir. Gerek ruhuyla, gerek açık maddeleri ile her türlü ırkçılığı reddeden bir anayasadır.

Anayasamız, tarihi kökünü, "Misak-ı Milli"den alır. Bu sınırlar içindeki topluluğu, (türk, kürt, çerkez, tatar, lâz, gibi) milli şuur ve milli ülküler etrafında toplayarak "bölünmez bir bütün" kabul eder. Anayasamızın yaptığı "türk milleti" tarifi budur.

Anayasamız bu arada türk milliyetçiliğini de belirlemektedir. Anayasamızın göre, türk milliyetçiliği, milli sınırlar içinde sosyolojik anlamda dil, din mezhep ve etnik grup ayrılıklarını kabul ile,

- a) Kaderde, kıvançta ve tasada ortak olmalarını,
- b) bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplanmalarını,
- c) Böyle bir toplana ile "bölünmez bir bütün" teşkil etmekten doğacak olan bir milli birlik ruhu içinde olmalarını esas alır.

Görüldüğü gibi, Anayasamıza göre tek ırk esası yoktur. Fertlerin dil, din, mezhep ve etnik gruplardan olmaları, onlarda ayrı bir milli ülkü, ayrı bir milli şuur, ayrı bir ruh hali yaratmaz.

Türk milliyetçiliği, ayrı dil, din, mezhep ve etnik grup farkları içerisinde bu farklılıkları aşan (kader, kıvanç ve tasa ortaklığının) oluşturduğu, beraberlik halinde yükselme ülküsünün yarattığı, milli şuur ve ülkülere dayanan bölünmez bir bütünlüktür.

Yukarıda belirtilen bu bölünmez bütünlüğü temin için, Anayasanın kabul ettiği ayrı dil, din, mezhep ve etnik grupların durumlarını tesbit etmek, birbirlerine üstünlük yaratmalarına mani olmak, iktisaden ve manen geri bırakılmalarını önlemek, yine Anayasamızın verdiği bir görev olmaktadır.

B) Siyasi Partiler Kanununun getirdiği ikinci yasaklara "siyasi partiler türk dilinden ayrı dil ve kültürleri korumak veya geliştirmek veyahut yaymak yoluyla Türkiye ülkesi üzerinde azınlıklar yaratarak millet bütünlüğünün bozulması anacını güdemezler" şeklindedir.

Bu fıkradaki ana unsur, Türkiye Cumhuriyeti üzerinde azınlık yaratmak ve böylece millet bütünlüğünü bozmak anacı güdülmektedir. Yasaklanan, azınlık yaratmaktır. Azınlık, bir ülkenin egemen unsuruna göre, sayıları az olan ve kendilerini ayrı bir ulustan sayan topluluk demektir.(1)

Halbuki bir millet, değişik halk ve etnik gruplardan oluşabileceğine göre, bu milleti teşkil eden halklar arasındaki her konuda eşitsizliği ve haksızlığı önlemek ve buna karşı çıkmak, azınlık yaratmak değil, milletin bütünlüğünü daha da oluşturan bir durum yaratmaktır.

Bu bakımdan önce halk ve millet kavramları üzerinde durmak ve sonra da bu mevzuda Anayasamızın getirdiklerini tetkik etmek gerekmektedir.

II. MİLLET - HALK :

Millet ve halk kavramları, ayrı ayrı anlamları olan, bilimsel terminolojide asla biri öbürü yerine kullanılamayacak olan ve karıştırılmaması gereken iki ayrı kavramdır.

Bir gerçek olarak, bir milleti teşkil eden unsurlar arasında dil, tarih, sosyal değerler ve gelenekler birliği önemli unsur olmakla beraber, tayin edici unsur, mümeyyiz vasıf, gelişmiş bir is bölümü sistemine tabi olarak toplumun sosyolojik bir milli pazar çerçevesinde bütünleşmiş bir organik bütün haline gelmiş olmaktır.

Halk ise, klâsik tarife göre, belli bir dönemde belli bir yerde yaşayan insan topluluğudur. Bu şekilde bir topluluğun diğer topluluklardan ayrı dil konuşmak, ayrı töreleri bulunmak, ayrı dinden olmak vb. itibarıyla bir takım gruplaşmalar ortaya koyması, olağan toplumsal bir olaydır. Bu gruplaşmaların temelinde ekonomik, etnolojik ve kültürel nedenler bulunur.

Millet ise, yukarıda belirttiğimiz gibi, bundan çok daha geniş anlamli dil, din, ırk vb. ayrılıklarına rağmen ortaya çıkan tarihi bir kategoridir. Halklar şeklindeki çeşitli kümeleşme ve gruplaşmaların, milletin maddi vakıa ve varlığını zedelediği açıktır.

(1) Bkz. Türk Dil Kurumu: Türkçe Sözlük.

Bir ülkede değişik diller konuşan, farklı din ve mezheplere mensup olan ayrı etnolojik ve kültürel özellikler gösteren gruplara etnik gruplar denir. İşte bunlar için kullanılabilecek tabir, millet değildir. Bu gruplar ancak, "halk" şeklinde mütalâa olunabilir.

Hemen her ülkede küldüre hakim olan dilin yanı sıra ikinci, üçüncü derecede dillere raslanır. Hemen her ülkede farklı kültürler vardır. Bazan bir ülkede birden çok dilin, kültürün yan yana yaşadığı görülür. Meselâ İsviçre'de Almanca, Fransızca ve İtalyanca'nın birlikte konuşulduğunu görüyoruz. İsviçre'nin 22 kantonunda bazan bu dillerden biri, bazan ikisi, bazan da üçü birden resmî dil olarak kullanılmaktadır. İngiltere'de de İngilizcenin yanı sıra İngiltere'nin bir bölgesi olan İskoçya'da İskoçça konuşulmaktadır. Kuzey İngilterede yaşayan ve İskoçça konuşan bu halka, İskoç halkı denir. Fakat bunlar, İngiliz milletindendir ve hiçbir zaman bu yüzden İngiltere'de millî birliğin bozulduğu iddia edilemez. Yugoslavya'da Sırpça, Hırvatça, Arnavutça vb. kültürel özelliklerine göre daha birçok dil kullanılmaktadır.

Dünyanın hiç bir ülkesi yoktur ki, orada farklı diller, kültürler, etnik gruplar olmasın. Eğer ayrı etnik grupların bulunduğu her ülkede bundan bahsetmek, millî duyguları zedeleyici kabul olunursa, dünyada hiçbir devletin millî birliği yok demektir. Çeşitli halkların yan yana iç içe var olup kardeşçe yaşamalarıyla millî birlik parçalanmaz. Üstelik perçinleşir. Yeryüzünün her parçasında çeşitli diller, kültürler ve dinleri olan kavimler tarih boyunca karışmış, ilişki kurmuşlardır. Hiçbir millet tek özellik gösteren insanlardan oluşmaz.

Bu bakımdan bir milleti oluşturan halkların Anayasadaki haklarını savunmak, hiçbir zaman ayrı bir ulusa bağlılık hisseden bir azınlık yaratmak değildir. Yukarıda incelendiği üzere Anayasamızın millet anlayışı da aynı doğrultudadır.

Anayasamız, türklük için, "Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olmayı" (md. 54) gerek ve yeterli şart saymaktadır. Böyle olunca mevcut olan etnik farklılıkları suç saymak, anayasal anlayışla bağdaşmaz. Türklük için başka şartlar aranmak anlamına gelir. Anayasamızın 12. maddesi, herkesin dil, ırk, cinsiyet, felsefi inanç, siyasi düşünce, din ve mezhep ayrımını gözetmeksizin kanun önünde eşitliği hükmünü getirmiştir. Bu demektir ki, Anayasa, Türk milletini oluşturan nüfus topluluğu içinde dil, ırk, din, vb. farkları olduğunu kabul ile, bunların kanun önünde eşitliğini öngörmektedir. Anayasamız, 13. maddesinde de yabancıların durumunu ayrıca düzenlemiş olarak, bu hükmü vatandaşlar için koyduğunu ifade etmektedir.

Gene Anayasamızın 3. maddesinin 2. fıkrası, "resmî dil Türkçedir" hükmünü koymuştur. Buna göre ancak resmî işlemlerde ve ilişkilerde Türk dilini kullanmak zorunludur. Bunun dışında vatandaşlar başka dilleri konuşup yazmak ve öğrenmekte serbesttirler.

İnsan hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2. maddesinde de aynı mealde hüküm yer almaktadır. Madde aynen, "Herkes, ırk, renk, cins, dil, din, siyasi ve ya diğer herhangi bir akide, milli veya içtimai, menşee, servet, doğuş veya herhangi diğer bir fark gözetilmeksizin işbu beyannamede ilân olunan bütün haklardan ve hürriyetlerden istifade edebilir." demektedir.

Anayasamızın başlangıç kısmında yer alan türk milliyetçiliği anlayışında, yukarıda belirtildiği gibi, gene ırkçı temellerden uzak vatanseverlik kavramının, karşılıklı güven ve saygıyı, dayanışmayı esas alan bir temele dayandırılmaktadır. Gerçekten Anayasamızın başlangıç kısmına göre, yukarıda da arzedildiği gibi, türk milliyetçiliği, (bütün fertlerini kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplayan ve milletimizi dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak milli birlik ruhu içinde daima yüceltmeyi amaç bilen) bir anlayış ve tutumdur. Açıktır ki, "kaderde, kıvançta ve tasada bölünmez ortak bir bütün" olmanın başlıca şartı, yurttaşlara eşit işlem yapılması, Anayasada tanınmış anayasal vatandaşlık haklarının ve diğer tüm demokratik özlem ve isteklerin gerçekleştirilmesidir. Ancak, böyle bir tutum, anayasal anlamda türk milliyetçiliğine uygun düşer ve karşılıklı güvene, saygıya, sevgiye dayalı sağlam, gerçek, sarsılmaz birlik ancak böyle kurulur.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, hakları savunma veya bu hakların ortadan kaldırılmasına karşı çıkma hiçbir zaman azınlık yaratmak değildir. Dolayısıyla millet bütünlüğüne aykırı bir tutum olduğu düşünülemez. Üstelik, yukarıda da belirttiğimiz gibi, milleti pekleştiren ve millet bütünlüğünü sağlayan bir tutum olmaktadır. Görüldüğü gibi, TCK'nun 141/4. ve 142/3. maddelerinde getirilen yasaklamalarla TİP'nin kapatılmasına sebep olan Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesinin aynı unsurları ihtiva etmediği sabit olmaktadır.

III- TİP'nin 4. Büyük Kongresinde alınan karar ile "Faşizme Hayır", "Faşizme Karşı Birleşelin" bildirileri ile, TCK'nun 141/4. ve 142/3. maddelerinin karşılaştırılmasında ise yine ortada bu maddeleri ihlâl eden bir suç olmadığı görülmektedir.

Dördüncü Büyük Kongre Kararının 6. bölümü özetle şöyledir:

1. Türkiye'nin doğusunda Kürt Halkı yaşamaktadır.
2. Kürt Halkı üzerinde baskı, terör ve asimilasyon politikası uygulanmaktadır.
3. Doğunun geriliğinde kapitalizmin eşitsiz kalkınma kanunu kadar, iktidarların güttükleri politikanın da payı vardır.
4. Doğu sorunu sadece bir bölgesel kalkınma sorunu değildir.
5. Kürt halkının anayasal demokratik mücadelesini Partimizin desteklemesi, bir devrinci görevdir; çünkü Partimiz, anti-demokratik, faşist, baskıcı ve şoven-milliyetçi akımlarıyla amansız düşmanıdır.
6. Kürtlerin bu demokratik mücadelesi ile sosyalist devrim mücadelesini bütünleştirmek için kürt ve türk sosyalistlerinin Parti içinde omuz omuza çalışmaları gerekir.

7. Parti, ırkçı-milliyetçi, şoven burjuva ideolojisine karşı savaşı-
caktır.

8. Parti, bu meseleye, sosyalist devrim mücadelesinin gerekleri açısin-
dan bakmaktadır.

Görüldüğü gibi, Kongre Kararı, Doğuda kürt halkının bulunduğunu, bunla-
rın üzerinde baskı yapıldığını ve Partinin buna karşı olduğunu ifade etmektedir.
Bölücü hiçbir anlam çıkartılamayacak kadar açık olan karar, bir yanı ile de ay-
rımçı eğilimlere ve ırkçı-milliyetçi tutumlara karşı bir mücadele niteliğinde-
dir.

Şoven, milliyetçi akımlara ortam hazırlayan şey, baskı ve terör politi-
kası ile ekonomik geriliktir. Bu ise, ulusal birliğin tam anlamı ile gerçekleş-
mesini güçleştiren bir unsur olmaktadır.

Öte yandan, kararda kürt halkının demokratik mücadelesi ile sosyalist
mücadelenin gereğine, Parti'nin bu meseleye sosyalist mücadelenin gerekleri açı-
sından baktığına işaret edilmekle ayrımcı eğilimlere karşı olunduğu belirtilmek-
tedir. Zaten kararda Parti'nin şoven bütün milliyetçi akımların amansız düşmanı
olduğu söylenirken de, ayrılıkçı eğilimlerle Partinin uzlaşmaz bir şekilde müca-
dele kararında olduğu açıklanmaktadır. Kararda desteklenecek mücadelenin sınır-
ları açık seçik çizilmektedir. TİP'nin kürt halkının anayasal vatandaşlık hakla-
rını kullanma ve diğer tüm demokratik özlem ve isteklerini gerçekleştirme müca-
delesinin destekleneceği belirtilmektedir.

Anayasal vatandaşlık hakları deyimi, Anayasamızın 4. bölümünde (md. 53-
"Siyasi haklar ve ödevler" başlığı altında düzenlenen vatandaşlık hakkı ve diğ-
siyasi hakları kapsamaktadır. Kararda bu deyimden ayrıca kullanılması özellikle
54. maddeye dikkati çekmek, Türk Devleti'ne vatandaşlık bağı ile bağlı olan her
kesi türk kabul eden bu maddenin tam anlamı ile uygulanmasını sağlamak içindir.

Kongre Kararındaki "diğer tüm demokratik özlem ve istekleri gerçekleşt-
irme mücadelesinin destekleneceği" hususunun da anayasal özlem ve istekler ol-
duğu açıktır. Cümlenin başındaki anayasal sözü, duruma açıklık getirmektedir.
Bu anayasal demokratik özlem ve isteklerin kapsamına ise, Anayasamızda yer alan
temel haklar, sosyal ve iktisadi haklar girmektedir. (md. 10-53)

11 Ocak 1971 tarihli "Faşizme Hayır" başlıklı bildiride konu ile ilgili
olarak "faşizmin ardına sığınmak istediği ikinci gerekçe, kürt halkından bahset-
meyi bölücülük diye göstermektir. Aslında kürt halkının varlığını inkâr etmek,
Anayasa dışı baskı ve şiddet uygulamak, bölücülüğün ta kendisidir. Devletin res-
mî istatistiklerinde ana dili kürtçe olan vatandaşlarımızın sayısı milyonları
bulmaktadır. Gerçekleri inkâr etmekle birlik sağlanamaz. Gerçek ve sağlam birlik
ancak eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve adalet temelleri üzerinde kurulabilir."
denmektedir.

13 Ocak 1971 günlü "Faşizme Karşı Birleşelim" başlıklı bildirinin bir yerinde ise "faşizm geldiği zaman... kürt halkı Anayasanın kendisine tanıdığı haklardan mahrum kalmakta devam edecek, üzerlerinde uygulanan Anayasa dışı baskı ve şiddet daha da artacaktır" denmektedir.

4. Büyük Kongre kararının ışığı altında çıkarılan iki bildiri de özetlenirse, Türk milletinin bir unsuru olan kürt halkına, Anayasa dışı baskı ve şiddetin uygulanmasını, birliğin ancak eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve adalet temelleri üzerinde kurulabileceğini, faşizm geldiği zaman bu baskı ve şiddetin daha da artacağı belirtilmiştir. Yukarıda izahını yaptığımız bu karar ve bildirilerin TCK'nun 141/4 ve 142/3. maddeleri ile karşılaştırılması yapıldığında, bu maddeleri ihlâl etmediği, bilâkis ihlâl edenlere karşı bir mücadele olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Maddelerin mezkûr fıkraları, iki ayrı suç tanzim etmektedirler.

1. Bunlardan birincisi, (Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan) faaliyetlerdir.

Burada yasak edilen ırkçılıktır. Burada yasaklanan Anayasanın tanıdığı kamu haklarının kullanılmasında ırklar arasında tofrik yaratmak, bir ırkın bu haklarını elinden almak, kullanmasını önlemektir. Madde, Türkiye'mizde değişik ırkların olduğu gerçeğini kabul etmekte, fakat bunlar arasında kamu haklarının kullanılmasında tofrik yapılmasını istemektedir.

Kanunun gerekçesi de duruma açıklık getirmektedir. Gerekçede: "Anayasanın tanıdığı kamu haklarını, ırk mülâhazası ile kaldırmayı hedef tutan cemiyetler, ibaresi ile ırkçılık esasına müstenit cemiyetlerin teskili suç haline getirilmiş bulunmaktadır. Irkçılığı tecrim eden bir metnin kanunlarımız arasında bulunmayışı memleketimiz hayat ve emniyeti bakımından hakikaten tehlikeli bulunmakta idi. Türk milletinin bütünlüğünü parçalamak, nüfusumuzun muhtelif kısımları arasında kin ve adavet uyandırmak için bundan uygun bir vasıta tasavvur olunmaz. Türk demokrasisi Türk vatanına vatandaşlık rabıtası ile merbut bulunan herkesin müsavi vatandaşlık haklarından istifade etmesini bir ana prensip olarak kabul etmiş bulunmaktadır" denilmiştir. (TİP Kongresinde alınan karar da aynı doğrultudadır.)

Irkçılığı tecrim anacını güden TCK'nun 141/4. ve 142/3. maddelerinin yurkariya alınan gerekçesine paralel olarak da ırkçılığın doktrindeki telâkki tarzını kısaca açıklamakta yarar görüyoruz.

Yaygın görüşe göre, ırkçılık millet anlayışında aynı soydan gelmeyi milleti oluşturan unsurlar bakımından vazgeçilmez şart kabul eden, diğer ırk mensuplarını aşağı gören, bunun sonucu olarak diğer ırk milletlere tahakkün etmeyi kendi ırkı için doğal bir hak ve yetki sayan bir düşünce tarzıdır. Irkçı anlayış insanları kanlarına, renklerine, kafatası ve diğer fizikî vasıflarına göre sınıflandırır. Her milletin ırkçıları, kendi ırklarının en üstün ırk olduğunu iddia ederler. Bu suretle de "pacta sunt servanda" kuralı gereğince, diğer milletleri

hakimiyetleri altına almayı hakları sayarlar. Bu yönden "ırkçı millet" anlayışı içte şovenist, uluslararası ilişkilerde ise saldırgan nitelik ve temayül gösterir. Gerçekten ırkçı anlayış, aynı siyasi birlik içinde bulunan ve aşağı ırk telâkki olunan diğer etnik grupları ezmek, hatta yok etmek istediği için içte Devlet bütünlüğünü parçalayıcı; diğer milletleri horladığı ve dünya hakimiyeti peşinde koştuğu içinde dışta saldırgandır.

Gerçekte TCK'nun 141. maddesinin 4. fıkrası ve 142. maddesinin 3. fıkrası ile cezalandırılmak istenen ırkçılık, yukarıda esasları kısaca belirtilen ırkçı anlayıştır. Kısa bir zaman aralığı içinde iki büyük dünya savaşını yaşayan ve büyük nusibetlere maruz kalan dünya milletleri Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca kabul olunan İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi (1948) ve Avrupa Konseyince kabul edilen İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Korumağa Dair Sözleşme (1950) nin ırkçılığı red ve yasaklayan hükümlerine kanun koyucunuz özel bir önem atfederek ayrıca millî mevzuata dahil etmek istemiş ve 5844 sayılı kanunla TCK'nın 141 ve 142. maddelerine sözü edilen bu fıkraları ilâve etmiştir.

Yukarıdan beri açıklamasını yaptığımız, ırkçılığın karşısına konulmuş bu fıkralar, Anayasamızın bu nevizadaki açık hükümlerini de koruyan maddelerdir. Aynen TİP'in gerek kongre kararlarında ve gerekse bildirilerinde olduğu gibi.

Netice olarak, yukarıda açıkça belirtildiği gibi, hem kongre kararında hem de bildirilerde Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kısmen veya tamamen ortadan kaldırmayı hedef tutan tek bir husus yoktur. Tam aksi, bir kısım halkın ırk mülâhazası ile bu haklardan yoksun bırakılmış olmalarına karşı yapılması gerekli mücadele önerisi vardır.

2) TCK'nun 141/4 ve 142/3 maddelerinin cezalandırdığı ikinci suç, "millî duyguları yok etmek veya zayıflatmak için ne suretle olursa olsun" faaliyette bulunmaktır.

Kongre kararının ve bildirilerin bu maddenin şunulüne girmeyeceği aşağıda görüleceği gibi açıktır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kongre kararında öz olarak,

(Kürt Halkından, Kürt Halkı üzerinde baskı terör ve cibri asimilâsyon politikası uygulanmasından, Kürt Halkının anayasal vatandaşlık ve diğer demokratik hakları isteklerinin gerçekleştirilmesi mücadelesinden, Partinin anti-demokratik, faşist, baskıcı ve şoven milliyetçi akımların amansız düşmanı olması nedeniyle desteklenmesinin belirtilmesinden),

bildirilerde ise, (Kürt Halkının gelişmekte olan demokratik mücadelesinin bastırılmasından, Devletin resmî istatistiklerinde ana dili kürtçe olan vatandaşların sayısının milyonları bulmasından, faşizm geldiğinde Anayasanın kendisine tanıdığı haklardan mahrum kalmakta devam edeceğinden, üzerlerinde uygulanan Anayasa dışı baskı ve şiddetin daha da artacağından) söz etmenin "millî duyguları yok etmek veya zayıflatmak" sonucunu doğurabilecek sözler olmadığı aşağıda görüleceği gibi açıktır.

Öncelikle milli duyguya kanunun verdiği anlamı tesbit etmek gerekir. Bu bakından kanunun 141/4. maddesinin gerekçesi tetkik edildiğinde;

"4. fıkra da zikredilen (milli duygu) tabirinden maksat, vatanseverlik mefhumuna dahil sayılacak bütün fikri ve hissi unsurların topluluğudur. Başka bir tabirle vatanseverliği teşkil eden sevgi ve düşüncelerin muhassalası milli duyguyu teşkil eder. Bu itibarla Türkiye'nin toprak etnik ve siyasi bütünlüğüne bağlılık, dünya milletleri camiası içinde menleketimize ait haklar mevzuundaki şuur insanın mensup bulunduğu vatana karşı bir takım vecibeleri bulunduğuna samimi surette kani bulunmak milli duyguyu ifade eder. Verilen izahtan anlaşılacağı veçhile vatandaşın kültür derecesi ve yetiştirme tarzına göre bu duygunun kesafeti şahıstan şahısa değişir. Fakat aslî bir cevher olarak Türk Milletine dahil fertlerin pek büyük bir ekseriyetinde bu duygunun mevcudiyeti hususunda şüphe yoktur.

Gayet tabii olarak kanunun himaye eylediği milli duygu, her türlü ferdi ve partici ifratlardan uzak olan ve megalomani ve güvenliğe gitmeyen ve fakat sadece Devletin çalışabilmesi ve müşterek hayatın idare edebilmesi için vatandaşlardan beklemek mecburiyetinde olduğu itimat unsurunu ifade eden bir histir."

Bu maddelerin gerekçelerinden ve lâfızlarından da anlaşılacağı üzere Türkiyemizde etnik gruplar açıkça kabul edilmektedir. Bunlara ırk mülâhazası ile yapılan baskıları ortadan kaldırmak, menleketimizdeki değişik etnik gruplar arasındaki kanu haklarının kullanılmasında eşitliği temin etmek ve böylece millî duyguların yok edilmesini veya zayıflatılmasını önlemektir.

Vatandaşların Devlete itimatları ancak etnik gruplar arasında eşit muamele olmasına anayasal vatandaşlık hakları ve diğer demokratik hakların eşit ve kardeşliğe dayanılarak kullanılmasıyla sağlanır. Vatanseverliği teşkil eden sevgi ve düşünce muhassalası ancak böyle temin edilir.

Açıktır ki, Anayasa dışı baskı ve yıldırma politikası, yurttaşlar arasında karşılıklı güven, sevgi ve saygı duygularını zayıflatır ve bölücü eğilimleri kuvvetlendirir. Öyle olduğu için de Anayasa dışı baskılara karşı olmak, Anayasanın millet anlayışına göre hareket etmek bölücülük değil, sağlam ve sarsılmaz bir birlik ve bütünlük yaratmak amacına yönelmiş olmak demektir.

Yukarıda tetkikini yaptığımız gerek kongrede alınan karar, gerekse bildiriler, Anayasaya ve kanundaki gerekçeye uygun ve paralel bir şekilde alınmıştır. Hiçbir aykırılık yoktur. Kanunun suç saydığı bir şey yapan ve yapmak isteyenlerle mücadele etmek hiçbir zaman suç olmaz.

BİLDİRİLER VE BİLİRKİŞİ RAPORLARI

Faşizme Hayır kampanyası sırasında yayınlanan bildiriler, Askeri savcı tarafından suç delilleri arasında zikr olunmaktadır. Bu bildiriler ile ilgili olarak düzenlenen 20.3.1971 ve 5.5.1971 tarihli bilirkişi raporlarının incelenmesinden önce bir noktaya değinmekte yarar görüyoruz. Bilirkişiler, bu bildirilerden bir ya da iki cümle alarak buhurla yetinmişler ve bunların suç unsuru ihtiva ettiği kabulü ile bir yargıya varmışlardır. Oysa bir yargıya varmak, ancak bütün içerisinde bir tahlille mümkün olabilir. Nitekim Yargıtay da bu görüşü benimsemiş bulunmaktadır. Yargıtay 1. CD.nin 22.2.1969 gün ve 1969/937 esas, ve 1969/561 karar sayılı ilânında aynen şöyle denilmektedir: "...diğer taraftan, herhangi bir yazının istihdaf eylediği maksat ve gayeye ve taşıdığı manaya nüfuz edebilmek için, tanımının ihtiva eylediği fikirlerin birlikte mütalâasıyla münakaşaya tabi tutulması zaruri ve bir veya bir kaç cümleden çıkarılan mana ile yaz sahibinin hakiki maksadına intikal etmenin imkânsızlığı aşikârdır. Yazıda yer alan bir veya birkaç cümle veya bir paragraf yalnız başına ele alınıp asıl mevzu dâhilî tecrit edilmek suretiyle notice çıkarılmağa çalışmanın, kast olunan hakiki mana ve maksadın yanlış anlaşılmasına yol açacak tehlikeli bir davranış olduğundan şüphe edilmemek icap eder. Bu itibarla maddedeki cürüm unsurlarının ve kanun yasakladığı suçun ana vasıflarını, suça konu olan yazı ile karşılaştırılıp incelenirken yazının bütününün ifade edildiği umumî mana ve meclûlün birlikte mütalâası ve tahlile tabi tutulması suretiyle ancak doğru bir hükme varılmasının mümkün olabileceği izahıten varestedir." Gene aynı yolda bir görüşe Askeri Yargıtay'ın kararlarında da yer verildiğini görmekteyiz. Ezcümle Askeri Yargıtay 3. Dairesinin 14.4.1970 gün ve 214 sayılı kararında da şöyle denilmektedir: "...kanunlarımızda siyasîtin tarifi yapılmamış olmakla beraber, doktrinde geniş manada siyasit, memleket mes'eleleri hakkındaki görüş ve düşünceler, dar manada siyasit ise devlet idare etmek sanatı yahut şu veya bu partinin iktidarı ele geçirmesi yönünde faaliyetlerde bulunmak olarak tarif edilmektedir. Demokratik rejimi vaz geçilmez sistem olarak kabul eden Anayasamız her vatandaşın memleket mes'eleleri hakkındaki görüşlerini açıkça söyleyip yazmasını temel hak ve hürriyetler meyanında mütalâa etmiş, 19. ve 20. maddelerinde herkesin düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla açıklayabileceğini hükme bağlamıştır. Seçim hakkına sahip olan asker kişilerin de siyasî iktidar mücadelesine girmek şartı ile bu hakka sahip olduğunda şüphe ve tereddüt bulunmamaktadır...Bilirkişi raporunda açıklandığı üzere, dildeki her sözcüğün kullanılış yer ve amacına göre değişik anlamlar kazanacağı tabiidir. Sözü geçen yazıda da yer verilen kavramların da tek başına değil, ileri sürülüp savunulan fikirlerin tümü içinde değerlendirilmesi icabeder."

Suç unsuru bildiriler, TİP'in açtığı "Faşizme Hayır" kampanyası sebebiyle yayınlanmış bildirilerdir. Bilirkişi raporlarında, bu bildirilerin bütünsel olarak ele alınmadığının dışında; Bildiriden alınan cümleler de, TCK'nun ilgili maddeleri ile mukayeseli olarak, yeterince bir tahlil ve tartışmaya tabi tutulmamıştır. Bunları, ilgili kanun maddeleri karşısında bir tahlil ve tartışmaya biz tabi tutmak istiyoruz.

1. Faşizme Hayır bildirisi:

Beş bölüm olarak kalene alınan bu bildirinin birinci bölümünde, bir genel görüntü ortaya konulmakta, egemen sınıfların sürdürmek istedikleri politikası kısaca belirtilmekte; ikinci bölümünde bu egemen sınıfların genel doğrultuda ve yakın plândaki hedeflerinin neler olduğu sıralanmakta; üçüncü bölümünde faşizmin gelme ve yerleşme tehlikesi ve kürt halkının sorunlarına değinilmekte; dördüncü bölümünde faşizme demokratik yoldan karşı durma biçimi öngörülmekte ve son bölümünde de faşizme karşı olan ilerici güçlere Anayasal bir direnme konusunda bir çağrıda bulunmaktadır.

Bu bildiri, hedefini başlığında belirlenmektedir: "Faşizme Hayır". İşte bu nedenle faşizme götürecektir hareketlere, faşizmin ayak oyunlarına da karşı çıkmaktadır. Faşizme yönelik bir anaçla hakim sınıfların seçtikleri hedefler, bildiriye göre şunlardır:

- a. Üniversite özerkliği ve buradan hareketle üniversite gençliği hakim sınıfların masası haline getirilecektir.
- b. Bir takım kanun değişiklikleri ile işçi sınıfının ekonomik mücadelesini bastırılacak; örgütlenme, toplu sözleşme ve grev hakları yok edilecektir.
- c. Söz ve düşünce hürriyeti yok edilecektir.
- d. Kürt halkının demokratik mücadelesi bastırılacaktır.
- e. TRT iktidarın yayın aracı haline getirilecektir.

Bu çeşit teşebbüslerin sonuna kadar karşısında olduğunu açıklayan TİP, bildirinin ilk bölümünde, neyi korumayı amaçladığını, neye karşı olduğunu ve neyi istediğini belirtmektedir:

"Demokratik hak ve hürriyetlerimiz yok edilmek tehdit ve tehlikesiyle karşı karşıyadır. Sömürücü sınıflar ülkeyi yönetmekte acz içine düşmüşlerdir. İşçilerin girişilen mücadelesi emekçi halkımızın haklarına sahip çıkışı karşısında sömürücü sınıflar ve onların iktidarı çıkmaza girmiştir. Bunlar, egemenliklerini sürdürmek için baskı ve zulüden başka bir çare göremiyorlar. Bunun için demokrasiyi boğazlamak, anayasal hak ve hürriyetlerinizi yok etmek istiyorlar. Yaratılan buhranla oynamak istenen oyunun bu olduğu apaçık ortadadır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu buhran, sömürücü sınıfların benimsedikleri kapitalist gelişme yolunun olagan, zorunlu ve kaçınılmaz sonucudur. Buhranı ancak işçi ve emekçi iktidarı çözer ve ergeç çözecektir. Bu iktidar kuruluncaya kadar geçecek zamanın demokrasi adını taşıması sömürücülerin işçi ve emekçi sınıfların siyasal alanda örgütlenmelerini, seslerini duyurmaları ve iktidar mücadelesi yapmalarını engellemeye kalkışmasına bağlıdır."

Gene bildiride, faşizmi getirmek için ne gibi oyunların tezgahlandığına da işaret edilmektedir: anarşizm ve gençlik hareketleri bahaneleri, kürt halkının anayasal ve demokratik hak ve özgürlüklerinden söz edilmesi gibi. Bütün bunların faşizan tevik ve tahrikler olduğu belirtilmektedir. Aslında bu teşhisle, daha bildirinin yayınlandığı tarihte ileri görüşlü bir tahminde bulunulmuştur. Bunların gerçekliğinin tartışması bildirinin yayınlandığı tarihten sonraki tarihlerde söz konusu olabilecektir. Bildiri şu çağrı ile son bulmaktadır:

"İşçiler, köylüler, aydınlar, gençler, esnaf ve zanaatkârlar,

Demokrasinin boğazlanmasına, Anayasal haklarımızın yok edilmesine göz yummayalım. Sömürücü sınıfların devrimci yığın hareketlerini bastırmak için geliştirdikleri faşizmi yerle bir edelim. Bu haklar devrimci yığın mücadelesinin gelişmesi için zorunludur. Bunu böylece bilelim ve faşizme karşı saflarımızı sıklaştıralım."

İşte "Faşizme Hayır" bildirisi budur. Yani özetleyecek olursak, sömürücü sınıfların baskı ve zulüm politikası ile yok etmek istedikleri işçi ve emekçi kitlelerinin bu haklarının faşizme karşı korunması istenmekte ve faşizmle mücadele öngörülmektedir.

Bu bildiri ile bilirkişilere göre "Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk mülâhazası ile kaldırmak veya milli duyguları yok etmek ve zayıflatma propagandası" yapılmaktadır. Bildirinin iki yerinde kısaca kürt halkının varlığında kürt halkının demokratik hak ve hürriyetlerinden ve bu kimselere uygulanan baskı ve şiddetten söz edilmektedir. Yaptığımız tahlilden de anlaşılmaktadır ki, bildirinin esas hedefi faşizme karşı anayasal ve demokratik hakların korunmasıdır. Bildirinin vermek istediği budur.

Şimdi bu açıklamadan sonra, yukarıya alınan Yargıtay kararlarını bir daha hatırlayalım. Bir yazı, ancak bütünü içinde tartışılabilir. Bildirinin tümünü göz önünde tutarak soruyoruz: Anayasal ve demokratik haklara sahip çıkmak suç mudur?

20.3.1971 tarihli bilirkişi raporunda, TCK'nun 142/3. maddesinin ihlâl edildiğine dair verilen gerekçe şudur:

"Gerçekten beyannamede Türkiye'de bir kürt halkının mevcut bulunduğu, bunların hak ve hürriyetlerinin yıllar yılı esirgendiği, kürt halkının demokratik mücadelesinin bastırılmasına çalışıldığı, Türkiye'de milyonlarca kürt olduğu söylendikten sonra gerçek ve sağlam birliğin, eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve adalet temelleri üzerine kurulacağı belirtilerek dolayısıyla kürt halkı olarak tanımlanmaya çalışılan Türk vatandaşlarının eşit olmadıkları, onlara kardeşçe muamele edilmediği söylenmekte ve dolayısıyla ve hatta açıkça sağlam birliğin özgürlük temeli üzerinden kurulabileceği ifade edilerek kürt halkı olarak tanımlanan vatandaş grupları için TCK'nun 142. maddesinin 3. bendini ihlâl eder surette milli duyguları yok etmek veya zayıflatmak için propaganda niteliğinde olduğu hususunda şüphe edilemez. Bu suretle bir kısım vatandaşlarımızın türk milletinin sinesi içinde ayrıcalık taşıdıkları açıkça söylenmekte, onların toprağa ve vatana bağlılık duyguları böylece tahrip edilmeye çalışılmaktadır."

Görüldüğü gibi bu gerekçe, hiçbir tahlil ve tartışma getirmemektedir. Yazıda yer alan cümlelerin 142. maddenin ilgili bendi ile karşılaştırmalı bir tartışmasına girilmemiş, bu cümlelerde bu suçun unsurlarının ne sebeple ve ne ölçüde tekevvün ettiğinin izahı yapılmamıştır. İşaret edilen tek husus şudur: "Açıkça sağlam birliğin özgürlük temeli üzerinden kurulabileceği ifade edilmek..." Filvaki bildiride bir özgürlükten bahis geçmektedir. Ancak bu ibare

hangi çerçeve içerisinde kullanılmaktadır? Bildirinin, kürt halkından söz edilen cümleleri şunlardır: "Dördüncü hedef, kürt halkının yıllar yılı esirgenmiş bulunan demokratik hak ve hürriyetlerinin tanınması, gelişmekte olan demokratik mücadelesinin bastırılmasıdır." "Faşizmin ardına sığınmak istediği ikinci gerekçe kürt halkından söz etmeyi bölücülük diye göstermektir. Aslında kürt halkının varlığını inkâr etmek, Anayasa dışı baskı ve şiddet uygulanmak bölücülüğü ta kendisidir. Devletin resmi istatistiklerinde ana dili kürtçe olan vatandaşlarımızın sayısı milyonları bulmaktadır. Gerçekleri inkâr etmekle birlik sağlanamaz. Gerçek ve sağlam birlik ancak, eşitlik, özgürlük, kardeşlik ve adalet temelleri üzerinde kurulabilir." Bu cümlelerde söz konusu edilen özgürlüğün ne anlamda kullanıldığı, aksi tartışılmıyacak şekilde ortada ve belirgindir. Örneğin ilk cümlede bu özgürlüğün "demokratik özgürlük" olduğu belirtilmiştir. İkinci cümlede keza uygulanması ve tanınması istenen özgürlük "anayasa dışı baskı ve şiddet"le kotmedilen anayasal özgürlük olduğu ifade edilmiştir.

Bilirkişi bildiri metninin tümünden cümleleri ayırmakla yetinmemiş, cümlelerin kelimelerini dahi cümle bütününden soyutlamıştır. Anayasal ve demokratik haklar cümlesinden olan özgürlük ile siyasal özgürlük, bambaşka şeylerdir.

5.5.1971 tarihli bilirkişi raporuna göre, keza bu bildiride TCK'nun 142/3. maddesine aykırı düşen suç unsuru vardır. Bu raporun gösterdiği gerekçe ise şudur:

"Hemen açıklayalım ki, beyannamede yer alan bu kısım, 142. maddenin 3. bendini ihlâl eder surette milli duyguları ihlâl edici, zayıflatıcı propagandadır. Gerçekten bu ibareyle Türkiye'de bir kısım vatandaşların ayrı grup teşkil ettikleri, bunların ayrı grup teşkil etmeleri dolayısıyla baskı ve şiddet uygulamalarına hedef oldukları söylenmekte ve hatta bunlara ayrıca özgürlük verilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Bu yeni bölücü beyanların, bir kısım vatandaşlardaki milli duyguları tahrip maksadını güttüğünden şüphe edilmez."

Bu bilirkişi raporuna göre de, bildiride başlıca üç noktada suç unsuru vardır:

- a. Bir kısım vatandaşların ayrı bir grup teşkil ettiklerinin ifade edilmesi,
- b. Bu kimselere baskı ve şiddet uygulandığının söylenmesi,
- c. Bunlara özgürlük verilmesinin istenmesi.

Bu raporda da bilirkişiler gene soyutlama yapmışlar, bunun ötesinde de bildiride ileri sürülen hususların doğruluğu tartışmasına girmemişlerdir.

2. Faşizme Karşı Birleşelim bildirisi:

Bu bildiri de iki bölüm halinde kaleme alınmıştır. Gene bu bildirinin birinci bölümünde geleceğe ilişkin bir yorum yapılmakta, gelme istidadı gösteren faşizm tehlikesine dikkat çekilmekte, demokrasinin, anayasal hak ve özgürlüklerin tehdit altında bulunduğu açıklanmaktadır. İkinci bölümünde ise, sendikalar kanunu değiştirilerek, serbestçe sendika kurma hakkı ve sendikaya

girne, grev, yürüyüş ve toplantı, miting yapamayacakları, sömürüldüğünü söyleyemeyeceği, sarı sendikaların oyuncağı olacağı, köylülerin direnme hakkını kullanamayacağı, kredi kesilmesinden, gübre verilmemesinden, tohumluk alamamak tan doğan tepkilerini gösteremeyecekleri, toprak sahibinin ve kredi kuruluşlarının kulu haline geleceği, kürt halkının, Anayasanın tanıdığı haklardan yoksun kalmakta devam edeceği, baskı ve şiddetin daha da artacağı, memur, esnaf ve zanaatkârların boykot, miting ve gösteri yürüyüşü haklarının olmayacağı, örgütlenemeyecekleri, aydınların serbestçe söz ve yazı hürriyetine sahip olamayacakları, bunları yapnak isteyenlerin hapislere atılacakları belirtilerek, işçiler köylüler, memurlar, esnaf ve zanaatkârlar, aydınlar, tüm ilerici güçler ve kuruluşlar, sermayedar sınıfların ve emperyalizmin tezgahladığı faşizmi yerle bir etmek için birleşmeye çağrılmaktadır.

Bildirinin hedefi, işte bu çağrı ile vurgulanmıştır: Faşizmi yerle bir etmek için birleşmek. Bu daveti daha bildirinin başlığında görüyoruz: "Faşizme Karşı Birleşelin".

Bildiride ele alınan tema, faşizmin getirilmek istenmekte olduğudur. Buna karşı birleşmek gerekmektedir. Bildirinin birinci bölümünde bunun tahlil ve teşhisi yapılmaktadır. Buna dair somut örnekler verilmekte ve tertipler sıralanmaktadır.

Bildirinin ikinci bölümünde sıralanan bu sorunlardan bir tanesi de, kürt halkı sorunudur. Buna dair kullanılan cümle ile bilirkişilere göre, TCK'nun 142/3. maddesindeki suç ortaya çıkmıştır. Bildirinin bütününün amacı burada da bir yana itilmiştir. Oysa bu bildiri bütünsel fikrini açıkça belirtmektedir: "Faşizme Karşı Birleşelin". Oysa bilirkişilere göre bildirinin amacı bir bölücülük propagandasıdır. Gene bu yargıya varan bilirkişiler, bildiride yer alan örneğin şu cümleyi gözmezlikten gelmektedirler: "Demokrasiye, anayasal hak ve özgürlüklerinize her zamankinden daha fazla sarılmanız gereken bir dönemde yaşıyoruz".

20.3.1971 tarihli rapora göre bu bildiride suç unsuru görülmesinin gerekçesi şudur:

"Gerçekten Türk milletinin bölünmez bir parçasını teşkil eden vatandaşlarımızdan bir kısmı sanki milletten ayrılmış gibi kürt halkı tabiri ile tanımlanmaya çalışılmakta, bunun Anayasanın tanıdığı haklardan mahrum kalmakta devam edecekleri, üzerlerinde uygulanan Anayasa dışı baskı ve şiddetin artacağı açıkça söylenmektedir. Böyle bir propagandanın bir kısım vatandaşlarımızın vatana bağlılık duygularını tahrip edici, onlardaki milli duyguları tahrip etmek vatana bağlılık milletinin bir parçasını teşkil etme hissesinin zayıflaması sonucunu hasıl edeceği hususunda şüphe yoktur." Bilirkişiye göre,

1. Bir kısım vatandaşlardan kürt halkı diye bahsedilmesi,
2. Bunların Anayasanın tanıdığı haklardan mahrum kaldıklarının söylenmesi,
3. Üzerlerinde uygulanan Anayasa dışı baskı ve şiddetten söz edilmesi milli duyguları ve vatana bağlılık duygularını zayıflatır ve yok eder. Ayrıca

bilirkişinin bu konudaki kanaati çok kesindir. Filhakika bilirkişiye göre bunun böyle olacağından "şüphe yoktur". Bu kadar kesin bir yar gıya onu götüren acaba hangi tahlilidir? Raporda bununla ilgili olabilecek tek söz edildiğine rastlanamaktayız.

5.5.1971 tarihli rapor da keza, bu bildirinin aynı cümlesi ile, TCK'n 142/3. maddesinin ihlâl edildiği kanaatindedir. Bu rapora göre, "Gerçekten bu cümle ile sanki Anayasada bazı halklara ayrıcalık tanındığı ve onlara halk olarak Anayasanın bazı haklar tanımış bulunduğu fikri verilmektedir. Türk Anayasasında fert hak ve hürriyetleri vardır. Belirtilmiş isinlendirilmiş halkları ve bunlara ait hakları Anayasa sözkonusu etmekte değildir. Anayasa Türkiye'de sadece Türk halkını, Türk milletini kabul etmekte ve Türk milletini teşkil eden insanlar arasında hiçbir ayrıcalık kabul etmemektedir. Türkiye'de bir kürt halkının varlığını beyan etmek, bu halka Anayasa dışı baskı ve şiddet metotları kullanıldığı propagandası yapmak, açıkça bir kısım vatandaşlarımızda beraberlik ve birlik duygusunu, yani milli duyguyu zayıflatmak amacını güden bir propaganda teşkil eder."

Bu gerekçe, birçok çelişkilerle doludur. Nitekim bu gerekçeyi bir tahlile tabi tutarsak şu sonuçları çıkarırız:

- 1- Halklar şeklinde kümeleşme ve bunlar arasında ayrıcalıklar bulunması bir vaki'dir, ancak Türk Anayasası, halklara ayrıcalık ve ayrı haklar tanımış değildir.
- 2- Anayasamızda halklar ayrımı kabul edilmemiş, fakat sadece Türk halkının varlığı benimsenmiştir.
- 3- Anayasamız ferdi hak ve hürriyetleri kabul etmiştir, fakat türk halkının sahip olduğu haklar ve hürriyetler vardır.
- 4- Türk halkı, Türk Milletidir.

Gerekçeye göre raporun dayanağı, Anayasadır. Yani kabul edilen suçun unsurları, TCK değil, Anayasa açısından ele alınmaktadır. Bu düşünce kabul olursa bile, Anayasanın tahlilinden de yanlış sonuçlara varılmaktadır. Yukarıda TCK'nun 141/4 ve 142/3 maddelerinin tahlili yapılırken de ele alındığı gibi, Anayasada halklar şeklinde kümeleşmelerin mevcut olmadığı yolunda, açık bir hüküm bir yana, zımni bir beyan dahi yer almamıştır. Milyonlarca insanın yaşadığı bir ülkede bir takım gruplaşmaların ortaya çıkması, son derece olağan bir olaydır. Bilirkişilerin, Anayasanın "halklara ayrıcalık tanınmadığı" tarzında bir mütalâayı, TCK'nun 142/3. maddesine münasip bir suça gerekçe olarak kullandıklarına bakılırsa, Anayasayı anlamadıklarının ötesinde, suç olduğu iddia edilen sosyolojik konu hakkında da yeteneksiz oldukları ortaya çıkar. Acaba bilirkişiler, kürt halkına Anayasa dışı baskı ve şiddet uygulanması isteğini "halklara ayrıcalık tanınmaması" ilkesi ile nasıl bağdaştırmaktadırlar?

Öte taraftan bilirkişilere göre, halklar şeklinde bir ayrım kabul edilmemiş olduğundan, Türkiye ülkesi üzerinde yaşayan insanlar sadece türk halkını oluşturur. Bu da Türk Milletinden başka bir şey değildir. Yani bilirkişiye göre türk halkı, Türk Milletidir. Yukarıda bu konu ele alındığından, burada sadece bunun tutulacak bir tarafı bulunmayan bir yanlış ve bir sakatlık olduğunu ifade etmekle yetiniyoruz.

Gene bilirkişilere göre, Anayasamızda fert hak ve hürriyetleri vardır. Yani Anayasamız bireyci bir görüşle düzenlenmiştir. Oysa Anayasamızın İkinci kısmının üçüncü bölümü "sosyal ve iktisadi haklar ve ödevler" başlığını taşımaktadır. Bu hale göre bilirkişilerin Anayasayı anladıkları hususu çok şüphelidir.

Bu kadar yanlış ve çelişkilerle dolu olan bir rapora itibar edilemez. Bu bildirilerin bir suç unsuru taşımadıkları kadar, bilirkişi raporlarının da bu suça bir isbat getirmediği aşîkârdır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

TÜRK CEZA KANUNUNUN 141/1 VE 142/1. MADDELERİNİN İNCELENMESİ :

1) Maddenin kaynağı ve muhtevası

T.C. Kanunu İtalyan Ceza Kanunu mehz alınarak tedvin edilmiştir. Aslında 1889 tarihli İtalyan Ceza Kanununda da bugünkü 141 ve 142 nci maddelere teka bül eden 270 ve 271 inci maddeler mevcut değildi. Bu maddeler İtalyan faşist devlet sistemini korumak amacıyla Mussolini tarafından ve onun zamanında 1926 da çıkarılan "sulla difese della stato", "Devleti koruma kararname" adlı kanun gücünde bir kararname ile getirildi.

141. maddenin 1. fıkrası "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmek veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak yahut memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmek" için örgüt kurmayı, 142 nci maddenin 1 nci fıkrası ise bu amaç için propaganda yapmayı yasaklamaktadır.

1930 tarihli Faşist İtalyan ceza mevzuatından bu maddeler kanunumuza 1936 tarihinde 3038 sayılı kanunla alınmış ve bunun gerekçesi 141. ve 142. maddelerle devletin kurulu düzeninin, toplumsal ve siyasal varlığının ve temel ilkelerinin korunması olarak gösterilmiştir. Tıpkı Faşist İtalya'da olduğu gibi. İtalyan cezacıları bu maddelerin kurulu düzeni tenkit hakkını fertlerin elinden alamıyacağını belirtmiş ve aynen "Bu koruma işi, kurulu düzene yönelen yıkıcı davranışları önlemekle olur. Ne var ki, hiç bir yurttaş kurulu düzeni beğenmek ve onu kayıtsız şartsız desteklemek zorunda değildir. Kurulu düzeni tenkit etmek ve onun değiştirilmesini istemek her yurttaşın hakkıdır. Zaten anayasalarda temelini bulan düşünce ve dernek kurma özgürlüğü de budur." (1)

"Devletin kurulu düzenine karşı işlenen fiillerin cezalandırılması için cebir ve şiddet gibi önemli şartın mevcudiyeti lâzımdır. Ve dikkat edilmesi gereken nokta maddenin dernek kurma ve düşünce özgürlüğünü ortadan kaldırmadığıdır." (2)

2) 141/1 inci maddenin unsurları,

A) Maddi unsurlar:

- Bir cemiyetin her ne nam altında olursa olsun kurulması veya kurulmasına tevessül edilmesi,
- Bunların faaliyetlerinin tanzimi,
- Sevk ve idare edilmesi,
- Bu hususlarda yol gösterilmesidir.

(1) Manzini, Trattato di diritto Penal IV Torino, 1950 S.363

(2) Nuvulone, Le leggi penali e la costituzione, Milano 1953 S.49

Cemiyet teşkili, cemiyet kurmak ancak kanunda yasaklanan amaçların gerçekleştirilmesi yolunda yapılacaktır. Bu amaçlar:

- Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek,
- Sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak,
- Memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan birini devirmektir.

Ancak, bu amaçlarla kurulan cemiyetler ve yapılan propagandalar TCK'nun 141 ve 142. maddelerinin 1 nci fıkralarında tanzim edilen suç alanına girer.

Ceza kanununda belirtilen bu amaçları nasıl anlamak gerektiğini birer birer inceleyelim.

a- Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek,

Ceza kanunu, sosyal bir sınıfın egemenliğini kurmak veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, devirmek amacıyla örgüt kurmayı suç saymıştır. Ceza hukuku doktrinde sosyal sınıfın ne olduğu konusunda uzun boylu tartışılmıştır. Genel olarak kabul edilen esasa göre "sosyal sınıf" milli gelirin bölüşümü bakımından aynı kaynaktan faydalanan, aynı sebeplerle milli gelir bölüşümüne katılan insan topluluğudur. Örneğin bütün işçiler, emek karşılığında milli gelirden pay aldıkları için, sermaye sahipleri de sırf üretime sermaye koydukları için bir sınıf niteliğindedirler." (1)

Bir sınıfın tahakkülü için bir çok kimsenin birleşmesi yetmez. Belirli bir ilke çevresinde birleşmiş olmaları gerekir. Bu bakımdan din toplulukları, partiler, bölgesel kurumlar sınıf kavramına giremezler.

Kanununun mantığı da sınıfın ekonomik birimler şeklinde anlaşılmasını gerektirmektedir.

Anayasamızın çeşitli maddeleri mevcut sınıfların tahakkümünü de yasaklamıştır. Amaç, sınıflar arası dengenin korunmasıdır. Demokrasi, bu denge üzerine kurulur. Suç olan yalnız tek bir sınıfın tahakkümünü tesis etmektir. Bu amacı gerçekleştirmek için cemiyet kurmak ve propaganda yapmak suçtur. Öyle ise tatbikatta bir sınıf diğer sınıflara göre egemen durumda ise, bu egemenliği anayasaya, özellikle de sosyal adalet ilkesine de aykırı görmek suç sayılamıyacağı gibi üstelik anayasamızın ruhuna ve maddelerine de uygun bir istek olur. Yine bir sınıfın tahakkümü telkin olunmadan, bir sınıfın yok edilmesi istenilmeden servet bölüşümündeki haksızlığa değinmek bu konuda adalet istemek suç değildir. Anayasamızın devletin temel niteliklerinden biri olarak gördüğü sosyal adalet ilkesi, gelir bölüşümündeki adaleti dile getirmektedir. Bu nokta Anayasamızın gerekçesinde açıkça belirtilmiştir. Bunun tersi düşünce, yani sınıflar arasındaki ilişkinin ve gelir bölüşümünün adalete uygun olması isteğinin suç sayılıp cezalandırılması Anayasadaki ilkelerin cezalandırılması demek olur. Fiilin cezalandırılması için mutlak olarak sınıflar arasında birbirini yok etmek juğruna savaşmak için örgütlenmek partttir.

(1) Vico, per la nazione giudice delle classi sociali, supp. sociale, 11 for
1951. col. 527

Kanun metninde açıkça yazıldığı gibi "tek bir sınıf" ın tahakkümünün tesis edilmesi, müsnet suçun niteliğini ortaya koymaktadır. Toplumun diğer sınıflar ve tabakalarına karşı tek bir sınıfın tahakkümü ve diğer sınıfların giderek yok edilmesinin demokratik yolla mümkün olamayacağı yani rıza ve muvafakat sonucu olamayacağı cebir ve şiddet ile mümkün olacağı kabul edilmiştir.

b- Sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak

Su sayılan bir başka husus, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaktır. Yukarda sosyal sınıfın kabul edilen tarifi açıklanmıştı. Bu tarife göre sosyal bir sınıfın ortadan kaldırılması, milli gelir bölüşümü bakımından aynı kaynaktan faydalanmayı ve aynı sebeplerle milli gelir bölüşümüne katılmayı sona erdirmektir. Bir sınıfın niteliğini değiştirmek, sona erdirmektir.

Bunun ise ancak cebir ve şiddetle mümkün olduğu anayasa mahkemesi ve yargıtay kararlarıyla kesinleşmiştir. Cebir ve şiddet unsuru üzerinde ayrıca duracağız.

c- Memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan birini devirmek.

Devletin iktisadi temel düzeni gelir dağıtımında kabul ettiği esaslardır. Devletin sosyal düzeni ise devletin toplumsal kuruluşu içinde sınıfların yer aldığı şekilleridir. Kanun ayrıca devirmek deyimini kullanmıştır. Öyle ise kurulu düzenin değişmesini, sınıflar arası ilişkilerin ileriye götürülmesini, sosyal reformların yapılmasını, gelir dağıtımında ve üretim sistemlerinde değişiklik yapılmasını istemek suç değildir.

Bu gerçek, bu maddeyi değiştiren 11.12.1951 tarihli ve 5844 sayılı kanunun gerekçesinde açıkça belirtilmiştir. Anayasamızın kabul ettiği sosyal devlet ilkesi karşısında, emek-sermaye ilişkisinde bir değişiklik yapılmasını istemek iktisadi ve sosyal temel nizamın Anayasa dışı olarak değiştirilmesi anlamına gelmez.

C) Cebir ve şiddet unsuru

Kanunun yasakladığı bir amaç uğrunda, örgütlenmenin cezalandırılabilmesi için sadece örgütlenmek yetmez. Amacın gerçekleşmesinin cebir ve şiddet bağlanması şarttır. Kaynak kanun olan 1930 tarihli faşist İtalyan ceza kanununun başkanlık tasarısında bile amacın gerçekleşmesi için cebir ve şiddetin şart olduğu belirtilmiştir. Ceza kanunları sadece bir düşünceyi, örgütlenmeyi yasaklamak-cezalandırmak istememişlerdir. Fiilin suç sayılabilmesi için amacın gerçekleşmesi bakımından cebir ve şiddet ve bu yoldan devletin varlığının tehlikeye düşmesi ihtimalinin bulunması düşünülmüştür. (1).

Gerçekten de yukarda incelediğimiz amaçlara yönelik özel kastın bulunması şarttır. Bu özel kast (örgütün, sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü tesis etmek, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlardan birini) cebir ve şiddet

(1) Manzini, Trattato di diritto penal, IV, S. 344
Rossi, Dritto Penal Costituzionale, Palermo 1953 S. 89
Nuvolone, le leggi penali e la costituzionale, S. 49

devirmektir. Bu özel kastın örgütü yönetem ve örgüte dahi olmuş faillerde bulunması şarttır.

TCK'nun 141 inci maddesi ile sanıkların cezalandırılabilirmeleri için demokrasi kuralları ve irkanları bir tarafa atılarak, zorla, cebren bir sınıfın tahakkümünü tesis etmek, bir sınıfı ortadan kaldırmak, memleket içinde kurulu düzeni devirmek özel kastı ile bir birleşmenin gerçekleştirmiş olması şarttır. Cebir ve şiddet kastı mevcut olmadan 141. maddenin tatbikine inkân yoktur.

(Maddelerde "tahakküm tesisinden", "bir sınıfı ortadan kaldırmaktan" "müesses nizama devirmekten" bahsedilmektedir. Bu itibarla seçiminle iktidarı almış bir partinin icraatı, bilfarz ne kadar köklü değişiklikler yaparsa yapsın yukardaki ibarelerde yer alan ve herbiri ayrı ayrı hukuk dışı cebir kullanılmı sını içeren fiillerden sayılamaz.) (1)

Görülüyor ki incelenen konusu maddelerde cebir unsurunun kabul edilmemesi, doğrudan doğruya "düşünce özgürlüğü", "bilim özgürlüğü", "örgütlenme özgürlüğü" gibi anayasal hakların kullanılmasısıyla ve demokratik düzenin varlığı ve ya yokluğu ile sıkı sıkıya ilgilidir. Bu unsur maddede varsayılmadığı taktirde demokratik düzenin varlığından söz etmek olanaksızdır.

a- Cebir unsurunda değişiklikler,

1936 yılında yasanıza aktarılan maddeler cebir unsurunu kapsamakta idi. Maddelerin hedefi olan eylemler cebir unsurunu içerdiği, şiddeti araç olarak kullandığı veya cebir önerdiği takdirde suç sayılmakta idi. Cebre dayanmayan eylemler ve cebri önermeyen düşünce açıklamaları suç olarak kabul edilmiyordu.

1938 yılında, 3531, 1946 yılında 4934, 1949 yılında 5435 sayılı yasa ile yapılan değişikliklerde, maddelerden cebir unsuru çıkarılmış ve cebir unsur ayrı fıkralar halinde cezaları artıran nedeni olarak maddelere eklenmiştir.

Yani maddelerin müeyyidelendirdiği eylemler zor kullanılmasa da zor an edinilmese de, önerilmese de suç sayılıyor, ve eğer zor da kullanılmış veya önerilmiş ise cezalar ayrıca artırılıyordu. Böylece maddeler eylemi değil düşünce suçlayan ve cezalandıran bir nitelik kazanmış oluyordu. Maddelerin salt düşünceyi cezalandıran bu niteliği ile uygulanması o dönemde önemli sakıncalar doğurmuştu. Sayısız vatandaşlar sadece düşüncelerinden ötürü cezalandırılmış, düşünce haysal basın özgürlüğü ve toplumsal gelişmemiz bu uygulamadan büyük zarar görmüştür. İşte bu nedenle 1951 yılında TBMM'ne getirilen bir yasa önerisi ile maddelere cebir unsurunun konulması istenilmiştir. Bu öneri karşısında TBMM'de ilginç tartışmalar olmuştur.

b- Parlamantoda görüşmeler:

Eski Yargıtay Başkanı Halil Özyörük mecliste adalet komisyonu başkanı sıfatı ile cebir unsuru konusunda şunları söylüyor. "141 ve 142 nci maddelerin amacı komünizmi ve faşizmi önlemektir. Komünizmin amacı işçi sınıfı diktatörlüğü ve aracı da cebirdir. Siyasi ve iktisadi bir mezhep olan sosyalizm demokrasi ile bağdaşan bir sistemdir. Ve demokratik düzen içinde ve seçimler yoluyla iktidara gelebilir. Bu maddelerin amacı mevcut düzenin zor kullanılması yoluyla değiştirilmesini önlemektir. Cebir kullanma saiki hususi kast halinde kanunda yer almazsa şu önemli sonuçlar ortaya çıkar:

- Cebir unsuru konulmazsa bütün siyasi teşekkülleri yok etmek mümkündür. Yürürlükte olan kanun bu bakımdan çok tehlikelidir. Bu sebeple hükümetin sevk ettiği tasarı metnindeki cebiri unsuru hiç şüphesiz iyi niyet mahsulüdür.

- Cebir saiki, kanunda yer almazsa demokrasi yıkılır, ferdin fikir hürriyeti çiğnenir ve 141. maddeye girmiycek sosyal bir fikir tahayyül etmek dahi mümkün olmaz.

- Cebir saiki, unsur sayılmazsa herhangi bir hükümet elinde bu maddede müthiş bir silâh olur.

- Cebir saiki, unsur sayılmazsa bilhassa iki şey tehlikeye girer. Matbuat hürriyeti ve kürsü hürriyeti."

Adalet komisyonunca mütalâasına başvurulmuş Prof. Faruk Eren maddelere cebir unsurunun konulmasındaki zorunluğa değinmiş ve "...cebiri unsuru konulmaz bütün siyasi teşekkülleri yok etmek mümkündür... Cebir saiki kanunda yer almaz demokrasi yıkılır, ferdin fikir hürriyeti çiğnenir ve 141. maddeye girmiycek sosyal bir fikir de tahayyül etmek mümkün olmaz. Cebir saiki unsur sayılmazsa bilhassa şu iki şey tehlikeye girer. Matbuat hürriyeti ve kürsü hürriyeti." denmiştir.

Yasâ önerisini destekleyen Osman Bölükbaşı da "eğer cebir unsurunu ortadan kaldıracak olursak bu maddenin şunulüne girmeyen hiç bir fikir hareketi, cereyanı düşünülemez." denmiştir.

Parlamento üyelerinden Faik Ahmet Barutçu, Fethi Çelikbaş, Mardin millî vekili Kanil Boran, İzmir milletvekili Ekmel Bilgin, Niğde milletvekili Prof. Necip Bilge ve daha bir çok milletvekilleri maddelere cebir unsurunun konulmasını savunmuşlar, aksi halde demokratik düzenin yaralanacağını, düşünce özgürlüğünün ortadan kalkacağını ileri sürmüşlerdir.

Maddelere cebir unsurunun konulmasını savunan ve bu görüşlere cevap veren hükümet sözcüsü maddelerde bu unsurun mevcut olduğunu, maddelerdeki ortadan kaldırmak, devirmek, topyekün yok etmek, tesis etmek sözlerinin bunu ifade ettiğini bu nedenle maddelere ayrıca cebiri ve şiddet kullanma sözlerinin eklenmesine gerek bulunmadığını bildirmiştir. Böylece maddelere cebir ve şiddet sözlerinin eklenmesinden vazgeçilmiş ve maddeler bugünkü biçimi ile kabul edilmiştir.

c- Maddelerde cebir unsuru vardır.

Hemen açıklıyalım ki maddelerde cebir unsuru vardır. Maddeler bu unsuru içermektedir. Maddelerin sadece okunması bunu açıkça göstermeye yeter. Hükümet sözcüsünün görüşmeler esnasında açıkladığı gibi, maddelerdeki ortadan kaldırmak devirmek, topyekün yok etmek sözleri bir zor ve bir cebrî eylemi ifade etmektedir. Sadece bir düşünce açıklaması ile ve zor kullanılmadan bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmasının, o sınıfı ortadan kaldırmasının, yok etmesinin veya bir düzeni devirmesinin mümkün olmadığı açıktır.

(1) Prof. Edip Çelik, Prof. Kenan Bulutoğlu ve Prof. Cavit Orhan Tütengil tarafından İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesine verilen 13.12.1970 gün ve 971/101 no'lu bilirkişi raporu.

Nitekim Yargıtay Birinci Ceza Dairesi başkanı Abdullah Üner ve bu dairenin üyesi A.Niyazi Gencer bu konuda şöyle demektedirler. "...Yargıtay birinci ceza dairesi bu maddelerin unsuru cebir ve şiddetin kendiliğinden mevcut olduğuna maddeler metnindeki tahakküm, ortadan kaldırmak, devirmek kelimelerinin bizatihi cebir ve şiddeti tazammun ettiğine karar vermiştir." (1)

Gerçekten, Yargıtay birinci ceza dairesi kararlarında bu görüşü ortaya koymuştur. "Kanun koyucu 141 nci maddenin 1. fıkrası ile sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünün tesisi için komünist cemiyetler kuryı, 142 nci maddenin 1 no'lu fıkrası ile de komünistlik propagandası yapmayı yasaklayarak ceza müeyyidesine tâbi tutmuştur. Sözü edilen fıkradaki tahakküm, ortadan kaldırmak, devirmek gibi kelimelerin bizatihi cebir ve şiddeti tazammun etmekte olduğu şüphesiz bulunmuştur." (2)

Anayasa Mahkemesi de maddelerin iptali için açılan davada verdiği kararın gerekçesinde "sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakküm kurmasının rıza ve muvafakat sonucu olmayıp zor ile gerçekleştirilecek sosyal bir olay olduğundan şüphe edilemeyeceği" esasını kabul etmiştir.

Ceza hukuku, kamu hukuku ve anayasa hukuku alanlarında uzman üniversite öğretim üyeleri de maddelerde cebir unsurunun mevcut olduğuna ilişkin görüşlerini mahkemelere verdikleri bir çok raporlarda bu yönde açıklamışlardır.

"...demek ki ana unsur faaliyetin Türkiye'de cebri bir düzen değişikliğine yönelmiş olduğunun anlaşılmasıdır."

"...Çünkü suçun teşekkülü için bu fiillerin demokrasi kuralları bir tarafa atılarak zorla, cöbren yapılmasının amaç olarak gütilmesi şarttır."

d- Zımnî cebir unsuru tartışması.

Burada bir soruna daha işaret etmeyi gerekli görüyoruz. Acaba madde zımnî cebir unsurunu içeriyor mu?

Yani zora başvurmaksızın maddedeki amaç gerçekleştirilemeyeceği için cebir unsurunu, yönetimini ve yöntemini bir örgüt benimsediğini açıklamazsa ve hatta reddetse bile bizatihi amaç cebir unsurunu "zımnî olarak" içerdiği için madde uygulanabilme yeteneğine sahip midir?

Kesinlikle ifade edelim ki bu sorulara olumlu cevap vermek olanaksızdır. Çünkü bir örgüt amacına varabilmek için zoru kabul ettiğini açıkça ifade etmem olsa bile, zora başvurmaksızın amacına varması mümkün değilse zor unsurunun varlığını zımnî kabul etmek gerekir şeklindeki bu düşünce ceza hukuku ilkelerine aykırıdır.

Amacına varmak için zoru metot olarak benimsemiş bir örgütün peşinen zoru benimsemiş gibi kabul edilerek yapıldığı tarihte suç olmayan bir eylemi önceden suçlamak kanunsuz suç olmaz temel ilkesiyle çatışır.

Böyle bir anlayış, cürümlerin temel koşulu kast unsurunu ortadan kaldırdığı gibi cürümlerde kasdın bulunmaması cezayı kaldırır ilkesini de bir kenara itmiş olur. Hukuk adamının istikbale muzaf suç gibi ceza hukukunun reddettiği

(1) Abdullah Üner-Niyazi Gencer. Komünizm, Sosyalizm ile ilgili yargıtay kararları S. 24.

(2) Yargıtay 1. Ceza Dairesinin Yargıç Ali Faik Cihan ile ilgili Esas 966/2548 K. 967/1392 sayılı ve 30.5.967 günlü kararı.

yanlış bir sonuca varmasından öte bir anlam taşımaz.

Böyle bir tutum, yasal ve demokratik yollarla toplum düzeninde değişikliği amaç edinen bir örgütün, bir siyasi partinin kurulmasına ve gelişebilmesine engel olur. Böylece Anayasamızın "siyasi partiler ister iktidarda ister muhalefette olsunlar demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır." şeklindeki hükmüne aykırı düşer. Bu düşünce biçimi inceleme konusu maddeleri yasasından aktardığımız İtalya'daki anlayış ve uygulamaya da ters düşmektedir. Bilindiği gibi adı geçen ülkede sosyalist partilerin yanında komünist partileri de vardır. Bu parti halen İtalya'da yürürlükte bulunan ceza yasasının bizim 141 ve 142. maddelerine tekabül eden 270 ve 272 nci maddelerine rağmen faaliyetlerine devam etmektedirler. Bu partinin zora başvurmadan amacına varamayacağı iddia edilmekte ve faaliyetine engel olunmaktadır.

Bu tür bir örgüt eğer kendi tüzüğünün dışına çıkarak cebri bir düzen değişikliği yoluna giderse, cebri eylemlere girişirse bu taktirde 141 nci maddeyi elbette ihlâl etmiş olur. Ama zoru amaç edinmemiş, yasal yollarla amacına varmayı öngörmüş bir örgütü istikbale yönelik ihtimallerle peşinen suçlamak ceza hukuku ilkelerine, hak ve adalete aykırı düşer.

TCK'nun 141 ve 142 nci maddelerinde cebir unsuru vardır. Maddelerin ya sakladığı eylemler, örgüt kurma, yönetme, propaganda ve övmeler zor amaçlamadığı, kullanılmadığı, önerilmediği hallerde sözü geçen suçların gerçekleşmesi mümkün değildir. Zımnî cebir unsuru düşüncesi ceza hukukunun temel ilkeleri ile bağdaşmaz, demokratik düzeni yaralar.

D) Gizlilik unsuru.

TCK'nun 141 nci maddesinde her ne kadar gizlilik unsuru maddede açıkça belirtilmemişse de tıpkı cebir unsuru gibi maddede mündemiştir. Maddede örgüt konusunda "...cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya teşvik edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler" sözü kullanılmak suretiyle bunun, kanun dışı, açık olmayan illegal bir kuruluş sevk ve idare edilişi anlatılmak istenilmiştir.

"Her ne nam altında olursa olsun" sözü ile cemiyetin ismindeki gizlilik "her ne suretle" sözü ile de kuruluşun gizliliği belirtilmiştir. Cemiyetin gereği ismi gerekse kuruluşu kanuni görünüm altında olsa bile bunun kesinlikle gizli bir örgüte ait olduğunun isbatı gerekecektir. Gizlilik hem amacı saklamak, hem de örgütü saklamak için gerekli ve zorunlu bir unsurdur. 141 nci maddede yasaklanan cemiyeti kanuni şekilde kanuni isim altında ve kanuni usullerle kurmak, sevk ve idare etmek mümkün olmadığından bu tip örgütlerin kesinlikle gizliliğe riayet edeceği, gizli faaliyetlerini sürdüreceği açıktır. Başka bir ifade ile cemiyetin illegal niteliği gizliliği içerir.

TCK'nun 168 ve 172 nci maddeleri, 141 inci maddede bu yönden bir karşılaştırmaya tabi tutulunca durum daha da açıklığa kavuşmaktadır. Zira diğer suçlarda "gizlice ittifak" ayrı bir suç olarak tanzim edilmiş iken 141/1 maddede yazılı suçun gizli ittifak ile işlenmesi ayrı bir madde veya fıkra ile tanzim edilmediğine göre 141/1 de zikrolunan cemiyetin illegal ve gizli bir cemiyet olarak kabul edildiği ortaya çıkmaktadır.

3) 142/1 inci maddenin unsurları

Yukarıda 141/1 inci maddenin manevi unsurlarını açıklamış bulunuyoruz. Bu madde belirtilen amaç için örgüt kurmayı yasaklıyor. 142 nci madde ise aynı amaç için propaganda yapmayı yasaklıyor. Bu sebeple maddenin unsurlarını ayrı incelemeyi gerekli görüyoruz. Ancak TCK'nun 142/1 inci maddesi ülkemizde uygu ma alanı bulduğundan yargıtay içtihatları ile suçun özellikle manevi unsuru aç lığa kavuşmuştur. Bu bölüme suçun unsurlarını açıklığa kavuşturan Yargıtay içt hatlarından örnekler vermekle yetineceğiz.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi 969/1846 sayılı kararında "Bilindiği gibi ko- münizm burjuva sınıfının cebir ve ihtilal yolu ile ortadan kaldırılması, prole tarya diktatörlüğünün kurulması, tüm üretim ve tüketim araçlarının devletleş- tirilmesi, ferdi mülkiyetin ortadan kaldırılması amacını güder. TCK'nun sanık hakkında uygulanmış olduğu 142. maddenin 1. nolu bendinde ise sosyal bir sınıf diğer sosyal sınıfları ortadan kaldırmak veya memleket içinde müesses iktisadi ya sosyal temel nizamlardan birini devirmek için propaganda yapılması yasakl nıp ceza müeyyidesine tabi tutulmuştur. Bir devrimci partinin emekçi halkı bi- linçlendirmede yalnız nutuk vermekle değil, içabında sokağa dökülmenin ve ana- yasanın tanıdığı toplantı ve gösteri haklarını sonuna kadar kullanmanın bilinç götürme bakımından suç olmadığına" karar vermiştir.

Yine aynı daire bir başka kararında 970/1956 sayılı kararında "bağımsı lık" ve "Demokrasi" mücadelesinde öncülüğün proletaryada veya pproletaryanın he gemonyası altında gerçekleştirilmesinin proletarya diktatörlüğü ile uzaktan ya kından asla ilgili görülmemiştir.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi 1971/1325 nolu kararında "...Topraksız olan veya yeteri kadar toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlanması anayasa emri ol duğuna göre ve devlet yararının gerektirdiği hallerde gerçek karşılığı ödenmek rtı ile özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların kamulaştırılabileceği yeni Anayasada öngörülmüş bulunmasına göre toprak reformu yapılması, büyük bankala- rın, büyük sanayii ve ticari kuruluşların, demiryolları ve havayollarının yerli ve yabancı tekelci nitelikteki bütün işletmelerin devletleştirilmesini savunma- nın da komünizm ile bir ilgisi görülmemiştir." denilmektedir.

Yargıtay 1. Ceza Dairesi 970/970 no'lu kararında Anayasamızın sosyalizm açık olduğunu da karar altına almıştır.

TÜRK CEZA KANUNUNUN 311. VE 312. MADDELERİNİN İNCELENMESİ :

TCK'nun ikinci kitabının beşinci bâbı "Âmmenin nizamı aleyhinde işlenen cürümler" başlığını taşımakta ve "suç işlemeğe tahrik" müsterek madde başlığı altındaki birinci fasılda, 311. madde "Suç işlemeğe doğrudan doğruya tahrik"i, 312. madde ise, "Suç işlemeğe tahrik" fiillerini mücyyideye bağlanmaktadır.

1- TCK'nun 311. maddesi "Bir suçun işlenmesini aleni olarak tahrik eden kimse ... cezalandırılır." hükmünü vazetmektedir.

Bu maddenin uygulanması bakımından, herşeyden önce işlenmesi tahrik edilen fiilin "suç" olması, yani kanunun açışça suç saydığı bir fiilin işlenmesinin tahrik edilmiş olması zorunludur. "suç" teşkil etmeyen bir eyleme tahrik, maddenin ihlâli sayılamaz. Keza gerek umumi ceza kanununda, gerekse diğer kanunlarda unsurları belirtilen suçlardan birini taalluk etmeden "tahrik" in bu madde kapsamında telâkki edilmesi mümkün değildir.

311. maddedeki suç bakımından "aleniyyet", cezalandırmanın objektif şartıdır. Her hadisinde aranması kaçınılmaz bir zorunluluk olan "aleniyyet unsuru", tahrikin yapıldığı yere bağlı olmanakla beraber, müteaddit kimselerin husurunda yapılmış olmasını ifade eder.

Belirli bir suçun başkası tarafından işlenmesini sağlamak maksadı ile o suça tahrik iradesi "manevi unsur" u teşkil eder. Fiilin iradi olmasından başka "aleniyyet şartı"nın da istendiğinin sabit olması gerekir.

Maddenin ikinci fıkrası, tahrikin neşir yoluyla yapılmış olmasını cezaı arttırma sebebi saymıştır.

2- TCK'nun 312. maddesi, "kanunun cürüm saydığı bir fiili övme veya iyi gördüğünü söyleme", "halkı kanuna itaatsizliğe tahrik" ve "cemiyetin muhtelif sınıflarını kin ve adavete tahrik" olmak üzere üç ayrı hipotezi öngörmüş ve cezalandırmak istemiştir.

a) Övme, propaganda gayesi ile başkalarını aynı şeyi taklide tahrik etmek veya hiç olmazsa cürüm sayılan bir fiille karşı başkalarında doğabilecek kınama hissini önlemek gayesi ile belirtilen bir fiili methetmekten ibaret bulunan düşüncenin açığa vurulmasıdır. Bu madde anlamında övmek, başkalarını suç işlemeğe dolaylı şekilde tahrik etmektir.

Suçun tekevvünü için "övme"nin kanunun suç saydığı ve mahkeme hükmü ile cürmi niteliği kesinlik kazanmış bir fiille taalluk etmesi gerekmektedir.

Suçü övme veya iyi görme, müteakip suçların işlenmesi tehlikesini tev lide veya kamu düzenini bozmağa elverişli bir cürmî faaliyetin methedilmesi k linde müşahhaslaşır.

b) "Halkı kanuna itaatsizliğe tahrik" in sınırı "kanunların tenkidi"ne kadar vardırılmaz. Kanunların en sert şekilde tenkidi dahi bu maddenin ihlâli anlamına gelmez.

c) "Cemiyetin muhtelif sınıflarını kin ve adavete tahrik" in "umumun emniyeti için tehlikeli" bir tarzda yapılmış olması hali, ancak 312 nci maddenin uygulanmasına cevaz verir.

312. maddenin bu bendindeki "cemiyetin muhtelif sınıfları" ibaresi ile kast olunan "sınıf" kavramı, savunmanızın 141/1 ve 142/1. maddelerinin tahlili bölümünde izah olunan "sosyal sınıf"ı ifade ettiği şüphesizdir. Gerçekten TCK'nun 312. maddesini değiştiren 5844 sayılı kanunun gerekçesinde: "İktisadî menfaatleri geniş hatları ile mühterek olan nüfus kitleleri bir içtimai kategori teşkil eder." denilmiş olması bu görüşümüzü teyid etmektedir.

Bu anlamı ile Anayasal hükümlerin sınırları içinde sınıf mücadelesi amacını güden propaganda, kuşkusuz 312. maddenin tecrim ettiği fiiller dışındadır. Günümüzün sosyal devlet telâkkisinde sınıf mücadelesi zorunludur ve bir gelişme belirtisidir. Bu maddenin cezalandırdığı husus, sınıfları birbirine öldürmeye götürecektir nitelikte kin ve husumet asılayıcı tahriklerdir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMALARI
TÜSTAV

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

İDDİANAME VE MÜTALÂADA İSNAD OLUNAN SUÇ İSPAT OLUNAMAMIŞTIR.

Ceza ve usul yasalarına göre bir iddianın sanığı, sanığa atfolunan fiilin ne olduğunun açık ve kesin olarak belirtilmesi gerekir. Daha önce de belirttiğimiz gibi hakkınızda tanzim olunan iddianame ve okunan mütalâada bu noktalardan kesin olarak tesbit olunmadığından her ihtimali ve her şıkkı değerlendirerek suçun ispat olunmadığını münakaşa etmek zorundayız.

Müvekkillerimiz hakkında tanzim olunan iddia ve mütalâada :

1) Türkiye İşçi Partisi'nin tüzük, program ve faaliyetleri ile T.C. Kanununun 141 inci maddesinin 1 inci fıkrasında tesbit ettiği suçu işlediğini,

2) Türkiye İşçi Partisi'nin 4. Büyük Kongresinde aldığı kararla Faşizme Hayır, Faşizme karşı birleşelim adlı bildirilerle doğuda bir Kürt Halkının mevcut olduğundan bahsetmek suretiyle, Anayasanın başlangıç ilkelerine 2, 3, 54, 57 nci maddelerine aykırı olarak bölücülük yaptığını,

3) Bir kısım sanıkların 4. Büyük Kongrede ve Kongre dışında komünizm propagandası yaptıklarını iddia etmekte ve hareketlerine uyan kanun maddeleriyle cezalandırılmalarını istemektedir.

1) İddianame ve mütalâada Türkiye İşçi Partisi itham edilmekte ve sanı olarak huzurunuzda Türkiye İşçi Partisi getirilmektedir. Mahkemenizin Türkiye İşçi Partisini yargılamak imkânı yoktur. Anayasamıza, ve hususi bir kanun olan Siyasi Partiler Kanununa göre bu hak sadece Anayasa Mahkemesine aittir.

Türkiye İşçi Partisi hakkında Anayasa Mahkemesinde açılmış olan dava neticelenmiş ve Anayasa Mahkemesi Türkiye İşçi Partisini Siyasi Partiler Kanununun 89. maddesine muhalif hareketinden dolayı kapatmıştır. Anayasa Mahkemesinin verdiği kararda Türkiye İşçi Partisinin Marksist-Leninist bir parti olduğu gerekçesi, diğer bir deyişle kanunun bu mevzuda ileri sürdüğü maddeler dolayısıyla bir kapatma kararı vermemiştir.

Anayasa Mahkemesi kararları bağlayıcıdır. Anayasa Mahkemesinin suç olarak tesbit etmediği bir nokta yeniden dava konusu edilemez.

Anayasanın 57 nci maddesine göre partilerin tüzükleri, programları ve faaliyetleri insan hak ve hürriyetlerine dayanan demokratik ve lâik cumhuriyet ilkeleri ve devletin ülkesi ve milleti ile bölünmezliği temel hükmüne uygun olmak zorundadır. Bunlara uymayan partiler temelli kapatılır.

Siyasi Partiler Kanununun 111 nci maddesinin 1 inci fıkrası "Parti tüzüğünün veya programının, yahut partinin faaliyetlerini düzenleyen ve yetkili parti organları veya mercilerince yürürlüğe konulmuş olan diğer parti mevzuatının bu kanunun 4 ncü kısmında yer alan maddeler hükümlerine aykırı olması... Anayasa Mahkemesince tesbit edilmesi halinde ilgili siyasi parti kapatılır" hükmünü vaz etmiştir.

Anayasa Mahkemesinin Türkiye İşçi Partisinin kapatılması hakkında verdiği kararda "siyasi partilerin faaliyetleri devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği temel hükmüne uygun olmak zorundadır." demek suretiyle Anayasanın 57. maddesinde sayılan tüzük, program ve faaliyetlerden sadece Partinin faaliyetlerle ele alınmıştır. Ele alınan parti faaliyetleri-ki bunlar 4. Büyük Kongrede alınan kararların 6 numaralı bendi ve bildirileridir- bunların 648 sayılı kanunun 4 ncu kısmında yer alan 89 ncu maddeye aykırı oluşu neticesine varılmıştır. Şu durumda Türkiye İşçi Partisinin tüzük ve programını tetkik eden Anayasa Mahkemesi tüzük ve programda bir suç olmadığı tüzük ve programıyla Türkiye İşçi Partisinin bir suç işlemediği neticesine varmıştır. Bir an için bile Anayasa Mahkemesinin tüzük ve programı incelemeyi ileri sürülemez, zira dava dosyasında tüzük ve program mevcut olduğu gibi tetkik edilen deliller kısmında da tüzük ve programa yer verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin kararı muvacehesinde Türkiye İşçi Partisinin tüzük ve programı ile ve tüm faaliyetleri ile Marksist-Leninist faaliyetlerde bulunduğu iddiası ile bir dava açılmaz.

Türkiye İşçi Partisinin tüzük ve programı TCK'nun 141/1 nci maddesinde tayin olunan suçun tekevvününe bir delil olarak gösterilemez. Türkiye İşçi Partisi tüzüğü 1961 yılında hazırlanmış, bastırılarak resmî mercilere, kamuoyuna ilân olunmuştur. Siyasi Partiler Kanununun nesrinden sonra bu kanun hükmü gereğince verilen süre içinde gerekli değişiklikler yapılarak resmî mercilere verilmiştir. (12.2.1966).

Parti programı, 1964 yılında İzmir'de yapılan 1. Kongrede kabul edilmiş bastırılarak resmi makamlara verilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Türkiye İşçi Partisi bu tüzük ve program ile 67 ilde teşkilât kurmuş, Yüksek Seçim Kurulu teşkilâtın Siyasi Partiler Kanununda aranan şartları haiz olduğunu kabul ile Partinin seçimlere iştirak edebilme yetkisini kabul etmiş ve parti bu tüzük ve programla Büyük Millîet Meclisi seçimlerine ve mahalli seçimlere iştirak etmiş, bu meclislere temsilcileri girmiş ve memleketin kaderinde oy sahibi olmuş, Anayasa Mahkemesi kararıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına girmiş, Anayasa Mahkemesinde Anayasaya aykırı kanunların iptali hakkında davalar açmış, memleketin acil ve hal tarzı bekleyen problemlerine isabetle değinmiş bu problemlerin memleket yararına hallinde rol oynamış vs. vs.. Bütün bunları yaparken Partinin tüzük ve programı bugün iddianame ve mütalâada Partinin Marksist ve Leninist bir parti olduğuna delil olarak gösterilen tüzük ve programla yapılmıştır. Bu ithamın gerçekler karşısında ne derece ciddi ne derece geçerli ve ne derece hukuki olduğu hususunda bir tek kelime ilâvesine lüzum yoktur.

İddianame ve mütalâada tüzük ve programda kullanılan bir çok cümle, deyim ve kavramlar teker teker ele alınmış, bu sözlerin bir kısmının Lenin'e, bir kısmının Marks'a, bir kısmının Stalin'e ait olduğu, bir kısmının da Sovyet Sosyalist Anayasasında bulunduğunu bu suretle de yukarıda adı geçen kişilere ait sözlerin tüzükte yer alması ifaretle tüzük ve programın TCK'nun 141/1 nci maddesinde yazılı suçun tekevvününe bir delil olarak gösterilmiştir.

Üzerinde durulan cümle ve sözleri burada ayrıca tekrar etmiyoruz. Bun Mahkemenizin malumudurlar. Ancak, kanunlarımızda bu sözleri söylemenin suç olduğuna dair bir madde yoktur. Bu durumda iddia kanunsuz suç olmaz prensibine aykırıdır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Anayasasını tetkik edip ondan cümleler alan iddia makamının Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını da tetkik etmiş olmasını çok isterdik. O taktirde zannederiz ki bu iddiada bulunmayacaktı. Zira T.C. Anayasası 45. maddesinde, "Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyeleri sağlanmalarına elverişli adalet bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır."; 42 nci maddede, "çalışma hakkı herkesin hak ve ödevidir." ; 36 ncı maddede, "herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar ancak, kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz" gibi benzer kaideler vaz etmiştir. Ayrıca, bütün dünya anayasalarında bunlara benzer deyişler ve kaideler mevcuttur. Esasen yapılmak istenen suçlamada tatbik edilen usul benzetme usulüdür ki ceza prensipleri arasında bu usulün yeri yoktur.

FAALİYETLER

Anayasa Mahkemesi Türkiye İşçi Partisinin faaliyetleri arasında 4. Büyük Kongrede alınan kararın 6 numaralı bendi ile "faşizme hayır" ve "faşizme karşı birleşelim" bildirilerini nazara alarak yalnızca Siyasi Partiler Kanununun 89 ncü maddesine aykırı hareket ettiği noticedine varmıştır. Şu durumda Anayasa Mahkemesince kapatılmaya gerekçe olarak alınan faaliyet 141/1 nci maddede tesbit edilen suçun tekevvününe delil olarak gösterilemez. Tam aksine TCK'nun 141/1 nci maddesinin ihlâl edilmediğine bir gerekçe olur.

Şöyle ki; Siyasi Partiler Kanununda TCK'nun 141/1 nci maddesine tekabül eden yasaklamalar bulunmaktadır. Bunlar kanunun 84., 91., 100., ve 101. maddeleridir.

Milli egemenliğin korunması başlığını taşıyan 84 ncü madde "Siyasi Partiler, Türk milletine ait olan egemenliğin belli bir kişiye, zümreye, veya aileye yahut SINIF'a bırakılması amacını güdemezler." hükmünü getirmiştir. Yine eşitlik ilkesinin korunması başlığını taşıyan 91 nci madde "siyasi partiler, ...sınıflara intiyaz tanımak amacını güdemezler". demokratik düzenin korunması başlığını taşıyan 100 ncü madde "Siyasi Partiler Türkiye Cumhuriyetinin insan hak ve hürriyetlerine dayanan hukuk devleti niteliğini ve tek dereceli genel oy ilkesine bağlı çok partili demokratik düzeni tanımayan amaçlar güdemezler." temel hak ve ödevlerin korunması başlığını taşıyan 101 nci madde "Siyasi partiler Anayasanın ikinci kısmında yazılı temel hak ve ödevlerin özünü tanımamak amacını güdemezler" demektedirler.

Anayasa Mahkemesi yukarıda belirttiğimiz gibi TCK'nun 141/1 nci maddesine tekabül eden bu maddelere aykırılık görmediğinden Türkiye İşçi Partisi'nin kapatılmasına karar verirken bu maddelere dayanmamıştır. Şu durumda Anayasa Mahkemesinde kapanma gerekçesi olarak ele alınan faaliyet/dahi 141/1 deki suçun

tekevvününe delil olarak gösterilemez. Esasen bu durumun iddia makamı tarafında da kabul olunduğu, itham ederken bu faaliyetle yetinmeyip Partinin diğer bir ço faaliyetlerine atıf yapması ve bunlara ait bir takım deliller ibrazı lüzumunu duyması ile de sabittir. Hakikaten iddianamede sadece bu faaliyet ile yetinilmiş Partinin diğer birçok faaliyetlerine değinilmiş ve Parti faaliyetlerini ispatladığı iddiası ile pek çok belge ibraz edilmistir. Ne var ki, iddia makamını Partinin faaliyetleri cümlesinden olarak üzerinde durduğu faaliyetlerin bir kıs Partiyi izam etmeyen bir kısmı ise iddia edildiği gibi suç teşkil etmeyen faali yetlerdir.

İddianamede belirtilen "TİP Gaziosmanpaşa İlçesi Çalışma Programı, Gazi osmanpaşa İlçesi bildirisi, TİP Eminönü İlçesi 7/12/969 tarihli karar tasarısı, Partizan adlı dergi" Partiyi bağlayıcı belgeler değildir. Yukarda açıklandığı g bi bunlar Partiyi ilzam etmez. Adı geçen ilçe yönetim kurulları Parti görüşleri ne, Büyük Kongre, yetkili merkez organları kararlarına aykırı hareketlerinden dolayı feshedilmiş, yerlerine müteşebbis kurullar atanmıştır. Hatta feshedilen bu ilçelerin bir kısım üyeleri -özellikle eski yöneticileri- haysiyet divanı ka rarıyla Partiden ihraç edilmişlerdir. Bir kısım ise kendiliğinden istifa etmek zorunda kalmışlardır. Bu husus savunma tanığı olarak dinlattığımız Merkez Haysi yet Divanı Başkanı Minnetullah Haydaroglu, Merkez Haysiyet Divanı üyelerinden Kocaeli Senatörü Fatma Hikmet İşmen ve Erdoğan Yeşilyurt'un ifadeleriyle sabit olduğu gibi, bu ilçe yönetim kurullarına isten el çektiren ve Merkez Haysiyet Divanına sevk eden İstanbul İl Yönetim Kurulu üyelerinden Muhittin Bakırsan, Va sıf Köksal, Çetin Gözaçtı, Cengiz Yüksel'in ifadeleriyle de teyid edilmiştir.

Kaldı ki, ilçe yönetim kurullarının kendi çalışmalarıyla ilgili çıkardık ları bildiri vs. yayınların Parti tüzeli kişiliğini bağliayabilmesi için, bunların Parti Merkez organlarınca tartışılıp kabul edilmesi gerekir. Partinin yetkili kurulları -Siyasi Partiler Kanununa göre- Büyük Kongre, Genel Yönetim Kurulu, ve Merkez Yürütme Kuruludur. Adı geçen faaliyetler bu yetkili kurullar tarafın dan tasvibedilmemiştir. Bu konuda iddia makamı tarafından aksine bir delil ileri sürülmemiştir.

Ayrıca Siyasi Partiler Kanununun 110 ncu maddesinin 3/A bendine göre, Siyasi Partiler Kanunu ve diğer kanunların hükümlerine aykırı faaliyetler söz konusu olduğundan, bu gibi faaliyetlerden Partinin mesul olabilmesi için kanuna aykırı faaliyeti olduğu ileri sürülen organ hakkında takibat açılması yolundaki Başsavcılık talebine rağmen, Parti merkez organları tarafından 15 gün içinde adı geçen faaliyeti yapan organ hakkında takibat yapılip gerektiğinde isten el çek tirilmemiş olması gerekir. İddia makamı tarafından suç teşkil edici faaliyetleri olduğu ileri sürülen Gaziosmanpaşa ve Eminönü ilçeleri hakkında herhangi bir ta lep olmadan işlem yapılmış ve isten el çektirilmişlerdir.

Yine Parti aleyhine bir delil olarak gösterilen Emek Dergisindeki bir takım yazılar koza Partiyi bağlanmaz. Zira bu dergi Türkiye İşçi Partisi'nin bir organı değildir. Bu dergide TİP mensuplarının yazı yazması hatta sahipleri arasın da Parti üyelerinin bulunması derginin Parti organı olduğu noticesini doğurmaz.

Bir derginin Partinin yayın organı olabilmesi, bu hususta Partinin yetkili kurullarında bir karar alınmasına bağlıdır. Bundan başka gazete veya derginin isminin gene bu kurullarca tesbit edilmesi, yazı heyetinin aynı şekilde seçilmesi, yazılan yazıların kontrol edilmesi ve ayrıca malî kaynaklarının Parti tarafından finanse edilmesi gerekir. Kıstaslar bunlar olduğuna göre TİP Haberleri ve Parti Gazetesi adındaki neyriyattan başka hiç bir yayın Türkiye İşçi Partisinin tüzel kişiliğini bağlamaz. Onun içindir ki, Emek Dergisindeki yazılar Partiyi bağlayıcı bir delil olarak ileri sürülemez. Bu dergide -Parti üyelerinden birinin yazısı- suç unsuru taşısa bile, bu durum ancak yazarını bağlar. Hiç bir şekilde Partiyi bağlayıcı bir delil niteliği kazanmaz.

İddia makamı tarafından iddianamesinde delil olarak ileri sürülen bir takım belgeler ve iddianamede adı geçmekle beraber dava dosyasında bulunan bir takım belgelerin hiç bir şekilde Parti tüzel kişiliğini bağlayıcı nitelik taşımadığı ve Parti ile ilgisi olmayan kişi ve kuruluşlar tarafından yayınlandığı 26.7.972 tarihli dilekçemizde belirtilmiştir. /

İddiamakamının isnat ettiği suçun delillerini bulmakta ne kadar güçlük çektiğini ve açığının kapamak için nasıl zorlama belgelere dayanmak zorunda kaldığını göstermek için yukarıda belirtilen yazılı belgelerin bir kısmını tekrar açıklamakta fayda görüyoruz:

"Liselerde Dayanışma Dergisi, Faşizme Boyun Eğmeyeceğiz adlı bildiri, Mahir Çayan'ın konuşması, Kardos Dergisi, ATTF Bütün Örgütlere bildirisi, Lâstik-İş Sendikası 16. Dönem Çalışma Raporu, Proleter Devrimcilerin TİP 4. Büyük Kongre Karar tasarısı, Arap Sosyalist BAAS Partisi Programı vs. vs. ..."

İddia makamı bu belgeleri Partinin faaliyetlerinin kanuna aykırılığına ve TCK'nun 141/1 nci maddesindeki suçun tekevvününe delil olarak göstermiştir. Bu vesikaların isnad edilen suçun varlığını ispata yeterli olup olmaması bir yana, hiç bir şekilde Partiyi bağlayıcı bir nitelik taşımadığı açıktır.

26.7.972 tarihli dilekçemiz ile Parti tüzel kişiliğini bağlayıcılığını kabul ettiğimiz belgelerin de koza suç unsurları taşımadığı üzerinde ayrıca tartışmayı gerektirmiyecek kadar ortadadır.

Ayrıca -savunma delilleri- olarak Mahkemeye ibraz ettiğimiz belgelerle anarşist olaylar karşısındaki tutumumuzu, Anayasaya nasıl sahip çıktığımızın örneklerini, Doğu sorunu hakkındaki düşüncelerimizi, işçi olayları hakkındaki görüş ve tutumu, iddianamede de inilen, Partiye yardım konusunun nedenini ve biçimini açıklamış ve bütün faaliyetlerimiz sırasında yasalara ne kadar uygun davrandığımızı isbat etmiş bulunuyoruz.

Gizli olmak, illegal faaliyetler göstermek gibi ithamlar üzerinde burada ayrıca durmayacağız. Yukarıda ait olduğu kısımda gizlilik unsurunu esasen incelemeye çalıştık. İddianame ve mütalâada yer alan bu ithamlar isbat edilmiş değildir. Pek alâ bilinir ki, gizli örgütlerin organları aşağıdan yukarıya seçilmez, kurulmaz, yukarıdan aşağıya doğru kurulması zorunluluğu vardır. Görev ve yetkileri demokratik ve açık bir şekilde belirlenmez. Açık bir kongrede seçilmez.

işbaşına gelmiş yöneticilerin yönettiği bir gizli örgütten bahis etmek görülmesi şey değildir. Ülkemizde hiç bir parti Türkiye İşçi Partisi kadar açıklığa riay etmemiştir. Hiç bir parti bu kadar resmi bir denetim altında tutulmamıştır. Bu rağmen gizli bir örgüt isnadında bulunmak ancak isnatta bulunanlar bakımından hüznün vericidir. Mütalâada yapıldığı gibi Marks ve Engels'ten alınan ve mealere açıklanan sözlerle bilimsel sosyalizmi anlatmanın olanağı yoktur. Gafanasiev'in kitabından alınan bir kaç cümle, Stalin ve Lenin'in görüşlerinden bazı kısımlarla almakla bu anlatılamaz. Neden mütalâada bu yola bu kadar fazla yer verilmektedir. Zira mütalâada müsnet suçun ispat edilemediği bilinmektedir. Bir takım karşılaştırmalara, benzetmelere başvurmakla bu boşluk doldurulmak istenmektedir.

Türkiye İşçi Partisi'nin bir sınıf partisi olduğu yolundaki iddia da aynı sebeple yani delil yokluğundan ileri sürülmüş bir noktadır. Çünkü TİP bu hususu açıkça kabul etmektedir. Pekala bilinir ki partinin sınıf partisi olması başka bir şey, sınıf diktatörlüğü hususu başka şeydir. Partinin sınıf partisi olması Anayasaya ve hususi bir kanun olan Siyasi Partiler Kanununa aykırı değildir. Mezkûr kanunun 91 nci maddesi bu meseleyi halletmiştir. 91 nci maddenin birinci fıkrası:

"Siyasi partiler, Türk vatandaşları arasında kanun önünde dil ırk, siyasi düşünce, felsefî inanç, din veya mezhep ayrımı gözetmek, yahut belli kişi aile veya zümrelere, yahut sınıflara imtiyaz tanımak amaçlarını güdemezler.

Belli kişi, aile, zümre veya cemaat esasına veya adına dayanan siyasi partiler kurulamaz." denmektedir.

Görüldüğü üzere madde birinci fıkrasında partilerin hangi amaçları güdeyeceklerini belirtmekte, ikinci bendde ise hangi partilerin kurulamayacağı tesbit etmektedir. Şu halde sınıf esasına göre parti kurulması yasaklanmamıştır. Suç olan bir sınıfın tahakkümünü tesis etmektir ki bu da ispat edilememiştir.

Kanaatinizce, boşluk doldurmak bakımından ileri sürülen bir iddia da, İşçi Partisi - DİSK ilişkisidir. 274 sayılı kanunun 16 nci maddesine göre sendikalarla partiler arasında sadece malî ilişkiler yasaklanmaktadır. Bunun dışında parti-sendika ilişkilerinde yasak olan hiç bir husus yoktur. Sendikalar rahatça istedikleri partiyi destekleyebilirler. Nitekim Türk-İş'e bağlı sendikalar da partileri desteklerler. Türk-İş'e bağlı 24 sendika ayrı bir ad ve slogan altırda toplanıp CHP'yi açıkça desteklemişlerdir. Seçim propagandalarını yapmışlardır. Şu halde DİSK ve buna bağlı Lâstik-İş sendikasının Türkiye İşçi Partisi'ni desteklemiş olması müvekkillerimize isnad edilen suçun subutunda bir delil olamaz. Netice olarak TCK'nun 141/1 nci fıkrasının ihlâli yolundaki iddia subut bulunmamış, iddianame kavlü mücerrette kalmıştır.

141/4 ve 142/1-3 bakımından vaki suçlanmalar üzerinde yukarıda uzun uzadıya durulduğundan burada ayrıca temas etmiyeceğiz.

Bazı kimselerin kongrede ve kongre dışında komünizm propagandası yaptıkları yolundaki iddiaya ise aşağıda şahıslara ait bölümlerde cevap vereceğiz.

SANIKLARIN KİŞİSEL SORUMLULUKLARI

Mütalâada "sanıkların kişisel sorumlulukları" başlığı altında:

1) "BEHİCE BORAN" diye başlayan kısımda, Türkiye İşçi Partisi genel Başkanı aynı zamanda Merkez Yürütme Kurulu başkanıdır. Bu sıfatıyla Türkiye İşçi Partisi'nin faaliyetlerinden sorumludur. Türkiye İşçi Partisi faaliyeti ile TCK'nun 141/1 nci maddesini ihlâl ettiğinden madde gereğince tecziyesi talep olunmaktadır.

a) Müvekkilimiz Behice Boran'ın bu şekilde suçlanabilmesi, her şeyden evvel Türkiye İşçi Partisi'nin gizli faaliyet gösteren ve 141/1 nci maddeye aykırı düşen bir cemiyet niteliği aldığıının isbatıyla mümkündür. Türkiye İşçi Partisi'nin 141/1 inci maddeye aykırı düşen bir faaliyet içinde bulunduğu isbat olunmadıkça -ki yukarıdan beri işaret ettiğimiz gibi bu iddia isbat edilmemiştir- onun başkanının da bu yolda suçlanması mümkün değildir.

b) Mütalâada "Türkiye İşçi Partisi tüzüğünün 17 nci maddesi gereğince Merkez Yürütme Kurulu Başkanı olduğu, bu sıfatı ile Türkiye İşçi Partisi'nin aldığı kararlardan, uyguladığı stratejiden sorumludur" deniliyor.

TİP Tüzüğünün 17 nci maddesine göre Genel Başkan Merkez Yürütme Kurulunun da başkanıdır, bu doğrudur. Ancak, Parti Genel Başkanının Partiyi temsilen vâki bütün faaliyetleri esnasında bir suç işlerse bu suç Parti tüzel kişiliğine râcidir ve onun da muhakeme yeri burası değildir.

Genel Başkan tüzük dışına çıkan tutum ve eylemlerinden dolayı ancak H Partinin yetkili organlarına hesap vermek zorundadır. Bunun dışında hiç kimseye hesap vermeğe zorlanamaz.

c) İddianamede, ayrıca müvekkilimizin Kongrede yaptığı konuşmayı Emek Dergisinde yayınlanmak suretiyle neşren ve sair şekilde komünizm propagandası yaptığı hususu yer almaktadır. İddia verit değildir. Dosyada bulunan konuşma metni de suç unsuru yoktur. Ayrıca neşren propaganda yaptığı iddia olduğuna göre Basın Kanununun 35 inci maddesine göre neşir tarihinden itibaren 6 ay içinde dava açılması gerekirdi. Bu süre zarfında dava açılmadığına göre artık bu sebepten dolayı takibat ve yargılama yapılamaz.

2) Müvekkillerimiz Şaban Erik, Sait Çiltas, Osman Sekalsız, Sadun Aren, Turgut Kazan, Hüsamettin Güven, Can Açıkgöz, Yalçın Cerit, Yavuz Ünal, Bekir Yenigün, Adil Özkol, Nejat Ökten Merkez Yürütme Kurulu üyeleridir. Mütalâada bu sıfatları dolayısıyla illegal çalışan Türkiye İşçi Partisinin faaliyetlerini sevk ve idare etmiş oldukları ve bu sebeple de TCK'nun 141/1 inci maddesini ihlâl ettikleri ve mezkûr madde gereğince tecziyeleri talep olunmaktadır.

Merkez Yürütme Kurulu üyeleri olan müvekkillerimiz hakkında tatbiki istenen maddenin uygulanabilmesi yukarıda uzun uzun işaret ettiğiniz hususlar bir yana, yani Anayasa Mahkemesinin verdiği karardan sonra bu davanın açılıp açılmayacağı ve saire yolundaki müdafaalarımız yanında, ayrıca bu maddenin tatbiki için en azından Türkiye İşçi Partisi'nin illegal çalışan bir cemiyet mahiyetinde olduğunun isbatı gerekir. Bu ispat edilemediğine göre Partinin Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin bu maddeye göre tecziyesi söz konusu olamaz.

Ayrıca, Sait Çiltas'ın Emek Dergisinin 7 nci sayfasında yayınlanan Kongre konuşmalarıyla Kürtçülük propagandası yaptığı ve bu sebeple de cezalandırılması icap ettiği iddia olunmaktadır. Basın Kanunun 35 inci maddesinde bu nevi suçlar için tayin edilen 6 aylık süre dolmuş olduğuna göre ve bu süre içinde dava açılmadığından ayrıca takip konusu yapılamaz. Esasen konuşmada tatbiki istenen suçun unsurları mevcut değildir. Tahuk

Yalçın Cerit Partinin 4 ncü Büyük Kongresinde sadece usul hakkında bir konuşma yapmıştır. Bu husus şahit olarak ifadesine müracaat edilen Şansal Dikmen, Turhan Tükel ve Asuman Erdost'un beyanlarıyla sabittir. Nitekim hükümet komisyonunun 4. Büyük Kongreye ait raporunda Yalçın Cerit konuşucu olarak yer almamıştır. Bu durum muvacehesinde iddia sübut bulmamıştır.

Adil Özkol hakkında 1 no'lu Askeri Mahkemece birleştirme talebiyle Mahkemenize gönderilen dava hakkında müdafaa o davayı takip eden avukat arkadaşımız tarafından ayrıca yapılacaktır. Ancak burada şu noktaya işaret etmek isteriz. 1 no'lu mahkemede görülen davada verilen birleştirme kararına uyulması mahkemeniz için zorunlu değildir. Bu hususta, 1.8.972 tarihli celsede, celse açılır açılmaz taraflara fikirleri sorulmadan karar verilmesi kanaatinizce usule uygun değildir. Ve kanımız odur ki, 1 no'lu Mahkemenin bir grup halinde görülen bir dava da bir şahsa ait birleştirme kararı vermesi ve dosyayı Mahkemenize göndermesi iddianızın görev noktasından zedelenmesi düşüncesine matuftur.

KONGRE KARAR TASARILARI KOMİSYONU ÜYELERİNİN SORUMLULUĞU

Karar tasarıları komisyonu başkan ve üyeleri, gerek iddianameye, gerekse esas hakkındaki mütalâanameye göre; 4. Büyük Kongreye sunulan karar tasarısı ne deniyle TCK'nun 142/1-3 maddeleriyle suçlanmaktadır. 4. Büyük Kongre kararlarının, TCK'nun 141. ve 142. maddelerinin ilgili bendlerini ihlâl etmediği yukarıda açıklanmıştır. Ancak kişisel sorumluluk açısından bu konuya burada dönmek gerektiğini duyuyoruz.

Belirtmek isteriz ki, savcılık iddianamede 4. Büyük Kongre kararlarını, Merkez Yürütme Kurulu üyeleri için 142/1 ve 3 suçunun delillerinden saymakta, esas hakkındaki mütalâada ise, aynı kurul üyeleri için bu kararı TCK'nun 142/3 üncü madde hükmünün delili diye göstermektedir. Bu mütalâa, karar tasarısı komisyonu için ise bu kararları, 142/1 in mesnedi olarak kabul ve tesbit etmektedir. Savcılığın bu konudaki tutumu ve ithanda gösterdiği mübayanet, iddia makamının mevzu bahis suç isnadı hakkındaki tereddütünün ifadesi olarak belirtmek isteriz.

Diğer taraftan sanıklar Hüseyin Ergün, Nejat Yazıcıoğlu, Adnan Keserbiğer ve Hüseyin Korkmaz karar tasarıları komisyonunda aldıkları görevleri sebebiyle itham edilmektedirler. Bu sanıklar komisyon üyeliği niteliğinden neşet eden sorumlulukları ile kişisel sorumlulukları birbirine karıştırılmaktadır. Ceza tayin ve tahdidinin, hakimi bağlayacak mutlak sınırlarından biri de cezaların ferdi olmalarıdır. Cezaların ferdi olması demek, bir yerde sanığın şahsının bizzat kendi eyleminden sorumlu olması demektir. Tüzel kişiliğin bir organı olan karar tasarıları komisyonunun, bu tasarı sebebiyle suçlu görülmesi, komisyon üyelerinin şahsi sorumluluklarını icab ettirmez. Konunun buna ilişkin savunması yukarıda yer aldığı için, savunmanın bu bölümünde söylediklerimize atıfla yetiniyoruz.

4. Büyük Kongre konuşmacıları, iddianameye göre bu konuşmalarıyla suç işledikleri iddiası ile yargılanmaktadırlar. Buna göre sanıklar Kemal Burkay, Erdal Orhan ve Hüseyin Özşahin TCK'nun 142/1-3 üncü maddelerini, Mehmet Tuncer ve Ejder İme, TCK'nun 142/1 inci maddesini, Savaş Al ise TCK'nun 142/3 üncü maddesini ihlâl etmişlerdir.

Bu sanıkların suçlarının delili iddiaya göre, 4. Büyük Kongrede yaptıkları konuşmalar, bu kongrede bulunan polis memurları tarafından tutulan notlardır. Bu notların bir geçerliliğinin bulunmayacağı, iddia edilen suçun isbatına medar olamayacağı yukarıda etraflıca açıklanmıştır. Bu itibarla söz konusu polis notlarının bir delil niteliği yoktur; yani bu suçlar sübuta ermemiştir. Nitekim bu yoldaki savunmamız, savunma tanıklarının ifadeleri ile de teyit edilmektedir.

Askeri Savcı, sanıklardan Erdal Orhan için iddianamesinde TCK'nun 312 nci maddesinin de uygulanmasını talep etmiş, fakat esâs hakkındaki mütalâasında bu talebini tekrar etmemiştir. Yukarıda TCK'nun 312 nci maddesi hakkında ele alınan hususları tekrarla, koza müsnet suçun sübuta ermediğini belirtmek isteriz.

Sanık Nurettin Pirim'in bu davadaki sorumluluğuna gelince, bu sanık Emek Dergisi'nde yayınlanan yazılar ve kondisinin de bu derginin yazı işleri müdürü olması nedeniyle yargılanmaktadır. Şu halde sanık Nurettin Pirim'in sorumluluğu, basın yoluyla işlenmiş bir suçtan dolayı sorumluluktur. Basın Kanununun 35. maddesine göre basılı eserle işlenecek suçlardan dolayı, günlük olmayan mevkuteler için altı aylık bir zaman aşımı süresi konulmaktadır. Emek Dergisi'nde yayınlanan yazıların suç niteliği taşımadığının ötesinde, bu zaman aşımı hükmü sebebiyle de, bu dergiler yargılanmaya konu edilemeyecek ve sanık Nurettin Pirim'in bir cezai sorumluluğu bulunmayacaktır.

SONUÇ :

Yukarıdan beri izaha çalıştığımız veçhile, müvekkillerimiz hakkında müsnet suçların hiçbirisi sübut bulmamıştır. Esasen ceza hukuku prensiplerine aykırı olan suç teşkil edici icraî fiiller hakkında delil ileri sürmekten çok, bir dünya görüşü olarak "sosyalizm" mahkûn edilmek istendiğinden başka bir sonuç beklenemezdi.

Şurası açıkça ortaya çıkmıştır ki: müvekkillerimiz hakkında verilecek karar, "Türkiye'de anayasal sınırlar içindeki bir sosyalist hareket" hakkında verilmiş bir karar olacaktır.

Klâsik bir müdafaa, "müvekkillerimizin tahliyesine, suç subut bulmadığından beraatlerine, ve infaz kanunlarının tanıdığı haklardan istifadeleri karar vermenizi talep ederiz." şeklinde biter.

Amma, bize beraat talep etmek ters geliyor ve etmiyoruz. Zira müvekkillerimiz, suçlu oldukları için huzurunuzda getirilmediler.

Cuma günü duruşmaya gelirken müvekkillerimiz çift çift getirildiler. Holde çit yoktu ve bir görevli kelôpçeleri çözüyordu. Havada sadece zincirlerin sesi vardı.

Evvelâ 2 kat yerin altında çalışan maden işçisinin bilekleri serbest kaldı; sonra torna işçisinin, Sonra Parlamentoda kanuna oy kullanmış bilek, sonra üniversitede ders veren kol, adalet için havaya kalkmış el, serbest kaldı. Aynı kollara akşama aynı zincirler takıldı. Neydi; bu kollarına zincir takılan insanların suçları neydi? SOSYALİSTT OLMAK. Evet suçları sosyalist olmaları!...

Çözün bu zincirleri; Türkiye, demokratik devletler yanındaki yerini alsın.

Çözün bu zincirleri; Türkiye'de kanunların üstünlüğü prensibinin mevcut olduğunu dünya görsün.

Burada, takdir mahkemenizindir. Bizim bütün temennimiz, Mahkemeniz kararının tarihi gelişine ve tarihin hükmüne uygun düşmesidir. 11 Eylül 1972

Saygılarımızla.

Av. Minnetullah HAYDAROĞLU

Av. Sabri ERYILMAZ

Av. Neclâ FERTAN

Av. Alp SELEK

Av. Nurdan ORPEN

Av. Ziya ACAR

Av. Yılmaz SEL

Av. Erşen ŞANSAL